

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ฉบับสมบูรณ์

โครงการ การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้
ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โดย นายสมยศ ลามาพิสาร และคณะ

มกราคม 2553

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการ การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล
น้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

คณะวิจัย

1. นายสมยศ	ลามาพิสาร	หัวหน้าโครงการ
2. นางสาวฝน	คำก้อน	นักวิจัย
3. นางสาวณิชา	ศรีวิชัย	นักวิจัย
4. พศ.เยี่ยมลักษณ์	อุดาการ	ที่ปรึกษา
5. รศ.ดร.เกษมณี	มากมี	ที่ปรึกษา
6. นางสาวอลิสา	มณีไชย	ที่ปรึกษา

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่		
ชื่อผู้วิจัย	นายสมยศ	ลามาพิสาร	
	นางสายฝน	คำก้อน	
	นางสาววนิชยา	ศรีวิชัย	
ปีที่วิจัย	2551-2552		

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 13 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่ ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มผู้สูงอายุเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มสตรีแม่บ้านเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ แนวทางการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน แนวทางการจัดเวทีประชาคม ได้แก่ หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม กำหนดการประชุม รายละเอียดการจัดกิจกรรมในเวที แบบบันทึกผลการจัดเวที /การประชุม แผนการจัดประสบการณ์เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ จำนวน 6 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครุภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 2 แผน ได้แก่ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษา วัดน้ำแพร่ท่าไม้ดุง การเล่นิทานพื้นบ้าน เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอดยงคำ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่ เรื่องการทำขนมเทียน แบบบันทึกพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 8 ชุด ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปีจำนวน 8 ชุด ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการทดลองใช้ พบว่าเรื่องการศึกษาการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่า

ร้อยละ 100 เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยต้า (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ $2.69 = 2$ หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 89.67 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้สภากาชาด (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไว (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จ้าว (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ $2.97 = 2$ หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 99 เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่ (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100 เรื่องการสอนทำขนมเทียน (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ $2.92 = 2$ หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 97.33

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์เยี่ยมลักษณ์ อุดการ ดร.เกษมณี มากมี ดร.ชไมมณ ศรีสุรภัย อาจารย์จินตนา ปิ่นทวงศ์ และคุณอลิสสา มณีไชย ที่ปรึกษาในการทำงานวิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำตลอดจนช่วยเหลือตรวจทาน แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ ผู้นำชุมชน ที่ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานตามโครงการวิจัยดังกล่าว จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน คณะกรรมการศูนย์เด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการทดลองพัฒนาเด็กโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเก็บข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้โอกาสและสนับสนุน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ แนะนำและมีส่วนทำให้โครงการวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้แต่งหนังสือ ตำรา เอกสาร ที่คณะผู้วิจัยนำมากล่าวอ้างอิงในการทำโครงการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าของงานวิจัยนี้ ขอบอบไว้เป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ ที่ได้อบรมเลี้ยงดู ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย เป็นแรงผลักดันให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จและสมบูรณ์ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

นายสมยศ ลามาพิสาร และคณะ

มกราคม 2553

บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงานและหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป” กล่าวคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เน้นการให้ “คน” ในชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การเริ่มคิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความเข้มแข็งในการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถใช้กระบวนการนี้ในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ในท้องถิ่นโดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังนั้นจุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ปัญหาของชาวบ้าน รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที” (การประชุม เสวนา พุฒยถกเถียง) เป็นวิธีการเพื่อให้คนในชุมชน ทั้งชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิกอบต. กรรมการสหกรณ์ ข้าราชการ หรือกลุ่มคนอื่นๆ เข้ามาร่วมหาวิธีใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้นสิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัด โดยมีการแยกแยะประเด็นว่า ข้อสงสัยอยู่ตรงไหน มีการหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การทำงานบนฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำมีการ “บันทึก” มีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “วิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นออกมาให้ชัดเจน ในที่สุดก็จะสามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้ แล้วอาจจะทำใหม่ให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนสำหรับเรื่องอื่นๆ หรือพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้ที่สงสัย” ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้นกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่งที่ไม่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนทางวิชาการมากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวตนท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น โดยมุ่งแก้ไขปัญหาด้วยการทดลองทำจริง และมีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การวิจัยแบบนี้จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็นเครื่องมือธรรมดาที่ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการดังกล่าวมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่าชาวบ้านหรือทีมวิจัยส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วยการบอกเล่าได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า การเขียนรายงานเป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่กวิจัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงได้ปรับรูปแบบการเขียนรายงานวิจัยให้มีความยืดหยุ่น และมีความง่าย

ต่อการนำเสนองานออกมาในรูปแบบที่นักวิจัยถนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องของภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของรายงานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัยมากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย โดยกลไกสำคัญที่จะช่วยให้นักวิจัยให้มีความสามารถเขียนรายงานที่นำเสนอกระบวนการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ ศูนย์ประสานงานวิจัย (Node) ในพื้นที่ซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโครงการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของโครงการวิจัยมาโดยตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัย ผู้การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น อาจไม่สมบูรณ์แบบดังเช่นรายงานวิจัยเชิงวิชาการโดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

คำนำ

รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น โครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่” ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นารายงานผลการดำเนินงานโครงการในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2551 - เดือนธันวาคม 2552 ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้นำกระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปใช้ในชุมชน ได้มีการศึกษาบริบทชุมชน บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสภาพการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยใช้วิธีการศึกษา สัมภาษณ์ การจัดเวทีสืบค้นข้อมูล การประชุม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย การรับฟังข้อเสนอแนะจากเวที การศึกษาดูงานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และการปฏิบัติการทดลองพัฒนาเด็กโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โครงการวิจัยเรื่องนี้เป็นารายงานวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จึงก่อให้เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมลงมือปฏิบัติจริงโดยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายในชุมชนในตำบลน้ำแพร่ ซึ่งทางทีมวิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้และนำเสนอข้อมูลในรูปของรายงานฉบับสมบูรณ์และเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบโครงการวิจัยนี้

นายสมยศ ลามาฬัสาร

หัวหน้าโครงการวิจัย

มกราคม 2553

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน	ง
คำนำ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัยหลัก	3
คำถามวิจัยย่อย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	6
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546	13
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	23
แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	32
กลุ่มเป้าหมาย	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านน้ำแพร่ดังนี้	62
ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กบ้านน้ำแพร่	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปผล	102
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานวิจัยไปใช้	114
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	114
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก	118
ภาคผนวก ข	120
ภาคผนวก ค	140
ภาคผนวก ง	221
ประวัติคณะผู้วิจัย	244

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดง	73
ตารางที่ 2	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา, การฟังนิทานพื้นบ้าน	74
ตารางที่ 3	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดค้อยถ้ำ	75
ตารางที่ 4	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภากาชาดวัฒนธรรม	76
ตารางที่ 5	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์	77
ตารางที่ 6	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋ว	78
ตารางที่ 7	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่	79
ตารางที่ 8	แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การสอนทำขนมเทียน	80
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินพัฒนาการเด็กหลังการจัดกิจกรรม การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่	81
ตารางที่ 10	แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ	82
ตารางที่ 11	แสดงข้อมูลประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	83
ตารางที่ 12	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง	83
	ตารางที่ 12.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม	84
ตารางที่ 13	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา, การฟังนิทานพื้นบ้าน	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
	ตารางที่ 13.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม (การทำบุญถวายเทียนพรรษา , การเล่านิทานพื้นบ้าน)	86
ตารางที่ 14	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ	86
	ตารางที่ 14.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม (การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ)	87
ตารางที่ 15	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาวัฒนธรรม	88
	ตารางที่ 15.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม(การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สภาวัฒนธรรม	89
ตารางที่ 16	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์	89
	ตารางที่ 16.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม (การศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์)	90
ตารางที่ 17	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปั้นผลไม้จิ้ว	91
	ตารางที่ 17.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม (การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปั้นผลไม้จิ้ว)	92
ตารางที่ 18	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่	92
	ตารางที่ 18.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม (การจัดกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ)	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 19	แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การสอนทำขนมเทียน	94
	ตารางที่ 19.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม (การสอนทำขนมเทียน)	95

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง	84
แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่องเรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา, การฟังนิทานพื้นบ้าน	85
แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดดอยถ้ำ	87
แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม	88
แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์	90
แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปั้นผลไม้จั่ว	91
แผนภูมิแสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่	93
แผนภูมิแสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการสอนทำขนมเทียน	94

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) หมวด 3 ว่าด้วยระบบการศึกษา มาตรา 18 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ (1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น”

จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ จึงได้จึงได้จัดการศึกษาระดับปฐมวัยขึ้นอยู่ในความดูแลรับผิดชอบอยู่ 1 ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตั้งอยู่ในโรงเรียนบ้านน้ำแพร่ หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการถ่ายโอนการศึกษามาจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเดิมเป็นโรงเรียนเครือข่ายในโครงการชั้นอนุบาล 3 ขวบของโรงเรียนบ้านน้ำแพร่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จัดการศึกษาเป็น 2 ระดับ คือ ระดับที่ 1 รับเด็กที่มีอายุระหว่าง 2 ปีครึ่ง ถึง 3 ปี และระดับที่ 2 รับเด็กที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี โดยแยกเป็น 2 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนมีเด็ก 25 คน รวมมีเด็กอยู่ในความดูแลทั้งหมด 50 คน มีครูผู้ดูแลเด็กห้องละ 1 คน รวมมีครู 2 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งในตำบลน้ำแพร่และรวมถึงเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา จึงทำให้มีเด็กหลายกลุ่มรวมอยู่ด้วยกัน เช่น เด็กคนไทย เด็กต่างด้าว เด็กไทยใหญ่ เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่แตกต่างกัน และเด็กในศูนย์จะมีการเข้าเรียนในเวลาที่แตกต่างกันเด็กบางคนก็จะมาเข้าเรียนในช่วงเปิดเทอมใหม่ๆ เด็กบางคนก็จะมาเข้าเรียนทีหลัง จึงทำให้พบปัญหาในการจัดกิจกรรมประจำวันให้กับเด็ก เพราะว่าเด็กแต่ละคนมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อยแตกต่างกันไป เด็กที่ไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรมจะชวนเพื่อนที่มีความสนใจในการทำกิจกรรมเล่นและคุยด้วย จึงทำให้เด็กกลุ่มใหญ่เริ่มที่จะไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมของครูจึงจัดได้ไม่เต็มที่และไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นครูจึงคิดทบทวนว่าสาเหตุที่เด็กไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรม อาจเป็นเพราะว่าครูขาดสื่อที่ดึงดูดความสนใจให้กับเด็กซึ่งครูมีแต่สื่อเดิมๆไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลาย เด็กจึงไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรมหรือเด็กได้เรียนรู้แต่ในห้องเรียนไม่ได้ออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียนหรือนอกสถานที่ จากการสังเกตของครูขณะที่จัด

กิจกรรมให้กับเด็กพบว่าเด็กส่วนใหญ่จะมีความสนใจในสื่อการเรียนรู้ที่แปลกและใหม่ หรือได้ออกไปทำกิจกรรมนอกสถานที่

จากการพบปัญหาที่ผ่านมาครูผู้ดูแลเด็กเกิดความตระหนัก และพยายามหาแนวทางที่จะปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีพัฒนาที่ดีเหมาะสมตามวัยของเด็ก ดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่จึงได้มีแนวคิดที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้กับเด็กโดยให้เด็กได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นของจริงที่มีอยู่ในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ และหนึ่งในภาพรวมของพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ พบว่ามีทุนในชุมชนที่ยังไม่ได้นำมาใช้ในการจัดการศึกษาเท่าที่ควร คือ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งในแง่ของการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เด็กกล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อเด็กจะเรียนรู้โดยการทันประสบการณ์จริง ผ่านสื่อที่เป็นของจริง ดังนั้นการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ดีสำหรับครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งหากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและชุมชนในการพัฒนาศักยภาพและนำความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนมาจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์ โดยการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ภายในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทั้งในส่วนที่เป็นสถานที่สำคัญและภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนั้นแล้วเด็กจะได้เรียนรู้จากครุภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการเชิญกลุ่มบุคคลต่างๆ ในตำบลเข้ามาให้ความรู้กับเด็กในศูนย์ตามความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก โดยคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กเป็นหลัก ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้จากสื่อที่มีในท้องถิ่นของตนเองโดยจัดให้มีการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยจัดให้มีสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย อีกทั้งพาเด็กไปเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้สถานที่ที่สำคัญๆ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครอง เพื่อนำเด็กไปเรียนรู้ในสถานที่ต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนตำบลน้ำแพร่

ในการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าวตามแนวการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้เห็นความสำคัญในหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุขตลอดจนการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก จึงได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนขึ้น เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

คำถามวิจัยหลัก

การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

คำถามวิจัยย่อย

1. บริบทและสภาพการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่เป็นอย่างไร
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ดังนี้
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 13 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จำนวน 2 คน ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 50 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 22 คน ผู้สูงอายุ จำนวน 23 คน ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 10 คน กลุ่มสตรีแม่บ้านจำนวน 14 คน ฯลฯ

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก โดยเน้นเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตัวแปรตาม ได้แก่ พัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ที่ส่งเสริมให้เด็กในศูนย์มีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 2 ปี 6 เดือน ถึงเด็กอายุ 4 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง สถานที่ศึกษาหาความรู้ในตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งได้ดังนี้ คือ สถานที่ท่องเที่ยว วัด บ้านครูภูมิปัญญา โบราณสถาน

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่คนส่วนใหญ่ของชุมชนมีส่วนสำคัญในขบวนการใดๆ ที่มีผลต่อชุมชนนั้นๆ โดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การช่วยเหลือแนะนำในการทำกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

การที่จะบ่งบอกถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงนั้น ควรจะมีส่วนร่วมอย่างน้อย ใน 5 ขั้นตอน คือ (1) ร่วมในการค้นหาและวิเคราะห์ปัญหา (2) ร่วมในการวางแผน (3) ร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน (4) ร่วมในการติดตามประเมินผล และ (5) ร่วมในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. ได้วิธีการจัดกิจกรรมโดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มอาชีพในชุมชน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับเด็กปฐมวัย
3. ได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย

4. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

ข้อตกลงเบื้องต้น

คณะครูผู้ดูแลเด็กและนักวิจัยภาคสนามเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมได้รับการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานจากการประชุมประจำเดือนของทีมวิจัย การจัดเวทีกับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน การศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดการศึกษาโดยใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นฐาน จึงสามารถจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนได้ตามความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก ตามบริบทของชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนกรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอดงจังหวัดเชียงใหม่ คณะวิจัยได้ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
2. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา เป็นทั้งวิธีการและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา เพื่อที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งในการพึ่งตนเองของชุมชน แนวคิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรากฏในสังคมต่างๆ ที่ชุมชนร่วมกันประกอบกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เพื่อเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การลงแขก มีอยู่ทั้งในยุโรปและเอเชีย โดยเฉพาะชุมชนเกษตร กรรมการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัว กลุ่มละแวกบ้าน ชุมชน หมู่บ้าน ตลอดจนสังคมนั้นได้มีผลให้การพัฒนาการมีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในครอบครัวและในสังคมเจริญก้าวหน้า

อคิน ระพีพัฒน์ และเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527: 16)¹ ได้เสนอแนวคิดการมีส่วนร่วมจากประสบการณ์ภาคปฏิบัติ โดยมีขั้นตอนในการมีส่วนร่วมดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาของชุมชน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าชุมชนยังไม่สามารถเข้าใจปัญหา และค้นหาสาเหตุของปัญหาด้วยตนเองได้แล้ว กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่ตามมาก็ไร้ประโยชน์ เพราะชุมชนจะขาดความเข้าใจ มองไม่เห็นความสำคัญของโครงการนั้น สิ่งที่น่าสนใจที่สุดก็คือ ชุมชนเป็นผู้อยู่กับปัญหา และรู้จักปัญหาของตนเองดีที่สุด

¹ อคิน ระพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข, มหาวิทยาลัยมหิดล : ศักดิ์โสภารพิมพ์. (2527). น. 100 – 165

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยให้เจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาทำหน้าที่เป็นเพียงเพื่อนของประชาชนในการช่วยกันวางแผน เพราะถ้าเราไม่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนนี้ โอกาสที่ชาวบ้านจะได้รับการศึกษา และพัฒนางานเองในการวางแผนดำเนินงานก็จะหมดไป

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ถึงแม้ว่าชาวบ้านในชุมชนจะยากจนหรือขาดแคลนทรัพยากร แต่ชุมชนก็มีทรัพยากรที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุน และปฏิบัติงานได้ อย่างน้อยก็มีแรงงานของตนเองเป็นขั้นต่ำสุดที่จะเข้าร่วมได้ ในหลายๆ แห่งของชุมชน การร่วมลงทุน และปฏิบัติงานจะทำให้เขาเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ จะทำให้ชุมชนเกิดความรักและความห่วงแหน

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญยิ่งเพราะถ้าหากขาดการติดตามและการประเมินผลการมีส่วนร่วมของชุมชน เพราะชุมชนจะได้รับทราบผลการปฏิบัติงานที่ทำไปจะได้รับประโยชน์อย่างไรหรือไม่

1.2 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่คนส่วนใหญ่ของชุมชนมีส่วนสำคัญในขบวนการใดๆ ที่มีผลต่อชุมชนนั้นๆ โดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนนั้น การที่จะบ่งบอกถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงนั้น ควรจะมีส่วนร่วมอย่างน้อย ใน 5 ขั้นตอน คือ (1) ร่วมในการค้นหาและวิเคราะห์ปัญหา (2) ร่วมในการวางแผน (3) ร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน (4) ร่วมในการติดตามประเมินผล และ (5) ร่วมในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1981: 6)² ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

โดยสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค

² Cohen , J.M. and Uphoff , N.T. *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee Center for International Studies , Cornell University , 1981.

นอกจากนี้ สุชาดา จักรพิสุทธ์³ ศึกษาเรื่องชุมชนกับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคม องค์การต่างๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

จากแนวคิดและทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถแยกประเด็นสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดขึ้นจากเป้าหมายที่ต้องการ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ความผูกพัน การเสริมแรง โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน ความคาดหวังในสิ่งที่ต้องการ โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
2. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
3. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี
4. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความสนใจ

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527: 2)⁴ ระบุว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือการที่ประชาชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการและควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจ และสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคม

³ สุชาดา จักรพิสุทธ์. “การศึกษาทางเลือกของชุมชน”, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 27 (4) : 18 – 23. (มิถุนายน – สิงหาคม 2547).

⁴ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, การมีส่วนร่วมของประชาชน, (กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527), หน้า 2. [17]

ปรัชญา เวสารัชช์ (2528: 4)⁵ ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการใช้ความพยายามหรือการใช้ทรัพยากรส่วนตนบางอย่างในการทำกิจกรรมซึ่งมุ่งการพัฒนา ของชุมชน เช่น ใช้ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุในการพัฒนา

อุ๋นตา นพคุณ (2538: 104)⁶ แสดงความเห็นว่าการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มนุษย์ สามารถจะกระทำการเปลี่ยนแปลงและควบคุมสภาพแวดล้อมของตนด้วยการพัฒนาและเรียนรู้ด้วย กระบวนการไตร่ตรองหาทางเลือก หาทางแก้ไขปัญหาและการลงมือกระทำเอง

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ได้เสียสละทรัพยากร ส่วนตน เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุ เข้าไปมีบทบาทในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมด้านการจัดการ การควบคุม การใช้ และการกระจายทรัพยากรตลอดจนปัจจัยการผลิต ที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

1.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน เป็นโครงการปฏิรูป การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาไทย ในปี 2550 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีความมุ่ง หมายที่จะยกมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพตัวผู้เรียนให้ สามารถเผชิญกับภาวะโลกาภิวัตน์อย่างรู้เท่าทันจึงเป็นก้าวอย่างที่เหมาะสมกับห้วงเวลาเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาในส่วนของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนก็ยัง ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ นอกจากนี้แนวคิดดังกล่าวก็ได้มีนักคิดในสังคมไทยได้แสดงทัศนะ ไว้หลายท่าน จึงจะขอสรุปมานำเสนอไว้ดังนี้

จากการศึกษาของ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542: 189)⁷ ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและ โรงเรียน ได้แบบของการมีส่วนร่วม 3 แบบ ประกอบด้วย

1) การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบชายขอบ (marginal participation) เป็น ลักษณะการมีส่วนร่วมมือ หรือการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนที่มีข้อจำกัดอัน ทำให้มีการมีส่วนร่วมไม่เต็มที่ คือมีน้อยนั่นเอง ข้อจำกัดนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่ เท่าเทียมกันระหว่าง 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าคุณเองด้อยอำนาจกว่าหรือมีทรัพยากรเชิงอำนาจ เช่น

⁵ ปรัชญา เวสารัชช์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : สถาบัน ไทยศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2528

⁶ อุ๋นตา นพคุณ. (2528). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา,” การศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : กลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย. 2528

⁷ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษายกระดับพื้นฐาน. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. (2542).

เป็นผู้มีความรู้ต่ำกว่าจึงทำให้ไม่ปรารถนาเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ นั่นคือความเข้มข้นของการมีส่วนร่วมน้อย

2) การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบเป็นบางส่วน (partial participation) การมีส่วนร่วมแบบบางส่วนเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องกับประชาชนในชุมชน หรือกิจกรรมการศึกษาในระดับความเข้มข้นมากกว่าแบบชายขอบ กิจกรรมโดยคณะกรรมการโรงเรียนจึงมีความสำคัญที่รัฐถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ ซึ่งสามารถสร้างความชอบธรรมในการจัดการศึกษาของไทย

3) การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบสมบูรณ์ (full participation) เป็นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนโดยทั้งสองฝ่ายร่วมกันอย่างเข้มข้น และเท่าเทียมกัน ต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลต่อกิจกรรมร่วมกัน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้เต็มที่

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม⁸ (ออนไลน์, 2547) ได้นำเสนอความคิดเห็นผ่านบทความ “แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย” สรุปการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่รัฐเป็นผู้นำ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้เป็นการมองมาจากเบื้องบนหรือมาจากรัฐ ประชาชนเป็นเพียงผู้คอยรับนโยบายและปฏิบัติตาม

3. การมีส่วนร่วมที่เกิดจากความต้องการของประชาชนด้วยความสมัครใจโดยที่รัฐคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำหรือคอยอำนวยความสะดวกเท่านั้น

ทั้งนี้จากการที่กฎหมายได้กำหนดบทบาทของท้องถิ่นกับการจัดการศึกษาในมาตรา 41 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น ทั้งนี้ วิจิต นันทสุวรรณ และจันทน์ แรกพินิจ⁹ นำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการศึกษาในลักษณะนี้ เกิดจากความสามารถและความต้องการของคนในชุมชน ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และตอบสนองความต้องการของสมาชิกในชุมชน โดยยึดหลักให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างไม่มีขีดจำกัดของระยะเวลา สถานที่ เพศ และอายุ เป็นการเปิดโอกาสให้คนได้เรียนรู้ตามอัธยาศัยที่แท้จริง ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทหลักในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ รูปแบบการมีส่วนร่วมตามแนวทางนี้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 อย่างที่มีอยู่ในชุมชน ได้แก่ คน ความรู้ และทรัพยากร โดยมีกระบวนการดำเนินการ คือ

⁸ ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.thailabour.org/thai/news/47120601.html>. 25 มกราคม 2547.

⁹ วิจิต นันทสุวรรณ และจันทน์ แรกพินิจ. "บทบาทของชุมชนกับการศึกษา". รายงานการศึกษาวิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2541.

1. การวิเคราะห์ – สังเคราะห์ ปัญหาชุมชน
2. หาทางออกที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต
3. ดำเนินการสร้างกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ไขปัญหามีอยู่
4. ประเมินผลกิจกรรม

โดยการกำหนดเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ จะเริ่มจากจุดเล็กๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน แล้วขยายออกไปสู่เนื้อหาหรือกิจกรรมที่ซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตทั้งหมด

2. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมกับการเรียนในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่สัมพันธ์ และสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพชุมชน สนองความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น โดยบุคคลในท้องถิ่น เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง มาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและประเมินผล

3. รูปแบบการเชื่อมประสานการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะกับชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง มีองค์กรชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชุมชนอื่น

ชัยอนันต์ สมุทรวานิช นักรัฐศาสตร์ไทย¹⁰ ได้กล่าวถึงกระบวนการทัศน์ใหม่ (new paradigm) ของการจัดการศึกษาในโลกปัจจุบันและอนาคตว่าต้องเน้นกระบวนการมากกว่าโครงสร้างระบบการบริหารการศึกษาใหม่ ต้องมีความหลากหลายไม่ตึงจนเกินไป ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นระบบพหุภาคีเพื่อการจัดการศึกษาแบบองค์รวม โดยมีเป้าหมายร่วมกัน 2 ด้าน คือการสร้างสมรรถนะแก่พลเมืองและการสร้างสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวย โดยมีการจัดการแบบเครือข่ายที่เน้นการมีส่วนร่วม

กระบวนการจัดการแบบองค์รวมในทัศนะของ ชัยอนันต์ สมุทรวานิช ก็คือกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องประสานการเรียนรู้ในระบบกับการมีส่วนร่วมทางพัฒนาแบบองค์รวมให้ได้ทุกระดับกระบวนการจัดการศึกษาแบบองค์รวมถือว่าข้าราชการเป็นส่วนหนึ่งมีใช้ส่วนนำของการจัดการศึกษาและภาครัฐมีใช้ส่วนที่มีบทบาทนำ หรือบทบาทหลักแต่เพียงฝ่ายเดียวในการจัดการทุกระดับ

1.4 ขั้นตอนและระดับของการมีส่วนร่วม

(http://cyberclass.msu.ac.th/cyberclass/cyberclassuploads/libs/html/45146/unit04_004.htm)¹¹

มีนักวิชาการหลายสาขา ได้พยายามศึกษาจำแนกลักษณะพฤติกรรมการมีส่วนร่วมไว้หลายแบบ โดยใช้เกณฑ์ในการจำแนกแตกต่างกัน (ธีระพงษ์ แก้วหาญ, 2543: 149 - 163) ได้แก่

¹⁰ ชัยอนันต์ สมุทรวานิช. การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเอกสาร สัมมนาครูโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย. 2541.

¹¹ http://cyberclass.msu.ac.th/cyberclass/cyberclassuploads/libs/html/45146/unit04_004.htm. 20 กันยายน 2552

การจำแนกการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนการมีส่วนร่วม สามารถจำแนกขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ: ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อยๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน: จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน การให้ความช่วยเหลือด้านแรงงานหรือข้อมูล เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์: ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น จากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล: การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องสังเกต ก็คือ ความเห็น (views) ความชอบ (preferences) และความคาดหวัง (expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

นอกจากการจำแนกขั้นตอนของการมีส่วนร่วมตามแนวดังกล่าวการมีส่วนร่วมที่แท้จริงนั้นน่าจะมี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา: ขั้นตอนนี้เป็นส่วนแรกที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าชาวบ้านยังไม่สามารถเข้าใจปัญหาและค้นหาสาเหตุของปัญหาด้วยตนเองได้ กิจกรรมต่างๆ ที่ตามมาก็ไร้ประโยชน์ เพราะจะขาดความเข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนั้น แต่อาจมองปัญหาไม่ได้เด่นชัด เจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาจึงเสมือนกระเจิงงาผู้คอยสะท้อนภาพให้ชุมชนมองเห็นและวิเคราะห์ปัญหาได้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม: การวางแผนการดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นตอนต่อไปที่ขาดไม่ได้ หากเจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาต้องการแต่ผลงานการพัฒนาให้เสร็จสิ้นโดยฉับไว ก็จะดำเนินการวางแผนงานด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน จะช่วยให้ชุมชนเข้าใจปัญหาพัฒนาประสบการณ์ของตนเองและสามารถวางแผนได้ด้วยตนเองในที่สุด

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน: ชุมชนมีทรัพยากรที่สามารถลงทุนและปฏิบัติงานได้ เพราะจากประสบการณ์การทำงานในชนบท อย่างน้อยก็มีแรงงานของตนเองเป็นอันดับสุดท้ายที่จะเข้าร่วมได้ และในหลายๆ แห่งก็สามารถที่จะร่วมลงทุนในกิจกรรมหลายๆ ประเภทได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงานจะทำให้ชุมชนรู้จักคิดต้นทุนให้กับตนเองในการ

ดำเนินงานและจะระมัดระวังรักษากิจกรรมที่ทำงานเพราะจะมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของซึ่งต่างไปจากสภาพที่การลงทุนและการปฏิบัติงานทั้งหมดมาจากปัจจัยภายนอกจะมีอะไรเสียหายก็ไม่เดือดร้อนมากนัก และการบำรุงรักษาจะไม่เกิดขึ้นเพราะรู้สึกว่าจะไม่ใช่ชุมชน นอกจากนั้นการร่วมปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด และเมื่อเห็นประโยชน์ก็สามารถจะดำเนินกิจกรรมชนิดนั้นด้วยตนเองต่อไปได้

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน: ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งอีกเหมือนกัน เพราะถ้าหากการติดตามและการประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนแต่เป็นการดำเนินการโดยบุคคลภายนอก ชุมชนก็ไม่สามารถทราบว่าการที่ทำงานนั้นได้รับผลดี ได้รับประโยชน์อย่างไรหรือไม่ ถึงแม้ว่าจะมีผู้ได้แย้งว่าการประเมินที่เที่ยงธรรมที่สุดน่าจะมาจากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมนั้นๆ แต่ถ้าคิดถึงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่มุ่งจะพัฒนาคน การคำนึงถึงแต่ความเที่ยงธรรมอาจจะไร้ประโยชน์ การผสมผสานระหว่างคนภายนอกกับชุมชนน่าจะเกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์มากกว่า เพราะนอกจากจะเป็นการประเมินแล้ว ยังแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินและเป็นการเผยแพร่กิจกรรมออกไปสู่ชุมชนอื่นๆ

2. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 31-34)¹²

ปัจจุบันนี้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้เปลี่ยนแปลงมาใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งหลักสูตรฉบับนี้ถือเป็นหลักสูตรแกนกลาง โดยใช้เป็นเพียงแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก โดยครูและนักพัฒนาเด็กจะต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นของตนเองขึ้นมา เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและความสนใจของเด็กและบริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพได้นั้น นักพัฒนาหลักสูตรอื่นได้แก่ ครูผู้สอน นักการศึกษาและนักพัฒนาการเด็ก ควรจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการให้ถ่องแท้ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

2.1 หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท

¹² คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2547. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์ร่วมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

2.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

2.3 คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ พัฒนาการแต่ละวัยอาจเกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไป ในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็ก เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพ ช่วยเหลือตนเองได้ทันทั่วทั้งในกรณีที่พัฒนาการเด็กไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไข

2.4 โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย จึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยดังนี้

2.5 สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สารการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปีจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กบุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมรอบตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ จะไม่นำเนื้อหา การท่องจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีมีค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักการเรียนรู้ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น

ผู้สอนหรือผู้จัดการศึกษา อาจนำสารการเรียนรู้มาจัดในลักษณะหน่วยการสอนแบบบูรณาการหรือเลือกใช้วิธีการที่สอดคล้องกับปรัชญาและหลักการการจัดการศึกษาปฐมวัย สารการเรียนรู้กำหนดเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ช่วยให้เกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของบุคคลต่างๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกันด้วยประสบการณ์สำคัญ

2. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก สารสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี การเรียนรู้ มีดังนี้

1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี
2. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรมีได้มีโอกาสรู้จัก และรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน
3. ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ
4. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัส ของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

2.6 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ดังนี้

2.6.1 หลักการจัดประสบการณ์

1. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
3. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
4. จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
5. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2.6.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

1. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการเพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกตสืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

4. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การกระทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

7. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

8. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อำนาจการณไว้

9. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

10. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

2.7 การจัดกิจกรรมประจำวัน

2.7.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

1. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

2. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที

4. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2.7.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหวและความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมภาพตัดต่อ ฝึกช่วยตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว

3. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ เชื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

4. การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

5. การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลอง ศึกษาสถานประกอบการอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

6. การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

7. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

2.8 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 - 5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวันทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณา ปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการควรยึดหลักดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลอยู่หลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

2.9 การจัดหลักสูตรสถานศึกษา

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน และสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งให้เด็กมีการพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก

2. การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ดังนั้นสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรดำเนินการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

2.1 ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2.2 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์สาระการเรียนรู้รายปี การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการสื่อและแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจกำหนดหัวข้ออื่นๆ ได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2.3 การประเมิน เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษา แบ่งออกเป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรองค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ เพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร

2.10 การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

แนวการจัดกิจกรรมเตรียมประสบการณ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2550: 53 – 54)¹³

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย โดยเรียนรู้ผ่านการเล่นที่น่าสนใจ สนุกสนาน โดยได้กำหนดกำหนดและปรับปรุงดังนี้

ภายในห้องเรียน ห้องเรียนแต่ละห้องจะเน้นตกแต่งห้องเรียนให้มีลักษณะเหมือนบ้าน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกคุ้นเคยอบอุ่นใจ เน้นความสะอาด ปลอดภัย สวยงาม และตกแต่งบอร์ดด้วยเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหน่วยที่เด็กกำลังเรียนอยู่ในแต่ละสัปดาห์ ภายในห้องเรียนต้องมีศูนย์หรือศูนย์ประสบการณ์พร้อมสื่ออุปกรณ์ที่มีความแข็งแรง มีความอดทน สวยงาม ปลอดภัยและเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพราะมีความเชื่อว่า

¹³ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. แนวการจัดกิจกรรมเตรียมประสบการณ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.2550. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีจากมุมจากประสบการณ์ หรือศูนย์ประสบการณ์ เช่น ศูนย์บ้าน ศูนย์หนังสือ ศูนย์บล็อก ศูนย์ดนตรี ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์ร้านค้า ศูนย์ของเล่น พลาสติก ศูนย์อาชีพต่างๆ นอกจากนี้ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องจัดทำห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ภายใน ห้องเรียนเพื่อความสะดวกและปลอดภัยของเด็ก

ภายนอกห้องเรียน จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้วยพันธุ์ไม้ต่างๆ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ ผักสวนครัว ไม้ยืนต้น แต่ไม่ควรนำพันธุ์ไม้มีพิษ หรือมีหนามแหลมคมมาปลูก เช่น สาวนอยประแป้ง โป๊ยเซียน อื่นๆ จัดให้มีอ่างเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา และมีสวนหย่อม เพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลินและเอื้อต่อการพัฒนาการเด็ก ควรจัดให้มีการศึกษานอกห้องเรียนซึ่งจะทำให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติของจริงส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดี สนุกสนานกับการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมดังกล่าวยึดหลักความสะอาดร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบ ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

2.11 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อเป็นตัวการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด และถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจความรู้ลึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์การ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก จำเป็นต้องผ่านการลงมือปฏิบัติจริง หรือเกิดการค้นพบด้วยตัวเองเป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งเด็กจะเรียนรู้จากสื่อที่เป็นรูปธรรมหรือมองเห็นจับต้องได้ไปสู่สิ่งที่เป็นามธรรม การเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้จึงขึ้นอยู่กับของจริงที่พบเห็นหรือของที่เลียนแบบของจริง มีการใช้นิทานเพลงที่เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็ก มีระบบในการควบคุมสื่ออย่างมีระบบมีผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีขบวนการดังนี้

1. การจัดหา ครูควรสำรวจและศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ว่าใช้สื่อประเภทใดในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเพื่อให้ทราบความต้องการใช้สื่อของครูผู้สอนในแต่ละห้อง แล้วนำมาเสนอทุกต้นปีการศึกษาเพื่อผลิตและจัดหาสื่อให้เหมาะสมกับและพัฒนาการของเด็ก

2. การจัดเก็บ ให้แยกประเภทของสื่อ เช่น เกมการศึกษา ภาพประกอบตามหน่วยการเรียนรู้ของจริง ของจำลอง สื่อทุกประเภทต้องลงทะเบียนคุม มีเอกสารชัดเจน

3. การนำไปใช้

การใช้สื่อดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

- 1.1 เตรียมตัวครู ต้องศึกษาจุดมุ่งหมาย และวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง แล้วเตรียม จัดหาสื่อ และศึกษาวิธีการใช้สื่อจัดเตรียมสื่อ และวัสดุอื่นๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน ต้องทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

1.2 เตรียมตัวเด็กครูต้องเร้าความสนใจให้เด็กโดยใช้สื่อประกอบให้เด็กมีความ
 รับผิดชอบรู้สึกใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อเล่นแล้วเก็บให้ถูกที่ ไม่ทำลาย
 สื่อ

2. การประเมินการใช้สื่อ

2.1 สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด

2.2 เด็กชอบสื่อไหนเพียงใด

2.3 สื่อนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามเนื้อหาสาระ
 ทันสมัยหรือไม่

2.4 สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากขึ้นเพียงใด เพราะเหตุใด

3. การเก็บและรักษาซ่อมแซมสื่อ

3.1 เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของประเภทสื่อที่
 ลงทะเบียน

3.2 ฝึกให้เด็กหยิบสื่อออกมาใช้ได้เอง และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

3.3 ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพ หรือสี ที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่
 ประเภทสื่อเพื่อ เด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง

3.4 ตรวจสอบสื่อหลังจากใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ครบถ้วน

3.5 ซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด และต่อเติมส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

ลักษณะของสื่อแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. สื่อธรรมชาติหมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืชผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น
 2. สื่อสิ่งพิมพ์หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือ เอกสาร ตำรา
 นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนที่ แผนที่ ตารางสถิติ กราฟ เป็นต้น

3. สื่อวัสดุและอุปกรณ์หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียนเช่นบัตรคำ
 หุ่นจำลองเกมการศึกษาเครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น

4. สื่อที่ไม่ใช้ความเรียงหมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่างๆ
 เครื่องหมายต่างๆ

5. สื่อเทคโนโลยีหมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคุมกับเครื่องมือโทรทัศน์
 วัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น เทปบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์
 เครื่องคอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี เป็นต้น

2.12 แหล่งการเรียนรู้

ควรจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็น
 แหล่งการเรียนรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการ
 เล่นที่สนุกสนาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรนำเนื้การจัดแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภายในห้องเรียน ควรเน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีศูนย์การเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง มีความอดทน สวยงามปลอดภัยและเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสจากศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ ศูนย์บ้าน ศูนย์หนังสือ ศูนย์บล็อก ของเล่น พลาสติก ศูนย์ดนตรี ศูนย์ร้านค้า ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์อาชีพต่างๆ เป็นต้น

2. ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรจัดให้มีบรรยากาศที่สะอาดร่มรื่น สะอาดสวยงามเป็นระเบียบปลอดภัยมีต้นไม้มากมายหลายชนิดมีพันธุ์ไม้ต่างๆ และห้องสำคัญต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องนาฏศิลป์ และอื่นๆ

3. ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือสถานที่ต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดศาลาว่าการ ตลาด สถานีดับเพลิง และอื่นๆ

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น <http://school.obec.go.th/prbr/wisdom/mean.htm>. 18 มีนาคม 2554

ภูมิ มีความหมายว่า พื้น ชื่น พื้นเพ

ปัญญา หมายความว่า ความรอบรู้ ความรู้ทั่ว ความฉลาดเกิดแต่การเรียนรู้และคิด

ภูมิปัญญา หมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความสามารถในการใช้พื้นความรู้สร้างสรรค์งานเพื่อพัฒนาและดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

การถ่ายทอดความรู้ หรือ การสอน หมายถึง บอกวิชาความรู้ให้แสดงเข้าใจโดยวิธีบอกหรือทำให้เห็นเป็นตัวอย่างเพื่อให้รู้ตัวชั่ว

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom) ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดให้ความหมายไว้อย่างชัดเจนแต่พอทำความเข้าใจได้ดังนี้ หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ดั้งเดิมของประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษหรือถ่ายทอดกันจากสถาบันต่างๆ ในชุมชน เช่น จากสถาบันครอบครัว สถาบันความเชื่อและศาสนา สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันเศรษฐกิจและสถาบันทางสังคมอื่น ๆ นอกจากนี้ กรมการศึกษานอกโรงเรียนให้ความหมายคำว่า “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” นั้นเป็นการเชื่อมโยงไปถึงความรู้ประสบการณ์ตรงของคนในท้องถิ่น ที่ได้จากการสะสมประสบการณ์จากการทำงาน การประกอบอาชีพและการเรียนรู้จากธรรมชาติแวดล้อมต่างๆ และถ้าจะพิจารณาภูมิปัญญาท้องถิ่นเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีแล้วนั้นหมายถึง เทคนิควิทยาพื้นบ้านได้ด้วย โดยสถานวิจัยสังคมได้ให้คำจำกัดความว่า เทคโนโลยีนั้นเป็นความรู้ว่าจะทำสิ่งต่างๆ อย่างไร โดยมีองค์ประกอบ 2 ประการคือ เครื่องมือในการทำสิ่งนั้นๆ และกระทบกันขั้นตอนในการทำสิ่งนั้น ๆ ซึ่งสามารถแยกได้ในลักษณะความรู้ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและความจำเป็นในท้องถิ่น เช่น การประยุกต์ใช้พลังงาน สัตว์ และธรรมชาติ ตลอดจนองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชน ในอันที่จะเป็นทางเลือกใน

การดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น การประยุกต์ใช้พลังคน สัตว์ และธรรมชาติ ตลอดจนองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชน ในอันที่จะเป็นทางเลือกในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น การประยุกต์แนวความคิดที่เป็นมรดกของคนไทยในการประกอบอาชีพ โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นหลักพิจารณากิจกรรมหรืออาชีพของชุมชน เช่น แลปพื้นที่หรือท้องถิ่นใดเป็นที่ราบลุ่ม กิจกรรมของชุมชนก็คือ การทำนา หรือการปั่นโองและค้อนน้ำจากดินเหนียว หรือการแกะสลักไม้เป็นเครื่องใช้ต่างๆ โดยใช้ไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เป็นต้น ในการสัมมนาทางวิชาการ โดยศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสร้างเครือข่าย นั้นได้ให้คำจำกัดความของคำว่า

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน (local wisdom หรือ popular wisdom) คือ พื้นฐานของความรู้ของชาวบ้านหรือคือความรอบรู้ของชาวบ้านที่เรียนรู้และมีประสบการณ์สืบทอดกันมาทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเรียนรู้จากผู้ใหญ่หรือที่เป็นความรู้สะสมสืบทอดกันมา

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของชาวบ้านที่สั่งสมกันมาโดยมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเอื้อประโยชน์ให้การดำรงชีวิตอยู่อย่างสงบสุข

4. แหล่งการเรียนรู้

4.1 ความเป็นมาและความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่แพร่หลายทั่วถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ไร้อาณาเขตขวางกั้น สภาพดังกล่าวมีส่วนกระทบถึงวิถีชีวิตของผู้คนพลเมืองโดยทั่วไป เพราะเป็นสภาพที่เอื้ออำนวยในการรับและถ่ายโยงเอาศาสตร์หรือภูมิปัญญาตะวันตกเข้ามาในการพัฒนาประเทศและพัฒนาผลผลิต ตลอดจนการดำเนินชีวิตอย่างมิได้มีการปรับปนกับภูมิปัญญาไทยที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ทำให้ชุมชนชนบทประสบปัญหาดังที่กล่าวว่าชุมชนล่มสลายอันมีผลรวมไปถึงความทรุดโทรมของสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง การพยายามใช้กลไกทางการศึกษาจากเงื่อนไขที่เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาหลักสูตร ตามความต้องการของท้องถิ่น เป็นช่องทางในการประยุกต์เอาภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีจุดเด่น ที่สามารถพิสูจน์ตัวเองในการยืนหยัดอยู่รอดได้ ท่ามกลางกระแส การล่มสลายของชุมชนและการทรุดโทรมของสิ่งแวดล้อม ดังกล่าว มาสู่หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในแนวทางของการคิดปฏิบัติจริง จากการประยุกต์ปรับปนภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาไทยกับปัญญาสากล เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบคุณค่าภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน และสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด นำมาซึ่งคุณภาพที่สงบสันติสุขของบุคคล ชุมชน และชาติ

4.2 ความหมายของแหล่งการเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ http://www.nmk.ac.th/maliwan2/page/4_2librarysource.html. 21 ธันวาคม 2553

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ วิทยาการ ภูมิปัญญาชาวบ้านและ ประสบการณ์อื่นๆ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ <http://student.nu.ac.th/45070391/manotad.htm>. 21 ธันวาคม 2553

4.3 ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้

1. เป็นแหล่งเสริมสร้างจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. เป็นแหล่งศึกษาตามอัธยาศัย
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เป็นแหล่งสร้างความรู้ ความคิด วิชาการและประสบการณ์
5. เป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยมรักการอ่านและแหล่งศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
6. เป็นแหล่งสร้างความคิดเกิดอาชีพใหม่สู่ความเป็นสากล
7. เป็นแหล่งเสริมประสบการณ์ตรง
8. เป็นแหล่งส่งเสริมมิตรภาพความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนหรือผู้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

<http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan3.htm>. 21 ธันวาคม 2553

4.4 ประเภทของแหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้จำแนกตามลักษณะที่ตั้งได้ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
2. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

http://www.nmk.ac.th/maliwan2/page/4_2librarysource.html. 21 ธันวาคม 2553

4.5 ลักษณะของแหล่งการเรียนรู้

1. แหล่งเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติ สวนพฤกษชาติ ภูเขา แม่น้ำ ทะเล น้ำพุร้อน ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ฝนตก แดดออก น้ำท่วม ความแห้ง
2. แหล่งเรียนรู้ที่จัดขึ้นหรือสร้างขึ้น ซึ่งมีในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ได้สะดวกและรวดเร็ว

3. แหล่งเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรบุคคล ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง พ่อแม่ พระภิกษุสงฆ์ ตลอดจนผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพแขนงต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งสถานที่ประกอบการ ร้านค้า หน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่น

4.6 ข้อดีในการนำแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากของจริง ทำให้เกิดประสบการณ์ตรง
2. ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน
3. ผู้เรียนมีเจตคติ ที่ดีต่อชุมชน และกระบวนการเรียนรู้
4. ผู้เรียนเห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ผู้เรียนเกิดความรักท้องถิ่นและเกิดความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าในท้องถิ่น

4.7 การจัดกระบวนการเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ความคิดเห็น ตลอดจนเจตคติ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอนต่างๆ อีกมากมาย โดยมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยปกติสุข จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง การนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน จึงเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายได้ตามที่ต้องการ การนำภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ มาใช้ในหลักสูตรการเรียน เป็นกิจกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ เป็นชุดความรู้ในชุมชนที่มีการใช้เพื่อการดำเนินวิถีชีวิตที่ได้ผลมาในอดีต สามารถดำรงความสันติสุขแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนความมีคุณภาพอยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างผสมกลมกลืน เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ได้เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเฉพาะปราชญ์ชาวบ้านที่เป็นผู้เชื่อมโยงชุดความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาเข้าสู่หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่น

4.8 วิธีกรใช้แหล่งการเรียนรู้

วิธีกรใช้แหล่งเรียนรู้ คือ การนำผู้เรียนไปสู่แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในบริเวณโรงเรียนและนอกบริเวณโรงเรียน เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์จริงและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักดังนี้

1. การใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ต้องเริ่มจากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ในบ้าน ในห้องเรียน นอกบริเวณโรงเรียน เช่น ไร่ นา แปลงเกษตรสาธิต ไร่นาสวนผสม โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่ราชการ สถานที่ประกอบการ เป็นต้น

2. การใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อฝึกปฏิบัติ ทดลอง ศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เช่น การปฏิบัติการเกี่ยวข้าว การทำนา การทำไร่ งานเชื่อมโลหะ งานปูน งานไม้ และการฝึกงานในสถานที่ราชการ สถานประกอบการ เป็นต้น

4.9 การนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวทางดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร และสาระการเรียนรู้
2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. จัดทำแผนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
4. ขอความร่วมมือกับชุมชนและตัววิทยากรท้องถิ่น
5. เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาถ่ายทอดความรู้ หรือนำนักเรียนไปยังแหล่งเรียนรู้
6. ทำการวัด ประเมินผล
7. รายงานผล สรุปผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

4.10 แนวทางการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

1. กำหนดจุดประสงค์จากผลการเรียนที่คาดหวังให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ใดบ้างจากบทเรียนนั้น เพื่อจะได้สร้างสื่อหรือเลือกแหล่งเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับจุดมุ่งประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ศึกษาผู้เรียน โดยพิจารณาถึงวัย ระดับชั้น ความรู้ ประสบการณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกใช้แหล่งเรียนรู้

3. ศึกษาธรรมชาติของเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แต่ละเรื่อง อาจมีลักษณะเฉพาะบางเรื่องด้วยการปฏิบัติจริง หรือเรียนรู้จริง ดูการสาธิตจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น และบางเรื่องต้องอาศัยจากการสืบค้นข้อมูล การฟัง การดู และการอ่าน

4. พิจารณาประโยชน์และความคุ้มค่าของแหล่งเรียนรู้ว่าสามารถสร้างความสนใจ สื่อความหมายและประสบการณ์การเรียนการสอนแก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง

5. หาประสิทธิภาพของสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยการปรับปรุงสื่อที่จัดไว้ เพื่อเป็นการปรับคุณภาพของสื่อว่าเหมาะสม ในการนำไปใช้

<http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan3.htm>, 21 ธันวาคม 2553

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยที่สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ ดังต่อไปนี้

นายพงษ์ศักดิ์ สมบัติคำไร ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” โรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี เขต 3 (<http://www.vcharkarn.com/vblog/13676/30>, 1 กุมภาพันธ์ 2554) บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชากรที่ดำเนินการในการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 151 คน ประชากรที่ดำเนินการประเมินศักยภาพแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 535 คน และประชากรที่ทำการประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นกับสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ 8 สาระ จำนวน 33 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS version 14.0 สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการต่อการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นพบว่า โรงเรียนไม่มีการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีความต้องการที่จะนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 97.35 เกี่ยวกับเรื่องประวัติการก่อตั้งหมู่บ้าน ประเพณีท้องถิ่น อุทยานอ้อมฤดี ศูนย์ (OTOP) ร้านค้าชุมชน สถานประกอบการ และแหล่งผลิตผลทางการเกษตร

2. ผลการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นพบว่า แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาประกอบการจะทำสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 1) ส่วนที่เกี่ยวกับประวัติการก่อตั้งหมู่บ้าน 2) ส่วนที่เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ส่วนที่เกี่ยวกับศาสนสถาน และ 4) ส่วนที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น

3. ผลการพัฒนารอบเนื้อหาสาระท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” พบว่า การสร้างกรอบเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้กำหนดขอบข่ายการศึกษาให้สอดคล้องการสาระหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นเนื้อหาจากหนังสืออุทยานอ้อมฤดี ดินแดนมหัศจรรย์บนพื้นพิภพ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระจำนวน 14 สาระคือ สภาพทั่วไปของอุทยานอ้อมฤดี ศาลเจ้าปู่หอคำ ศาลเจ้าปู่องค์ดำ ร่องรอยมหัศจรรย์บนแผ่นดิน บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ เจดีย์โบราณ สภาพทั่วไปของหนองคำ สมุนไพรรักษาโรคในอุทยาน บ่อน้ำโบราณ (บ่อน้ำบั้งไฟ) พิธีบวงสรวงศาลเจ้าปู่หอคำ ประวัติการก่อตั้งบ้านอ้อมกอ วัดศรีชมชื่น สำนักเจ้าคณะอำเภอบ้านดุง (ม) วัดป่าเทพพิทักษ์ และศูนย์ผลิตภัณฑ์ประจำตำบล (OTOP) และหนังสือสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านชาวอีสาน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา

สาระ คือ ฮิต 12 คอง 14 ประเพณีโบราณ และของกะล่ำ ผนวศุภายิต ปริศนาคำทาย การเล่นของเด็กไทยโบราณและภาษาอีสาน

4. ผลการส่งเสริมครูให้สามารถใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเรียนรู้ สาระท้องถิ่นโดยภาพรวมทั้งโรงเรียน ซึ่งได้ใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้คือ แผ่นความรู้เกี่ยวกับอุทยานอ้อมฤดี จากหนังสืออุทยานอ้อมฤดี ดินแดนมหัศจรรย์บนพื้นพิภพ และแผ่นความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและการเล่นของเด็กไทย จากหนังสือสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านชาวอีสาน นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 89.90

นายสกุล จันดี (2551) การใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา สถาบันศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ [95 หน้า] <http://gotoknow.org/blog/tookul/321942> (1 กุมภาพันธ์ 2554) บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ และปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้ ในชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 165 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 2,109 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 218 คน ครู จำนวน 1,891 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามระดับการใช้และแบบสอบถามระดับปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่น 0.979 ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประเพณีศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือประเภทอาคาร สถานที่ และสิ่งก่อสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง และประเภทสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี อยู่ในระดับน้อย 2) ปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา รายละเอียดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประเภทสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี อยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ ประเภทบุคคลและองค์กรในชุมชน อยู่ในระดับน้อย และประเภทศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี อยู่ในระดับน้อย

นายประพัฒน์ วรทรัพย์ (2546) การศึกษาวิจัย เรื่อง แหล่งการเรียนรู้แบบบูรณาการในพื้นที่ โดยรอบ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม <http://www.inspect12.moe.go.th/insite/Vijai.htm> (1 กุมภาพันธ์ 2554) บทคัดย่อ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ศึกษาประเภทและจำนวนแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในพื้นที่ศึกษา และเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการวิจัยเอกสาร การสำรวจ และการวิจัยเชิงคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชน รายงานผลการวิจัยด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ โดยมีขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาเป็นรัศมีระยะ 5 กิโลเมตรจากโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จากการศึกษาพบว่าแหล่งการเรียนรู้รอบโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาแต่ละแห่งมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แตกต่างกันไป จำแนกประเภทของแหล่งการเรียนรู้แบบบูรณาการออกเป็น 5 ประเภท โดยแต่ละประเภทมีจำนวนแหล่งการเรียนรู้ดังนี้ แหล่งการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จำนวน 8 แห่ง แหล่งการเรียนรู้ด้านศาสนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 12 แห่ง แหล่งการเรียนรู้ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 แห่ง แหล่งการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นจำนวน 8 แห่ง แหล่งการเรียนรู้ด้านวิทยาการสมัยใหม่ จำนวน 9 แห่ง จำนวนแหล่งการเรียนรู้ทั้งหมดที่ศึกษาในแต่ละประเภทเมื่อรวมแหล่งการเรียนรู้ที่มีชื่อซ้ำอยู่ในแหล่งอื่นๆ ด้วยมีจำนวนทั้งสิ้น 33 แหล่งการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและการมีส่วนร่วมของชุมชน จะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนเก่ง ดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่ผสมผสานและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการวางแผนในการกำหนดโครงการร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง สำหรับการดำเนินงานของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาสามารถดำเนินการได้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอน ซึ่งสามารถจัดการเรียนรู้ได้ทั้งบูรณาการแบบคู่ขนาน บูรณาการแบบสหวิทยาการ และบูรณาการแบบโครงการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดทำแผนการเรียนรู้สถานศึกษาเป็นสำคัญ

นางรุ่งฟ้า รักษ์วิเชียร วิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก 2546 <http://dynamictoper.multiply.com/journal/item/16/16> (1 กุมภาพันธ์ 2554) บทคัดย่อ วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้แหล่งการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก 2 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการใช้แหล่งการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ นักเรียนชั้น ม. 6.8 จำนวน 54 คน โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก เครื่องมือที่ใช้ (1) แหล่งการเรียนรู้ สถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย พิษณุโลก ช่อง 11 (2) จัดทำแผนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 1. แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้แหล่งการเรียนรู้ 2. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้แหล่งการเรียนรู้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูล

ด้วยตนเองโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้แหล่งการเรียนรู้ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้แหล่งการเรียนรู้ สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ก. ค่าเฉลี่ยเลขคณิตรายข้อ และการบรรยาย สำหรับแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้แหล่งการเรียนรู้ ข. เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ สำหรับแบบประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้แหล่งการเรียนรู้ สรุปผลการวิจัยที่ได้ จากค่าเฉลี่ยเลขคณิตรายข้อของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ม.6.8 จำนวน 54 คน พบว่านักเรียนแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในเรื่องการใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาที่เรียน การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้ได้ศึกษาด้วยตนเอง การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้ได้รับความรู้อย่างกว้างขวาง การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้มีความสุขในการเรียน การใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยรักการค้นคว้า การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้เกิดความรู้ที่ทันสมัยและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และควรมีการใช้แหล่งการเรียนรู้ทุกรายวิชาจากเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้แหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน สรุปผลได้ดังนี้ นักเรียนร้อยละ 100 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 13 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จำนวน 2 คน ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 50 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 22 คน ผู้สูงอายุ จำนวน 23 คน ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 10 คน กลุ่มสตรีแม่บ้านจำนวน 14 คน ฯลฯ

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก โดยเน้นเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตัวแปรตาม ได้แก่ พัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่ ได้แก่
 - 1.1 แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มผู้สูงอายุเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1.2 แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มสตรีแม่บ้านเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ
- 1.3 แนวทางการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
- 1.4 แนวทางการจัดเวทีประชาคมได้แก่หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม กำหนดการประชุม รายละเอียดการจัดกิจกรรมในเวที แบบบันทึกผลการจัดเวที /การประชุม

2. แผนการจัดประสบการณ์เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ จำนวน 6 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 แผน ดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่

1. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงคัง
2. เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดน้ำแพร่ทำไม้ลุง การเล่นนันทนาการพื้นบ้าน
3. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอยถ้ำ
4. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม
5. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์
6. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่
2. เรื่องการทำขนมเทียน

3. แบบบันทึกพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 8 ชุด ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

4. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปีจำนวน 8 ชุด ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

5. การโปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจความพึงพอใจผู้ปกครอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. การสร้างเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น/แหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มผู้สูงอายุเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มสตรีแม่บ้านเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ แนวทางการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน แนวทางการจัดเวทีประชาคมได้แก่หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม กำหนดการประชุม

รายละเอียดการจัดกิจกรรมในเวที แบบบันทึกผลการจัดเวที /การประชุม ชุดกิจกรรมได้มาจากความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ประชุมทีมวิจัย

2.2 ศึกษาบริบทชุมชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 นัดหมายกลุ่มเป้าหมาย

2.4 จัดเวทีประชาคม

2.5 ศึกษาดูงานและถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน

3. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์ และแบบบันทึกพัฒนาการ ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก ธรรมชาติรอบตัวและ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก โดยเน้นเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

3.2 ศึกษากลยุทธ์การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กเล็กด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสตรี แม่บ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครอง สื่ออินเทอร์เน็ต การศึกษาดูงานและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 ออกแบบกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานดังนี้

1. สร้างความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยร่วมกันของทีมวิจัย/ชุมชน
2. ศึกษาบริบทและสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์
3. ศึกษาเกี่ยวกับครุภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
4. สะท้อนข้อมูลจากการศึกษาเกี่ยวกับครุภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
5. วางแผนและหาแนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
6. จัดการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
7. การประชุมถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน
8. วางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
9. การพัฒนารูปแบบกิจกรรมจากแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

10. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 8 หน่วย

11. นำแผนการสอนและแบบบันทึกพัฒนาการให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน ได้แก่ ผศ.เชี่ยมลักษณ์ อุดการ ดร.ชไมมน ศรีสุรักษ์ และอาจารย์จินตนา ปันทวงศ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

12. ปรับปรุงแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

13. พัฒนาและทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

14. สะท้อนผลการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

3.4 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนการจัดประสบการณ์เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ จำนวน 6 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 แผน ดังต่อไปนี้

3.4.1 การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่

1. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง
2. เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดน้ำแพร่ท่าไม้ลุง การเล่นิทานพื้นบ้าน
3. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดดอยถ้ำ
4. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัดธรรม
5. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์
6. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว

3.4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่
2. เรื่องการทำขนมเทียน

3.5 นำแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน ตรวจสอบ ได้แก่ ผศ.เชี่ยมลักษณ์ อุดการ ดร.ชไมมน ศรีสุรักษ์ และอาจารย์จินตนา ปันทวงศ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

3.6 ปรับปรุงแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของชุมชน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยการสังเกตและทำการสัมภาษณ์คนในชุมชนแบบเจาะลึกไปยังประชากรกลุ่มเป้าหมายที่

ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว นอกจากนั้นเป็นการรวบรวมข้อมูลด้านจำนวนประชากร การประกอบอาชีพ ลักษณะภูมิประเทศ และอื่นๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภทใช้เครื่องมือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยการสังเกตเด็กเล็กและชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 บริบทและสภาพปัจจุบันของศูนย์เด็กเล็กและชุมชน
- 1.2 วิถีชีวิตความเป็นอยู่และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 1.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

2. การจัดเวทีประชาคม โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย สถานที่ เวลา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเป็นจริงและถูกต้องมากที่สุด โดยมีหัวข้อในการประชุม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เวทีสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อชี้แจงความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัย
2. เพื่อปรึกษาขั้นตอนการทำงานตามโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

18 มิถุนายน 2551

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. นายกองการบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่
2. ทีมวิจัย
3. พี่เลี้ยงงานวิจัย
4. คณะกรรมการศูนย์
5. ผู้ปกครองนักเรียน

สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ทีมวิจัยจัดประชุมประสานงานระหว่างทีมวิจัย นายกองการบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ คณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองนักเรียน และพี่เลี้ยงงานวิจัย
2. หัวหน้าโครงการวิจัย นายสมยศ ลามาพิสาร เป็นผู้ดำเนินการประชุม พร้อมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทำโครงการวิจัย
3. หัวหน้าโครงการวิจัย แนะนำคุณอลิสสา มณีไชย พี่เลี้ยงงานวิจัยให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบและให้คุณอลิสสา มณีไชย พูดเกี่ยวกับการทำโครงการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบอีกครั้ง

4. คุณสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน ร่วมกันวางแผนและเตรียมความพร้อมในการทำงานวิจัย โดยใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเอาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาในตำบล น้ำแพร่มาจัดการเรียนรู้ให้กับเด็ก

5. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่มีใครกล้าแสดงความคิดเห็น ทีมวิจัยจึงใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม

6. ผู้ปกครองนักเรียนได้ซักถามทีมงานวิจัยว่าเด็กในศูนย์อายุยังน้อยจะสามารถเรียนรู้อะไรได้บ้าง เด็กจะรู้เรื่องอะไรจากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาด้านต่างๆ เพราะเป็นเรื่องที่ไกลตัวของเด็กจนเกินไปและกลัวเด็กจะได้รับอันตรายจากการนำเด็กไปเรียนรู้สถานที่ต่างๆ

7. หัวหน้าโครงการได้ตอบคำถามของผู้ปกครองว่า “ในการทำโครงการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ปกครองสามารถทำร่วมกับเด็กไปพร้อมกันได้โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้สอนเด็ก เช่น การสอนเด็กทำขนม การร่วมพาเด็กไปเรียนรู้นอกสถานที่ และในที่ประชุมได้มีการตกลงร่วมกันว่าในการจัดประชุมครั้งต่อไปจะขอให้ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็น และเตรียมทำแผนงานตามโครงการวิจัย การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในครั้งต่อไป”

เครื่องมือ

1. หนังสือเชิญประชุมร่วมงานวิจัย
2. การบันทึกการประชุม
3. เครื่องบันทึกเสียง
4. กล้องบันทึกภาพ
5. บันทึกภาพวิดีโอ

กิจกรรมที่ 2 เวทีศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ละด้านของกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการวิจัยตามแผนงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

วันที่ 6 กรกฎาคม 2551

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. กลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่
2. ทีมวิจัย

สถานที่

สถานีนอนามัยตำบลน้ำแพร่

กระบวนการ/วิธีการ

1. นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้ติดต่อนายสุกชัย บางเลียง หัวหน้ากลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ ได้ความว่ากลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่นัดประชุมประจำเดือนกรกฎาคม 2551 ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2551 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. ณ สถานีนอนามัยบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยนายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้แจ้งความประสงค์ของเข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่ ตามโครงการวิจัย “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ นายสุกชัย บางเลียง หัวหน้ากลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ตอบรับความต้องการของทีมวิจัยและเชิญเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ตามวันเวลาที่นัดหมาย

2. ทีมวิจัยร่วมกันสร้างแบบสอบถาม

3. ทีมวิจัยเดินทางเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ตามวันเวลาที่นัดหมาย

4. หลังจากทีกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่ประชุมเสร็จ นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้แจ้งวัตถุประสงค์ของทีมงานวิจัยให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ดังนี้

1. เพื่อต้องศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละด้านของภูมิปัญญากลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการวิจัยตามแผนงาน

จากการประชุมของกลุ่มผู้สูงอายุได้พูดถึงงบประมาณการอุดหนุนของอบต.น้ำแพร่ที่มีต่อกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่ นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ซึ่งเป็นนักวิชาการศึกษาของอบต.น้ำแพร่ ได้แจ้งนโยบายของอบต. ที่มีต่อกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่ทราบ มีดังนี้

- แจ้งนโยบายและงบประมาณของที่มีต่อกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่
- แจ้งการจัดตั้งชมรมไม้พองโดยให้กลุ่มผู้สูงอายุในตำบลน้ำแพร่เป็นแกนนำในการจัดตั้งกันเอง
- แจ้งการจัดเตรียมงานกีฬาท้องถิ่น เกมสกีที่เน้นกีฬาพื้นบ้าน และเน้นกลุ่มกีฬาผู้สูงอายุเป็นสำคัญ
- เบียยังชีพผู้สูงอายุที่ทางอบต. จัดให้ผู้สูงอายุเป็นการจัดสรรให้ทุกปีซึ่งขึ้นอยู่กับประธานและคณะกรรมการของผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้านจะบริหารเงินกันเองว่าใครสมควรใครจะได้รับ

5. นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย และทีมวิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่ ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมประชุมต่างให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาของหมู่บ้านของตัวเองกับทีมวิจัยกันเป็นอย่างดี

6. เมื่อทราบข้อมูลดังกล่าวแล้วนายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้กล่าวขอบคุณกลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ที่ได้ให้ข้อมูลดังกล่าวแก่ทีมวิจัย และนายสมยศ ลามาพิสาร ได้แจ้งนัดให้กลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ประชุมกันที่อบต.น้ำแพร่อีกครั้ง ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2551 เวลา 09.00 น. เพื่อร่วมเวทีกับสกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นและทีมงานวิจัยในตำบลหางดงที่จะมาฝึกปฏิบัติการในการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม ร่วมกับคนในชุมชนของตำบลน้ำแพร่เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งหนึ่งในอำเภอหางดง

7. หลังจากที่นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้แจ้งนัดให้กลุ่มผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่และทีมงานวิจัยจึงเชิญกลุ่มผู้สูงอายุร่วมรับประทานอาหารกลางวัน หลังจากนั้นกลุ่มผู้สูงอายุและทีมวิจัยจึงได้แยกย้ายกันกลับบ้าน

เครื่องมือ

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เครื่องบันทึกภาพ
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละด้านของตำบลน้ำแพร่

กิจกรรมที่ 3 การอบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมการอบรมก่อนปฏิบัติการหลักสูตร “การแตกกรอบคำถามจากโจทย์และวิจัย และการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อได้แนวทางในการแตกกรอบคำถามจากโจทย์วิจัย
2. เพื่อได้วิธีการใช้เครื่องมือ และกระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม
3. เพื่อได้ทำงานกับชุมชนแบบมีส่วนร่วม

ระยะเวลาดำเนินงาน

12 กรกฎาคม - 13 กรกฎาคม 2551

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ทีมวิจัยชุดโครงการวิจัยอำเภอหางดงทั้ง 5 อบต.
2. พี่เลี้ยงงานวิจัย
3. ตัวแทนจากสกว.

สถานที่

1. ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหางดง

2. ศูนย์การเรียนรู้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. พี่เลี้ยงงานวิจัยนัดหมายการอบรมหลักสูตร “การแตกกรอบคำถามจากโจทย์วิจัยและการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม” กับทีมวิจัยอำเภอหางดงทั้ง 5 โครงการ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนหางดง

2. วันที่ 12 กรกฎาคม 2551 เวลา 09.00 น. ลงทะเบียนเข้ารับการอบรม

3. เริ่มกิจกรรมปรับความคาดหวังชี้แจง “กระบวนการฝึกอบรมเน้นการมีส่วนร่วม” โดยกิจกรรมแรกให้แนะนำชื่อของวิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนหลังจากนั้นปฏิบัติกิจกรรมก่อนเข้าสู่เนื้อหาโดยการให้ทุกคนเขียนความคาดหวังของตนเองที่เข้าร่วมการอบรมแล้วนำไปติดที่ต้นไม้

4. อบรมเนื้อหาแนวคิดและหลักการวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับแนวคิดการมีส่วนร่วม และการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมมีกิจกรรมที่ทำได้คือ 1) กิจกรรมอยากให้เด็กเป็นอย่างไร (ให้เขียนความต้องการลงบนภาพคน) แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเสนอผลงาน หลังจากนั้นวิทยากรสรุปประเด็นที่ได้จากกิจกรรมที่ 1 2) กิจกรรมดอกไม้ชุมชนในการพัฒนาเด็ก (ทำกลีบดอกไม้แล้วเขียนข้อคิดของชุมชนที่สามารถดูแลพัฒนาเด็กได้ ดอกไม้มีหลายกลีบหรือหลายดอกถ้าคิดว่าข้อคิดของชุมชนมีมาก) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานและวิทยากรสรุปกิจกรรม

5. เวลา 13.00 น. รับการอบรมหัวข้อ “การแตกกรอบคำถามวิจัยและเครื่องมือการวิเคราะห์และวิจัยชุมชนแบบมีส่วนร่วม” เริ่มกิจกรรมด้วยการส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คนไปปรับข้อมูลแล้วนำมาถ่ายทอดให้กับทีมในกลุ่มโดยแต่ละคนจะมีหน้าที่ของตนเองและทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จและถ่ายทอดให้กลุ่มอื่นรับทราบว่าข้อมูลที่ได้อาจถูกต้องหรือไม่ วิทยากรสรุปกิจกรรมให้กับผู้เข้าร่วมถึงจุดเด่นและจุดด้อยของกิจกรรมนี้

6. ฝึกปฏิบัติการแตกกรอบคำถามจากโจทย์วิจัยโดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ให้ทดลองแตกกรอบคำถามจากโจทย์วิจัยเรื่องเป้าหมายและการพัฒนาเด็กของคนในชุมชน กลุ่มที่ 2 ให้แตกกรอบคำถามจากโจทย์ว่าจะให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เด็กได้อย่างไร กลุ่มที่ 3 ให้แตกกรอบคำถามเรื่องความรู้หรือภูมิปัญญา เช่น ความรู้ในเรื่องนิทาน วิถีชีวิต อาหาร ของเล่น ต้องกำหนดก่อนว่าเรื่องที่จะถามให้กำหนดหัวข้อหลักหรือประเด็นหลักที่เราอยากรู้ และจะไปถามใคร ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานและวิทยากรสรุปกิจกรรม

7. ออกแบบการฝึกปฏิบัติในชุมชน (กลุ่มย่อย) โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจนเหมือนกิจกรรมตอนบ่ายเพื่อให้ทุกคนมีบทบาทในการลงปฏิบัติเมื่อกำหนดหน้าที่ของแต่ละคนแล้วให้ออกแบบฝึกปฏิบัติในแต่ละหัวข้อที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย

8. วันที่ 13 กรกฎาคม 2551 เวลา 09.00 น. เข้าถึงชุมชนบ้านน้ำแพร่เพื่อฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมบ้านน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

9. นำเสนอข้อมูลกับชุมชน

10. สรุปบทเรียนการทำงานวิเคราะห์ชุมชนบ้านน้ำแพร่

เครื่องมือ

1. เครื่องบันทึกภาพ (กล้องถ่ายรูป)
2. เครื่องบันทึกเสียง (เทปอัดเสียง)
3. การบันทึกข้อมูลในกระดาษสรุป

กิจกรรมที่ 4 เวทีผู้สูงอายุสาธิตการทำของเล่น

วัตถุประสงค์

1. ให้ผู้สูงอายุประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่นต่างๆ เพื่อนำมาใช้ ในการพัฒนาเด็ก

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ 20 กรกฎาคม 2551

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้านในตำบลน้ำแพร่
2. ทีมวิจัย

สถานที่

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่

กระบวนการ/วิธีการ

1. นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้ประกาศตามเครื่องตามสายของอบต.ผู้หมู่บ้าน แจ้งให้ผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่มาร่วมประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้าน ตามแต่ความถนัดของแต่ละบุคคลและให้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ของเล่นมาด้วยในวันที่ 20 กรกฎาคม 2551 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ เวลา 09.00 น. เป็นต้นไป

2. ผู้สูงอายุตำบลน้ำแพร่ได้มาถึงที่นัดตามวันเวลานัดหมายมีผู้สูงอายุมาร่วมประดิษฐ์ของเล่นเพียง 3 คน ทีมวิจัยสอบถามผู้สูงอายุ คือ นายต้น หมื่นชัย นายตา ตากำ และนายบุญรัตน์ มโนราช ว่าผู้สูงอายุคนอื่นๆ ทำไมไม่มาร่วมประดิษฐ์ของเล่นในครั้งนี้ทั้ง 3 คนได้บอกว่าผู้สูงอายุที่ไม่มาร่วมในครั้งนี้ ดิฉันประจำเป็นไม่สามารถ

3. ผู้สูงอายุทั้ง 3 คนได้เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านมีดังนี้
วัสดุ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ไผ่ ไม้กระถิน รามมะพร้าว กะลา เชือกจากใยไม้

อุปกรณ์ เช่น มีด มีดเหลา ค้อน เลื่อยตัดไม้ ไม้ชนิดต่างๆ เชือก ตะปู กระดาษทราย

4. หลังจากนั้นทางทีมวิจัยจึงให้ผู้สูงอายุทั้ง 3 คนประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้าน ตามความถนัดของแต่ละคนโดยทีมงานวิจัยจะเป็นผู้คอยสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนการทำและชื่อวัสดุในการ

ประดิษฐ์ของเล่น ผู้สูงอายุจัดทำของเล่นเด็กพื้นบ้าน ได้อย่างหลากหลาย เช่น ลูกข่าง ไม้ปรี๊ด วิโว่ กล้องท้อบ สะบ้าเข้าถ้ำ ร้องเท้าไม้ก๊อบเก็บ ไม้โก้งแก้ง เดินกะลา ล้อแท็บ กะลวก (ไม้เคาะ)

5. หลังจากประดิษฐ์ของเล่นเสร็จทีมวิจัยได้กล่าวขอบคุณผู้สูงอายุทั้ง 3 คนประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านให้กับทีมวิจัยและได้เชิญรับประทานอาหารกลางวัน

เครื่องมือ

1. วัสดุ-อุปกรณ์ในการในการประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 5 เวทีสืบค้นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงปฏิบัติการ (กลุ่มสตรีแม่บ้าน)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้กลุ่มสตรีแม่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนเด็ก เช่น การทำขนมวุ้น ข้าวต้มมัด การตัดตุ๊ก การทำบายศรี และการเพ้นท์ลายแจกันไม้
2. เพื่อให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกับกลุ่มสตรีแม่บ้าน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

วันที่ 26 สิงหาคม 2551

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ตัวแทนกลุ่มสตรีแม่บ้าน
3. ทีมวิจัย
4. พี่เลี้ยงทีมวิจัย
5. เด็กนักเรียน

กระบวนการ/วิธีการ

นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ประสานงานกลุ่มสตรีแม่บ้านในการเป็นวิทยากรสาธิตการประกอบอาชีพเสริมโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ให้เด็กเลือกเข้าตามความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กนักเรียนได้ปฏิบัติการลงมือ

กลุ่มที่ 1	สาธิตการทำข้าวต้มมัด	โดย	นางผกา หลวงใจ
กลุ่มที่ 2	การตัดตุ๊ก	โดย	นางเสน่ห์ คำมา
กลุ่มที่ 3	การเพ้นท์ลายแจกันไม้	โดย	นางสุพรรณ สายธรรม
กลุ่มที่ 4	การทำบายศรี	โดย	นางศรีพูล ไซยา
กลุ่มที่ 5	การทำขนมวุ้น	โดย	นางบัวผัน อ้วนล้วน

เครื่องมือ

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. กล้องบันทึกภาพ

3. เครื่องบันทึกภาพวิดีโอ
4. วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำนมวัน ข้าวต้มมัด ตุง บายศรี และการเพ้นท์ลายเจก้นไม้

กิจกรรมที่ 6 เวทีการศึกษาบริบทชุมชน/ความคาดหวังผู้ปกครอง/การสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มสตรีแม่บ้าน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทชุมชนในตำบลน้ำแพร่
2. เพื่อศึกษาสภาพการเลี้ยงดู ความคาดหวังผู้ปกครองเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
3. เพื่อสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาในตำบลน้ำแพร่

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ 11 กันยายน 2551

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผู้ใหญ่บ้าน
2. สมาชิกสภา อบต.
3. กลุ่มสตรีแม่บ้าน
4. ผู้ปกครอง
5. ทีมวิจัย
6. พี่เลี้ยงทีมวิจัย
7. ทีมวิจัยพื้นที่อำเภอหางดง
8. ผู้บริหารอบต.น้ำแพร่
9. ผู้ร่วมวิจัย (น.ส.วณิชญา ศรีวิชัย)

กระบวนการ-วิธีการ

1. ทีมวิจัยทำหนังสือเชิญเข้าร่วมเวทีโดยกำหนด วัน เวลาและสถานที่
2. จัดเวทีโดยหัวหน้าโครงการเป็นผู้ดำเนินการและแจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดเวที
3. ให้กลุ่มเป้าหมายแบ่งกลุ่ม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำชุมชน สตรีแม่บ้าน และกลุ่มผู้ปกครองเด็กนักเรียน เมื่อได้กลุ่มที่ต้องการแล้วทีมวิจัย 3 คนเข้าประจำกลุ่มตามที่วางแผนไว้

กลุ่มที่ 1 ผู้นำชุมชน

- ศึกษาบริบทชุมชน/แหล่งเรียนรู้ในแต่ละหมู่บ้านทั้งตำบลน้ำแพร่ (คุณสมยศ)

กลุ่มที่ 2 สตรีแม่บ้าน

- สืบค้นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของสตรีแม่บ้าน (ครูสายฝน)

กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครอง

- สืบค้นข้อมูลสภาพการเลี้ยงดู/ความคาดหวังของผู้ปกครอง /สภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ครูจิรภา)

4. แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในกระดาษตามหัวข้อที่ได้รับ
5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหัวข้อที่ได้รับ
6. หลังจากจัดเวทีทีมวิจัย/พี่เลี้ยงทีมวิจัย/ทีมวิจัยพื้นที่อำเภอหางดงร่วมกันสรุปในการจัด

เวทีร่วมกัน

เครื่องมือ

1. หนังสือเชิญร่วมกิจกรรม
2. กระดาษบรูฟ
3. สีเมจิก
4. กระดาษรูปทรงต่างๆ
5. เชือก
6. เทปขาว
7. เครื่องบันทึกภาพ (กล้องถ่ายรูป)
8. เครื่องบันทึกเสียง (เทปอัดเสียง)
9. วีดีโอ

กิจกรรมที่ 7 เวทีการศึกษาบริบทและสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. เพื่อทราบปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัย
3. เพื่อแลกเปลี่ยนและสร้างความคุ้นเคย

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ 27 กันยายน 2551

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรม

1. ทีมวิจัยจำนวน 3 คน
2. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จำนวน 5 คน

กระบวนการ/วิธีการ

1. ประสานงานและนัดหมายกับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ในการจัดเวทีศึกษาบริบทและสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์

2. จัดเวทีศึกษาบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

3. นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัยได้กล่าวถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัยร่วมกับสกว. และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมในวันนี้เพื่อทบทวนสภาพบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

4. นายสมยศ ลามาพิสาร กล่าวว่าถึงสภาพบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ให้คณะกรรมการศูนย์ทราบ

5. ให้ผู้เข้าร่วมเวทีร่วมกันแลกเปลี่ยน/แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ว่ามีอะไรบ้างโดยขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเป็นตามความเป็นจริงเพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาแก้ไขปัญหา

เครื่องมือ

1. เครื่องบันทึกภาพ (กล้องถ่ายรูป)
2. เครื่องบันทึกเสียง (เทปอัดเสียง)
3. วีดีโอ
4. การบันทึกข้อมูล

กิจกรรมที่ 8 ออกพื้นที่สืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนตำบลน้ำแพร่และวัฒนธรรมพื้นบ้าน

บ้านของพ่อครูคำ กาไวย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้าน ของพ่อครูคำ กาไวย์
2. เพื่อให้ได้มูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับประวัติของวัดดอยถ้ำ วัดเวียงดง
3. เพื่อให้ได้มูลแหล่งการเรียนรู้อุทยานแห่งชาติออบขาน

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ 25 - 30 ตุลาคม 2551

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย จำนวน 3 คน

กระบวนการ/วิธีการ

1. ทีมวิจัยนัดหมายวันและเวลาในการออกสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนตำบลน้ำแพร่
2. ทีมวิจัยออกเดินทางไปบ้านพ่อครูคำ กาไวย์ สอบถามข้อมูลทั่วไปและความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้าน พ่อครูคำ กาไวย์

3. ทีมวิจัยเดินทางไปตามวัดต่างๆในตำบลน้ำแพร่และสอบถามข้อมูลจากเจ้าอาวาสวัด
4. ทีมวิจัยเดินทางต่อไปที่อุทยานแห่งชาติอบขานโดยการสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในอุทยานแห่งชาติอบขาน
5. เมื่อทีมงานวิจัยได้ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ แล้ว จึงเก็บข้อมูลไว้เพื่อสรุปในการออกสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

เครื่องมือ

1. เครื่องบันทึกภาพ (กล้องถ่ายรูป)
2. เครื่องบันทึกเสียง (เทปอัดเสียง)
3. วัสดุโ

3. การเก็บข้อมูล (เวทีสะท้อนข้อมูลเพื่อนำมากำหนดรูปแบบการพัฒนาเด็กในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน) ได้มาจากการสอบถามผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสตรีแม่บ้าน ครู และผู้ปกครองเด็ก โดยมีการจัดเวทีสะท้อนข้อมูลสู่ชุมชน จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เวทีสะท้อนข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ระยะที่ 1)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสะท้อนข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อร่วมกันตรวจสอบข้อมูลที่ได้อีกมาทั้งหมดว่ามีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของเด็กหรือไม่

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2551

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ผู้บริหาร อบต.
2. สมาชิกสภา อบต.
3. กลุ่มผู้สูงอายุ
4. ตัวแทนกลุ่มสตรีแม่บ้าน
5. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
6. ผู้ปกครองนักเรียน
7. พี่เลี้ยงทีมวิจัย
8. ทีมวิจัยอำเภอหางดง
9. วิทยากร ผศ.เยี่ยมลักษณ์ อุดาการ
10. ทีมวิจัยและผู้ร่วมวิจัย (น.ส.วนิชญา ศรีวิชัย)

กระบวนการ/วิธีการ

1. หัวหน้าโครงการประสานวิทยากร ผศ.เยี่ยมลักษณ์ อุดการ หัวหน้าชุดโครงการวิจัย และพี่เลี้ยงทีมวิจัยโดยนัดหมายวันเวลาและสถานที่
2. ทีมวิจัยทำหนังสือแจ้งผู้ปกครองและคณะกรรมการเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม
3. ทีมวิจัยร่วมกันจัดสถานที่ตามวันเวลาที่นัดหมาย
4. ทบทวนโครงการโดยหัวหน้าทีมวิจัยนายสมยศ ลามาพิสาร นำเสนอข้อมูล/ภาพถ่าย ที่ได้จากศึกษามานำเสนอให้ผู้เข้าร่วมเวทีได้ชม
5. เติมความรู้เกี่ยวกับโครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน เป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” โดย อ.เยี่ยมลักษณ์ อุดการ หัวหน้าชุดโครงการวิจัย
6. จัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม เพื่อสร้างความสัมพันธ์และแบ่งกลุ่มให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าไปศึกษาและทบทวนข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่ 1 เรื่องแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
 - กลุ่มที่ 2 เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกนำเสนองาน
8. วางแผนเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนผู้สูงอายุ ครู

เครื่องมือ

1. เครื่องบันทึกภาพ (กล้องถ่ายรูป)
2. เครื่องบันทึกเสียง (เทปอัดเสียง)
3. วีดีโอ
4. กระดาษบรูฟ
5. สีเมจิก
6. เทปกาว

ครั้งที่ 2 เวทีการสะท้อนข้อมูลคืนความรู้สู่ชุมชน การติดตามผลประเมินผลการดำเนินงาน (ระยะที่

2)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อร่วมกันคืนความรู้สู่ชุมชน
2. เพื่อร่วมกันตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน
3. เพื่อร่วมกันวิพากษ์ผลการดำเนินการและนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 10 ธันวาคม 2552

สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่
3. คณะกรรมการศูนย์
4. ผู้ปกครองนักเรียน
5. ทีมวิจัย
6. พี่เลี้ยงงานวิจัย
7. ทีมวิจัยพื้นที่อำเภอหางดง
8. ครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น
9. วิทยากรในเวทีศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ประสานทีมวิจัย/ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเสวนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและการทดลองปฏิบัติจริงตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่สามารถวัดผลได้

2. ประสานทีมวิจัย/ชุมชนจัดเวทีสะท้อนผลการดำเนินงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถวัดผลได้โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเวทีเสวนา

3. นายอนุชา ธิบเร่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ เป็นประธานในพิธีเปิดเวทีสะท้อนข้อมูลคืนความรู้สู่ชุมชนการดำเนินงานวิจัยระยะที่ 2 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ก่อนที่จะมีการเริ่มจัดเวที นายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้กล่าวถึงโครงการวิจัยโดยนำเสนอทาง Power Point มีเนื้อหาสาระดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. คณะผู้วิจัย
3. ความสำคัญและความเป็นมาโดยย่อ
4. คำถามหลัก
5. คำถามย่อย
6. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
7. ผลและประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4. ได้มีการนำเสนอการดำเนินงานวิจัยระยะที่ 2 ทาง Power Point โดยมีรูปภาพประกอบการนำเสนอตามกิจกรรมดังนี้

1. โครงการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่

- วันที่ 30 มิถุนายน 2552 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดั่ง
- วันที่ 3 กรกฎาคม 2552 เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดน้ำแพร่
ท่าไม้ลุง
- วันที่ 18 กันยายน 2552 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดดอยถ้ำ
- วันที่ 16 ตุลาคม 2552 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม
- วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์
- วันที่ 8 ธันวาคม 2552 เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว

2. โครงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

- วันที่ 6 พฤศจิกายน 2552 เรื่องการทำขนมเทียน
- วันที่ 11 สิงหาคม 2552 เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่

5. ได้มีการนำเสนอการดำเนินงานวิจัยระยะที่ 2 ทาง Power Point เสร็จเรียบร้อยแล้วนายสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย ได้สรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามโครงการวิจัยดังนี้

- ผลที่เกิดกับผู้เรียน
- ผลที่เกิดกับแหล่งการเรียนรู้/ชุมชน
- ผลที่เกิดกับครู
- ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

6. หลังจากที่ได้มีการนำเสนอการดำเนินกิจกรรมระยะที่ 2 เสร็จเรียบร้อยแล้วได้มีการเชิญวิทยากรที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการนำเด็กไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นมาพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา โดยมีวิทยากรร่วมแสดงความคิดเห็นดังนี้

1. ผศ.เยี่ยมลักษณ์ อุดการ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ตัวแทนผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา)
2. พ่อครูคำ กาไวย์ ศิลปินแห่งชาติสาขาศาสนาการแสดงพื้นบ้าน บ้านแพะขวาง หมู่ที่ 3 ตำบลน้ำแพร่ (ตัวแทนครูภูมิปัญญาท้องถิ่น/วิทยากร)
3. แม่หลวงศรีฟูล ไชยยา บ้านศาลา หมู่ที่ 2 ตำบลน้ำแพร่ (ตัวแทนครูภูมิปัญญาท้องถิ่น/วิทยากร)
4. พ่อวรรณ กันทา บ้านบ่อ หมู่ที่ 1 ตำบลน้ำแพร่ (วิทยากรในการนำเด็กไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่)
5. แม่หลวงทอง คณะพันธ์ (ตัวแทนคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่)

6. นางขวัญจิต พันธ์สุภา (ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่)
7. นายสมบุญ เทพละ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ (ตัวแทนชุมชน)

7. หลังจากที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นจากวิทยากร ตัวแทนคณะกรรมการศูนย์ ตัวแทนผู้ปกครอง แล้วทางทีมวิจัยก็ได้สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงการวิจัย โดยมีคำถามให้ผู้เข้าร่วมเวทีประเมินผลดังนี้ประกอบดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ที่ผ่านมามีหรือไม่ เพราะอะไร
2. อยากจะให้มีการจัดกิจกรรมเช่นนี้อีกหรือไม่อย่างไร
3. ในครั้งต่อไปควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
4. จากการทำกิจกรรมที่ผ่านมามีเด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
5. การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการใช้มีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมทุกระดับเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์การสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นการแสวงหาความรู้โดยเน้นความสำคัญของข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยและคณะเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2551 ถึงเดือนเมษายน 2552 ขยายเวลาจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ผู้วิจัยกำหนดเป็นช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา

ผู้วิจัยประสานงานอย่างเป็นทางการกับผู้นำชุมชน เพื่อให้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เป็นการประสานความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ในระยะแรกนี้จึงเป็นการศึกษาภาพรวมของพื้นที่ โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารเพื่อชี้ให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิปัญญาในด้านแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังของตำบลน้ำแพร่และชุมชนบ้านน้ำแพร่

ระยะที่ 2 ศึกษาชุมชนบ้านน้ำแพร่และบริบทของพื้นที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

ระยะนี้ผู้วิจัยและคณะได้ชี้แจงความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยตลอดจนขอความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยต่อกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน ผู้ปกครองเด็กเล็ก ข้อมูลที่ได้รวบรวมในระยะที่ 2 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปด้านกายภาพ

สภาพพื้นที่ ความเชื่อ พิธี สัตว์ ชุมชน และองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

ระยะที่ 3 รูปแบบและแนวทางในการพัฒนาเด็กในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ชุมชนเป็นฐานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

หลังจากทราบถึงบริบทของของชุมชนบ้านน้ำแพร่ ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลในพื้นที่อีกหลายครั้ง เพื่อนำข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาศึกษาร่วมกับชุมชน และผลักดันกระบวนการการทำงานร่วมกับชุมชนในการร่วมกันพัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้รูปแบบในการทำงานร่วมกัน ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน/นอกห้องเรียนใช้แหล่งเรียนรู้จากชุมชนและภูมิศาสตร์พัฒนาการเรียนรู้โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการนำเด็กไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน เป็นผู้ช่วยครูในการดูแลเด็ก ช่วยดูแลความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอดอยถ้ำ เชิญผู้ปกครองทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมวันแม่ของศูนย์

2. สร้างการมีส่วนร่วมโดยใช้ระบบเครือข่ายและองค์คณะอย่างยั่งยืนโดยใช้กระบวนการส่งเสริมระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน และการสร้างเครือข่ายทีมวิจัยพื้นที่โครงการวิจัยทั้ง 5 โครงการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการดำเนินงานวิจัย โดยมีการดำเนินงานงานดังนี้

- 2.1 การประชุมทีมวิจัยในระยะที่ 1 จำนวน 12 ครั้ง
- 2.2 การประชุมทีมวิจัยพื้นที่อำเภอหางดงทั้ง 5 โครงการ ในระยะที่ 1 จำนวน 8 ครั้ง
- 2.3 การจัดงานและถอดบทเรียนเวทีรายงานความก้าวหน้าในระยะที่ 1
- 2.4 การประชุมทีมวิจัยในระยะที่ 2 จำนวน 4 ครั้ง
- 2.5 การประชุมทีมวิจัยพื้นที่อำเภอหางดงทั้ง 5 โครงการ ในระยะที่ 2 จำนวน 10 ครั้ง
- 2.6 การจัดงานและถอดบทเรียนเวทีรายงานความก้าวหน้าในระยะที่ 2
- 2.7 การจัดเวทีส่งเสริมระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานในระยะที่ 2 ตามแผนการปฏิบัติงานดังนี้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการ/เครื่องมือ	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	สถานที่/เวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. เวทีวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	1. เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. เพื่อได้ความคิดเห็นร่วมกัน	1. ประสานงานทีมวิจัยในการจัดเวทีเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ 2. จัดเวทีวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ 3. ร่วมกันระดมความคิดเห็นในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรม 4. บันทึกการจัดเวที บันทึกเสียง และบันทึกภาพ	ทีมวิจัย	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ (เดือนกุมภาพันธ์)	1. ได้ปฏิทินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
2. เวทีการพัฒนา รูปแบบกิจกรรมจากแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน	1. เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรปฐมวัย 2. เพื่อให้เด็กรู้ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่	1. การจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ 2. การประเมินพัฒนาการตามกิจกรรม 3. การสังเกต	1. นักวิชาการสถานศึกษา 2. ครูผู้ดูแลเด็ก	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่	1. ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน 2. ได้หลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

3. เวทีการพัฒนาและทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน	1. เพื่อทดลองใช้แผน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน 2. เพื่อให้ได้เรียนรู้จากสถานที่ในชุมชน ตามจุดประสงค์ของแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่จัดทำไว้ 3. เพื่อหาประสิทธิภาพการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเป็นฐาน	1. แผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ 2. การปฏิบัติการจริงตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3. การประเมินพัฒนาการเด็กตามกิจกรรม 4. การบันทึกภาพ 5. แบบประเมินผลพัฒนาการ	1. นักวิจัยในพื้นที่ 2. ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ 3. ผู้นำชุมชน 4. ตัวแทนอบต. 5. ตัวแทนชาวบ้าน	แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	1. ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเป็นฐาน 2. ได้หลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน
4. จัดการประชุมวิพากษ์และปรับปรุงแก้ไข	1. เพื่อร่วมกันวิพากษ์ผลการดำเนินงานและข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข	1. การประชุมแบบมีส่วนร่วม 2. การสัมภาษณ์เชิงลึก 3. การสนทนาที่ไม่เป็นทางการ 4. การบันทึกภาพ	1. ครูผู้ดูแลเด็ก 2. นักวิจัยจาก มรภ. ชม. 3. คณะกรรมการศูนย์ 4. ผู้นำชุมชน	อบต.น้ำแพร่	1. ได้พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและประสิทธิภาพของคณะกรรมการพัฒนาศูนย์
5. จัดเวทีสะท้อนผลการดำเนินงาน	1. เพื่อร่วมกันค้นความรู้สู่ชุมชน	1. จัดเวทีเสวนา 2. การบันทึกภาพ	1. นักวิจัยในพื้นที่ 2. ครูผู้ดูแลเด็ก	ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน	1. ได้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบผล

พัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน	2. เพื่อร่วมกันตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการร่วมกัน	3. แบบบันทึก	3. ผู้นำชุมชน 4. ตัวแทนชาวบ้านที่เกี่ยวข้อง 5. นักเรียน		การดำเนินงานร่วมกัน 2. ได้เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนอื่น
6. จัดทำสังเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานการวิจัย	1. เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานวิจัย 2. เพื่อจัดทำ website ของการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน	1. การประชุมแบบมีส่วนร่วม 2. แบบบันทึกข้อมูลเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	1. นักวิจัยในพื้นที่ 2. ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ 3. ผู้นำชุมชน 4. ตัวแทนชาวบ้านที่เกี่ยวข้อง 5. ผู้ให้บริการ 6. นักเรียน	อบต.น้ำแพร่	1. ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการเขียนรายงานการวิจัย 2. ได้รูปเล่มรายงานการวิจัย 3. ได้ website ของการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาทีมวิจัยโดยการจัดกิจกรรมการอบรมการเขียนรายงานความก้าวหน้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าด้านผลการดำเนินงาน
2. เพื่อรายงานกระบวนการทำงานในช่วงที่ผ่านมาตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่วางไว้

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ 22 - 23 พฤศจิกายน 2551

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ทีมวิจัยชุดโครงการวิจัยอำเภอหาดงทั้ง 5 อบต.
2. พี่เลี้ยงงานวิจัย
3. ตัวแทนจาก สกว.

สถานที่

ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. พี่เลี้ยงงานวิจัยนัดหมายการอบรมหลักสูตร “การเขียนรายงานความก้าวหน้า” กับทีมวิจัยอำเภอหาดงทั้ง 5 โครงการ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย
2. วันที่ 22 พฤศจิกายน 2551 เวลา 09.00 น. ลงทะเบียนเข้ารับการอบรมหลักสูตร “การเขียนรายงานความก้าวหน้า”
3. เริ่มเข้าสู่กิจกรรมวิทยากรให้ทีมวิจัยแนะนำชื่อของแต่ละคน และเล่นเกมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการอบรมในครั้งนี้
4. วิทยากรให้ทีมวิจัยนำเสนอเอกสารของแต่ละโครงการขึ้นมาทบทวนว่าที่ผ่านมาได้วางแผนอะไรไว้และตั้งวัตถุประสงค์ว่าอย่างไร
5. วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการเขียนรายงานความก้าวหน้าโดยนำเสนอทาง Power point
6. วิทยากรให้ทีมวิจัยทบทวนและรวบรวมข้อมูลจากการทำงานที่ผ่านมาโดยให้แต่ละโครงการนั่งปรึกษากันและบันทึกไว้โดยมีข้อมูลดังต่อไปนี้

ขั้นตอน

- ทบทวนว่าแต่ละโครงการวางแผนอะไรไว้ มีวัตถุประสงค์อย่างไร
- ทบทวนรวบรวมข้อมูลการทำงานที่ผ่านมาว่าแต่ละโครงการทำอะไรไปแล้วบ้าง โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
 - ทำกิจกรรมอะไรบ้าง
 - เมื่อไหร่
 - ทำอย่างไร

- กระบวนการ
- เครื่องมือมีอะไรบ้าง

- ใครทำอะไร (บทบาทของผู้เข้าร่วมเวที/กิจกรรม)
- ทำกับใครบ้าง (กลุ่มเป้าหมายได้ทำอะไรบ้าง)

เมื่อได้ข้อมูลแล้ววิทยากรให้ทีมวิจัยได้ลงมือเชิงปฏิบัติการเขียนข้อมูลลงบนกระดานรูป แล้วให้เตรียมเสนองานหลังจากทำกิจกรรมเสร็จ เมื่อเสร็จการลงมือปฏิบัติทางวิทยากรให้ตัวแทนออกมาเสนองานพร้อมกันอธิบายในหัวข้อที่ทีมวิจัยยังไม่ถูกต้อง

7. วันที่ 23 พฤศจิกายน 2551 เวลา 09.00 น. ลงทะเบียนเข้ารับการอบรมต่อเนื่อง

8. วิทยากรทบทวนสิ่งที่ได้อบรมในวันที่ 22 พฤศจิกายน แล้วให้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลจากการทำงานว่าทำแล้วได้อะไรบ้าง โดยมีหัวข้อดังนี้

- ได้ผล (งาน) ตามที่ได้วางแผน ตั้งใจไว้หรือไม่ อย่างไร
- ได้เรียนรู้ (คน) อะไรจากการทำงาน
- ทำไม? อะไร? ทำให้ได้ผล / ไม่เป็นไปตามที่วางไว้

9. วิทยากรให้ทีมวิจัยเข้ากลุ่มเพื่อทำข้อมูลแล้วเขียนลงบนกระดานรูป โดยเขียนเป็นตารางทบทวนการดำเนินงานโดยมีเนื้อหา ดังนี้

ลำดับที่	ทบทวนเป้าหมาย	ทบทวนแผนกิจกรรมที่วางไว้ (จะทำอะไรบ้าง)	รวบรวมทบทวนข้อมูลสิ่งที่ได้ทำ (ทำอะไรไปแล้วบ้าง)	เมื่อไหร่	กับใครบ้าง (ใคร กลุ่มใด มีบทบาทอะไร)	กระบวนการวิธีการเครื่องมือ	ผลที่เกิด
----------	---------------	---	--	-----------	--------------------------------------	----------------------------	-----------

10. วิทยากรอธิบายและยกตัวอย่างการนำเอาข้อมูลมาเขียนลงในตารางทบทวนการดำเนินงาน

11. หลังจากที้นำเอาข้อมูลมาเขียนลงในตารางทบทวนการดำเนินงานเสร็จแล้ววิทยากรให้ตัวแทนทีมวิจัยทำเสนองานที่แต่ละกลุ่มได้ทำ

12. หลังจากที่มีการนำเสนอเสร็จวิทยากรเดิมความรู้และเสนอแนะให้ทีมวิจัย

13. หลังจากนั้นได้อบรมหัวข้อการวิเคราะห์งานวิจัยแล้ว วิทยากรก็อบรมเพิ่มเกี่ยวกับตารางการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยมีเนื้อหา ดังนี้

งาน (กลุ่มเป้าหมาย – ชุมชน เกิดอะไร)

เรา (ทีมวิจัยได้เรียนรู้อะไรจากการทำงาน)

ข้อมูลงานวิจัย (ได้ข้อมูลอะไรบ้าง ตอบโจทย์วิจัยหรือไม่อย่างไร)

14. ทีมวิจัยแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนตารางการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานลงในกระดานรูปและนำเสนอให้ผู้เข้าร่วมอบรมทราบ

15. วิทยากรทบทวนสิ่งที่ได้อบรมทั้งหมดและเสนอวิธีเขียนรายงานให้ถูกต้องตามหัวข้อของสกว. โดยอธิบายวิธีเขียนแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทีมวิจัยเพื่อนำไปเขียนรายงานความก้าวหน้า

16. ให้ทีมวิจัยทุกคนกล่าวถึงความรู้สึกที่ได้รับการอบรมในครั้งนี้

17. ทีมวิจัยมอบของที่ระลึกและปิดการอบรม

เครื่องมือ

- เครื่องบันทึกภาพ (กล้องถ่ายรูป)
- เครื่องบันทึกเสียง (เทปอัดเสียง)
- การบันทึกข้อมูลในกระดานรูป
- เอกสารประกอบการอบรมเขียนรายงานความก้าวหน้า

3. ประชาสัมพันธ์และจัดหาสื่อและเทคโนโลยีอาคารสถานที่จากหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. จัดหาวัสดุ- อุปกรณ์ที่ใช้อำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. การบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานและวัสดุอุปกรณ์ควรจัดหาและขอสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. พัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในลักษณะการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น โดยการจัดการศึกษาดูงานจำนวน 4 ครั้ง ดังต่อไปนี้

6.1 การศึกษาดูงานและการถอดบทเรียนการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาท้องถิ่น ประจำปี 2551 วันที่ 2 สิงหาคม 2551

6.2 การศึกษาดูงานและถอดบทเรียนการศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกระจ่าย องค์การบริหารส่วนตำบลกระจ่าย อำเภอบัวดัว จังหวัดยโสธร วันที่ 2 กันยายน 2551

6.3 การศึกษาดูงานและการถอดบทเรียนการศึกษาดูงานโรงเรียนเกษมพิทยา แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร วันที่ 6 - 9 เดือนพฤศจิกายน 2551

6.4 การศึกษาดูงานและการถอดบทเรียนการศึกษาดูงานโรงเรียนสัตยาไส จังหวัดลพบุรี วันที่ 10 - 11 ธันวาคม 2551

7. สำรวจปัญหาความต้องการเพื่อนำมาวางแผนปรับปรุงการพัฒนาเด็กในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดเวทีหาแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีเนื้อหาดังนี้

ในเวทีวางแผนและหาแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีผู้เข้าร่วมในกิจกรรมนี้ประกอบไปด้วย คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตัวแทนผู้สูงอายุ ครู ผู้ปกครอง โดยได้ร่วมกันวางแผนหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ดังนี้

- 1) ควรจัดให้มีปฏิทินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
 - 2) ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับประเพณีของท้องถิ่น
 - 3) ขอความร่วมมือกับผู้สูงอายุ/ผู้ปกครองเด็กจัดทำของเล่น
 - 4) ภูมิปัญญาการเล่านิทาน เรื่อง ตู๋ปุมะเขือดำ ควรนำไปจัดในช่วงประเพณีสงกรานต์ของวัดน้ำแพร่ท่าไม้สูง
 - 5) การเล่านิทานพื้นบ้านควรจะมีการเล่าในวันศุกร์ และมีการผลัดเปลี่ยนให้ผู้ปกครองนักเรียนมาเล่านิทานให้เด็กฟัง
 - 6) ภูมิปัญญาด้านสมุนไพร เด็กควรเรียนรู้เรื่อง การป้อนยาจากสมุนไพรพื้นบ้าน การทำนุยชีวภาพ การปลูกผักสวนครัว การนวดแผนไทยจากสมุนไพรพื้นบ้าน การปลูกพืชตามฤดูกาลควรมีแปลงปลูกพืชผักโดยการนำนุยชีวภาพมาใช้ในการปลูกผัก
 - 7) การเขียนลายโดยให้เด็กได้วาดภาพตามจินตนาการของเด็กโดยมีกำแพงให้เด็กได้วาด
 - 8) ให้เด็กเรียนรู้รูปภาพจากแหล่งการเรียนรู้ (วัด) โดยมีคนเล่าให้ฟัง
 - 9) เสนอให้มีการสอนรำมวยไทยเด็ก การนวดแผนไทย
 - 10) ให้นำประเพณีในท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ วัดเวียงคัง วัดท่าไม้สูง วัดคอยถ้ำ ดานก้วยสลาก ประเพณีสี่เป้ง โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรม
 - 11) ควรมีการสอนสานปลาตะเพียนเพื่อให้เด็กได้มีของเล่นโดยการนำกระดาดหรือวัสดุจากธรรมชาติมาใช้เพื่อเป็นการอนุรักษ์การสานปลาตะเพียน
 - 12) การสอนเรื่องเพลงกล่อมเด็กให้แม่ตำ อินทร์ขึ้น และแม่ประทุมมา ต่อชาว มาเป็นวิทยากรสอนร้องเพลงให้เด็กฟัง
 - 13) มีการเชิญวิทยากรเข้ามาสอนเด็กในเรื่องการปั้นดิน และมีการนำเด็กไปเรียนรู้การปั้นที่บ้านใหม่หมูที่ 5
 - 14) ภูมิปัญญาเรื่องต่างๆ สามารถเชื่อมโยงไปเรื่องแหล่งการเรียนรู้ได้
 - 15) ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องทำแผนงานและแผนการสอนไว้ล่วงหน้าในการสอนเรื่องแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้และสามารถประเมินผลหลังทำกิจกรรมได้เลย
8. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาเด็กในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย

ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่จำนวน 6 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 แผน ดังต่อไปนี้

1. โครงการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่

แผนที่ 1 วันที่ 30 มิถุนายน 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อวัด ชื่อเจ้าอาวาส สถานที่ตั้งพระธาตุวัดเวียงดั่ง วิหารวัดเวียงดั่ง พระธาตุเวียงดั่ง อาคาร (เสนาสนะ) อนุสาวรีย์พ่อขุนหมื่นดั่งนคร ประเพณีสงกรานต์น้ำพระ และการปฏิบัติตนนอกสถานที่

แผนที่ 2 วันที่ 3 กรกฎาคม 2552 เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดน้ำแพร่ท่าไม้ลุง การเล่นิทานพื้นบ้าน มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อวัด ชื่อเจ้าอาวาส สถานที่ตั้งของวัด การปฏิบัติตนในการทำบุญ สิ่งของที่จะนำไปทำบุญการฟังนิทานพื้นบ้าน “ตุ้มมะเขือดำ”

แผนที่ 3 วันที่ 18 กันยายน 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอยถ้ำ มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อวัด ชื่อเจ้าอาวาส ชื่อวิทยากร การปฏิบัติตน กิจกรรมที่ปฏิบัติ สถานที่ต่างๆ ในวัด

แผนที่ 4 วันที่ 16 ตุลาคม 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อวัด ชื่อเจ้าอาวาส มารยาท การรักษาความปลอดภัย การเรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้าน

แผนที่ 5 วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไว มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อพ่อครู บ้านพ่อครู การปฏิบัติตน ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน การเรียนรู้ศิลปะวัฒนธรรมพื้นบ้าน

แผนที่ 6 วันที่ 8 ธันวาคม 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ชื่อวิทยากร การปิ่นผลไม้จั่ว (ลูกขุป) การปฏิบัติตน การรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม

2. โครงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

แผนที่ 7 วันที่ 11 สิงหาคม 2552 เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร้องเพลงกล่อมเด็ก การพูดเกี่ยวกับการเลี้ยงลูก การมอบรางวัลแม่ดีเด่น การมอบดอกมะลิให้แม่ การปฏิบัติตนลูกที่ดี การแสดงความคิดเห็นของเด็ก

แผนที่ 8 การสอนทำขนมเทียน มีเนื้อหาเกี่ยวกับชื่อวิทยากร ชื่อขนม (ขนมเทียน) วัสดุ อุปกรณ์ ส่วนประกอบ วิธีการทำ ประโยชน์ของการทำขนมเทียน

9. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการพัฒนาเด็กในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตลอดจนการทำปฏิทินการมีส่วนร่วมในหัวข้อการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

10. สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนและหน่วยงานอื่นในการประชาสัมพันธ์และเสริมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กเล็กในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนใช้กระบวนการจัดเวทีประชาคม มีการปฏิบัติการ 8 ครั้ง

ในครั้งแรก ผู้วิจัยจัดเวทีสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัยระยะที่ 1 เพื่อชี้แจงความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัยเพื่อปรึกษาขั้นตอนการทำงานตามโครงและเพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบถึงการดำเนินงานโครงการวิจัย และเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจในแง่มุมของปัญหา, เวทีศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการวิจัยตามแผนงาน, เวทีการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม เพื่อได้แนวทางในการแตกกรอบคำถามจากโจทย์วิจัย ได้เครื่องมือและกระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม, เวทีผู้สูงอายุสาธิตการทำของเล่น เพื่อให้ผู้สูงอายุประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่นต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก, เวทีการศึกษาบริบทชุมชน/ความคาดหวังผู้ปกครอง/การสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มสตรีแม่บ้าน เพื่อศึกษาบริบทชุมชนในตำบลน้ำแพร่ สภาพการเลี้ยงดู ความคาดหวังผู้ปกครองเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ และสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาในตำบลน้ำแพร่, เวทีการศึกษาบริบทและสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ เพื่อศึกษาบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทราบปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัย แลกเปลี่ยนและสร้างความคุ้นเคยร่วมกัน, การออกพื้นที่สืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนตำบลน้ำแพร่และวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อสืบค้นข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ วัฒนธรรมพื้นบ้านของพ่อครูคำ กาไวย์ เพื่อให้ได้มูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับประวัติของวัดคอยถ้ำ วัดเวียงดง เพื่อให้ได้มูลแหล่งการเรียนรู้อุทยานแห่งชาติออบขาน, เวทีสะท้อนข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสะท้อนข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลที่ได้ศึกษามาทั้งหมดว่ามีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กหรือไม่, เวทีวางแผนและหาแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน, เวทีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามโครงการวิจัยในระยะที่ 2 เพื่อชี้แจงการทำงานและทำความเข้าใจช่วงระยะที่ 2 เพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานช่วงระยะที่ 2 เวทีประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเขียนแผนการจัดประสบการณ์และสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อร่วมกันวางแผนเขียนแผนการจัดประสบการณ์และสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน, เวทีการสะท้อนข้อมูลคืนความรู้สู่ชุมชน การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อร่วมกันคืนความรู้สู่ชุมชน ร่วมกันตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน ร่วมกันวิพากษ์ผลการดำเนินการและนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ในการดำเนินการถือเป็นการสนทนาแบบเจาะประเด็นเกี่ยวกับบริบทของชุมชนตำบลน้ำแพร่ ด้านกายภาพ สภาพพื้นที่ ความเชื่อ พิธีกรรม ชุมชน

สภาพการณ์ สถานการณ์ และองค์ความรู้เกี่ยวกับการแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ ผู้วิจัยเชิญผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ปกครองเด็ก ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน เพื่อร่วมกันอภิปรายในเป็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา คอยจุดประเด็นเกี่ยวกับประสบการณ์ ทักษะ ความรู้สึนึกคิด และมุมมองของแต่ละบุคคล ซึ่งข้อมูลเบื้องต้นประกอบด้วยเนื้อหาสาระ

ครั้งที่สอง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสนทนา ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมจากในครั้งที่หนึ่งได้มีส่วนในการเสนอรูปแบบที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเล็กที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนตำบลน้ำแพร่ บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดการด้านการศึกษาและสร้างจิตสำนึก การจัดโครงสร้างพื้นฐานและแนวทางการพัฒนาเด็กเล็ก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ในการพัฒนาเด็กเล็กด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน

ครั้งที่สาม มีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบข้อกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการจัดรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาเด็กด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์นำเสนอว่ามีทิศทางเป็นไปได้ในทางปฏิบัติหรือไม่อย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ในลักษณะการพรรณนาเรื่องโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จะดำเนินการตามประเด็นด้วยการศึกษาจากเอกสารและเก็บข้อมูลในพื้นที่ตามคำถามวิจัยทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน และกำหนดเลือกลักษณะกิจกรรมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ผลการดำเนินการโดยร่วมกันกำหนดตัวชี้วัด แล้วจัดทำแบบสอบถามร่วมกันเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานโดยผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งผู้วิจัยและคณะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะการพรรณนา และค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยร้อยละ โดยใช้เกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ดังนี้

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตอนที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพบริบทชุมชนและสภาพบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 1.2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยการประเมินพัฒนาการเด็กตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดง

ตารางที่ 2 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน

ตารางที่ 3 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ

ตารางที่ 4 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาพธรรมชาติ

ตารางที่ 5 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

ตารางที่ 6 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จิว

ตารางที่ 7 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่
 ตารางที่ 8 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่องการสอนทำขนมเทียน
 ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินพัฒนาการเด็กหลังการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็ก
 ปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงคัง

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดดอยถ้ำ

ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้สภากาชาดธรรม

ตารางที่ 16 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

ตารางที่ 17 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว

ตารางที่ 18 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมโดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการการจัดกิจกรรมวันแม่

ตารางที่ 19 แสดงค่าร้อยละ แผนภูมิ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจใน
 การจัดกิจกรรมโดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการสอนทำขนมเทียน

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1.1 สภาพบริบทชุมชนและสภาพบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

สภาพบริบทชุมชนตำบลน้ำแพร่

สภาพทั่วไปของตำบลน้ำแพร่

1. ที่ตั้ง

ตำบลน้ำแพร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอหางดง ระยะทางห่างจากอำเภอหางดง
 ประมาณ 4 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดเชียงใหม่ไปทางทิศใต้ ประมาณ 16 กิโลเมตร

ทิศเหนือ จรดบ้านไร่ ตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง

ทิศใต้ จรดบ้านจำปาหลวง และบ้านป่าตึงใต้ ตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง

ทิศตะวันออก จรดบ้านกอง และบ้านโรงวัว ตำบลหางดง อำเภอหางดง

ทิศตะวันตก จรดบ้านแม่ขนิลเหนือ ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง อำเภอสะเมิง

2. การปกครอง พื้นที่ และจำนวนประชากร

ตำบลน้ำแพร่มีหมู่บ้านที่อยู่ในความรับผิดชอบ 11 หมู่บ้าน มีเนื้อที่ประมาณ 80.55 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 50,340.75 ไร่ มีประชากรทั้งสิ้น 6,115 คน แยกเป็นประชากรชายจำนวน 3,058 คน ประชากรหญิงจำนวน 3,057 คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 2,394 ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 72.77 คน/ตารางกิโลเมตร

หมู่ที่	เนื้อที่ / ตารางกิโลเมตร	เนื้อที่ / ไร่	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
			ชาย	หญิง	รวม	
หมู่ที่ 1 บ้านบ่อ	1.21	756.25	172	177	349	156
หมู่ที่ 2 บ้านศาลา	0.96	600.00	274	273	547	218
หมู่ที่ 3 บ้านแพะขวาง	3.66	2,287.50	240	248	488	177
หมู่ที่ 4 บ้านน้ำแพร่	2.74	1,712.50	550	561	1,111	390
หมู่ที่ 5 บ้านป่าจี้	0.78	487.50	314	317	631	211
หมู่ที่ 6 บ้านแสนตอ	1.52	950.00	361	376	737	262
หมู่ที่ 7 บ้านท่าไม้ลุง	15.00	9,375.00	429	422	851	412
หมู่ที่ 8 บ้านแม่ขนิลใต้	38.33	23,956.25	92	87	179	64
หมู่ที่ 9 บ้านคอยถ้ำ	3.45	2,156.25	227	223	450	165
หมู่ที่ 10 บ้านน้ำบุน	2.61	1,631.25	149	131	280	115
หมู่ที่ 11 บ้านเวียงดง	10.29	6,431.25	250	242	492	224
รวม	80.55	50,343.75	3,058	3,057	6,115	2,394

3. ภูมิประเทศ

มีภูมิประเทศเป็นที่ราบและที่ราบเชิงเขา ทางทิศตะวันตกมีสภาพเป็นป่าและภูเขา พื้นที่ประมาณ 50% ของทั้งหมดอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าแม่ท่าช้าง – แม่ขนิล)

4. สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตรกรรม ปลูกข้าว ถั่วเหลือง และสวนลำไย มีบางส่วนที่มีอาชีพรับจ้างในเมือง

5. สภาพทางสังคม

การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 11 แห่ง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์ 9 แห่ง
- ศาลเจ้า 2 แห่ง

สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำหมู่บ้าน / ตำบล 1 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 1 แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ (ผู้บริการสาขาย่อย) 1 แห่ง

6. การบริการพื้นฐาน

การคมนาคม

- มีถนนสายหลักที่เดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ คือ สายคันคลองชลประทาน
- เส้นทางคมนาคมสายหลักสายใหญ่ เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลาดยาง แบบผิวเรียบ
- ถนนซอยเป็นคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ และบางส่วนเป็นลูกรังบดอัด

การไฟฟ้า

- จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง 11 หมู่บ้าน
- จำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า (บางพื้นที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้)

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ ลำห้วย 3 สาย
- บึง หนอง และอื่นๆ 1 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย 3 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น 5 แห่ง
- บ่อโยก 7 แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ 4 แห่ง

7. ข้อมูลอื่นๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

- ป่าสงวนแห่งชาติ แม่ท่าช้าง แม่ขนิล
- อุทยานแห่งชาติออบขาน
- ลำน้ำแม่ท่าช้าง

8. ศักยภาพในตำบล

ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1. การรวมกลุ่มของประชาชน

จำนวนกลุ่มทุกประเภท	34	กลุ่ม
แยกประเภทกลุ่ม		
- กลุ่มอาชีพ	14	กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์	8	กลุ่ม
- กลุ่มสตรีแม่บ้าน	11	กลุ่ม

- องค์กรเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 1 กลุ่ม

2. จุดเด่นของพื้นที่ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล

- 1) อุทยานแห่งชาติออบขาน ลักษณะเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสวยงาม เป็นอย่างมากสามารถพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้เข้าสู่ตำบลได้
- 2) วัดพระธาตุคุดอยถ้ำ เป็นวัดเก่าแก่ดั้งเดิมในท้องถิ่นตำบลน้ำแพร่ ซึ่งมีทัศนียภาพที่สวยงามเพราะตั้งอยู่บนภูเขาสามารถขึ้นไปชมวิวกองอำเภอหางดงและไปทำบุญไหว้พระได้ เหมาะแก่การพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้
- 3) วัดพระธาตุเวียงคัง เป็นวัดเก่าแก่อีกวัดหนึ่งในตำบลน้ำแพร่ ซึ่งมีความสวยงาม น่าเยี่ยมชม
- 4) อนุสาวรีย์พ่อขุนผมิ่งนคร ตั้งอยู่ในวัดเวียงคัง เป็นที่ที่ประชาชนกราบไหว้บูชา
- 5) สนามกีฬาประจำอำเภอหางดง ซึ่งตั้งอยู่ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่เหมาะแก่การพัฒนาเป็นสถานที่ออกกำลังกายและสวนสุขภาพให้ประชาชนมีที่ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ
- 6) บ้านศิลปินแห่งชาติ พ่อครูคำ กาไวย์ (นายคำ กาไวย์) ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน - ช่างฟ้อน) เป็นแหล่งรวมศิลปะการแสดงของล้านนา และเป็นแหล่งผลิตเครื่องดนตรีพื้นเมืองของภาคเหนือที่น่าสนใจเหมาะแก่การส่งเสริมเป็นสถานที่ดูงานและอนุรักษ์ไว้ให้เยาวชนรุ่นหลัง
- 7) ศูนย์วัฒนธรรมบ้านแพะขวาง ตั้งอยู่ในวัดเอรัณทวัน หมู่ 3 ตำบลน้ำแพร่ เป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมของล้านนา เป็นที่ศึกษาดูงานของประชาชนในด้านวัฒนธรรม

สภาพบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตั้งอยู่ในโรงเรียนบ้านน้ำแพร่ หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการถ่ายโอนการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ.2543 ซึ่งเดิมเป็นโรงเรียนเครือข่ายในโครงการชั้นอนุบาล 3 ขวบ ของโรงเรียนบ้านน้ำแพร่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จัดการศึกษาเป็น 2 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ชั้นอนุบาลเด็กเล็ก รับเด็กที่มีอายุระหว่าง 2 ปีครึ่งถึง 3 ปี และระดับที่ 2 ชั้นอนุบาล 3 ขวบ รับเด็กที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี โดยแยกเป็น 2 ห้องเรียน คือ ชั้นอนุบาลเด็กเล็กมีเด็กนักเรียน 14 คน ชั้นอนุบาล 3 ขวบ มีเด็กนักเรียน 25 คน รวมมีเด็กอยู่ในความดูแลทั้งหมด 39 คน มีครูผู้ดูแลเด็กห้องละ 1 คน คือ ครูสายฝน คำก้อน ซึ่งเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ดูแลเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ขวบ และ

ครูวนิชยา ศรีวิชัย ครูผู้ดูแลเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลเด็กเล็ก ซึ่งเดิมครูจิรภา ด้อยเขียว เป็นผู้ดูแลเด็กในชั้นอนุบาลเด็กเล็ก และในเดือนพฤศจิกายน 2551 ที่ผ่านมามีทางองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ ได้ทำการเปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใหม่ขึ้นมา 1 ศูนย์ คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแสนตอ ทางผู้บริหารจึงมีนโยบายที่จะให้ครูจิรภา ด้อยเขียว ไปดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เปิดใหม่เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นจึงให้ครูครูวนิชยา ศรีวิชัย ที่สอบคัดเลือกได้มาดูแลเด็กชั้นอนุบาลเด็กเล็กแทนครูจิรภา ด้อยเขียว

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรแกนกลางในการจัดการศึกษา โดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวว่า “การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทและชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่” และสอดคล้องกับหลักการที่ว่า “เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาในระดับปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ”

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งในตำบลน้ำแพร่และรวมถึงเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา จึงทำให้มีเด็กหลายกลุ่มรวมอยู่ด้วยกัน เช่น เด็กคนไทย เด็กต่างด้าว เด็กไทยใหญ่ เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่แตกต่างกัน และเด็กในศูนย์จะมีการเข้าเรียนในเวลาที่แตกต่างกัน เด็กบางคนก็จะมาเข้าเรียนในช่วงเปิดเทอมใหม่ๆ เด็กบางคนก็จะมาเข้าเรียนทีหลัง จึงทำให้พบปัญหาในการจัดกิจกรรมประจำวันให้กับเด็ก เพราะว่าเด็กแต่ละคนมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อยแตกต่างกันไป เด็กที่ไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรมจะชวนเพื่อนที่มีความสนใจในการทำกิจกรรมเล่นและคุยด้วย จึงทำให้เด็กกลุ่มใหญ่เริ่มที่จะไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมของครูจึงจัดได้ไม่เต็มที่และไม่ต่อเนื่อง ครูจึงคิดทบทวนว่าสาเหตุที่เด็กไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรม อาจเป็นเพราะว่าครูขาดสื่อที่ดึงดูดความสนใจให้กับเด็ก ซึ่งครูมีแต่สื่อเดิมๆ ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลาย เด็กจึงไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรม หรือเด็กได้เรียนรู้อยู่แต่ในห้องเรียนไม่ได้ออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียนหรือนอกสถานที่

การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ มีคณะกรรมการดำเนินงานรวม 15 คน

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

1. เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

3. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานและการบริหารทั่วไปของศูนย์
4. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน

สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ตั้งอยู่ในโรงเรียน ไม่ได้แยกเป็นเอกเทศจึงทำให้การขยายและนำเงินงบประมาณมาปรับปรุงพัฒนาศูนย์ไม่ค่อยได้ เพราะผิกระเบียบ
2. การจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมการศึกษายังไม่เพียงพอกับความต้องการของศูนย์
3. 3.บริเวณพื้นที่ของศูนย์มีการใช้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและศูนย์ไม่ได้แยกออกจากกัน เป็นสัดส่วนเท่าที่ควร
4. การจัดกิจกรรมของศูนย์ยังไม่ค่อยมีความหลากหลาย
5. มีเด็กหลายกลุ่มรวมอยู่ด้วยกัน เช่น เด็กคนไทย เด็กต่างด้าว เด็กไทยใหญ่ จึงมีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาในการสื่อสาร
6. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่แตกต่างกัน
7. เด็กมีการเข้าเรียนในเวลาที่แตกต่างกัน จึงทำให้เด็กแต่ละคนมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้นแตกต่างกันไป
8. เด็กได้เรียนรู้แต่ในห้องเรียนไม่ได้ออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียน หรือนอกสถานที่
9. ผู้ปกครองยังไม่ได้มีส่วนร่วมในจัดกิจกรรมร่วมกับครูเพื่อช่วยกันพัฒนาเด็กในศูนย์
10. ผู้ปกครอง ชุมชน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
11. ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์มีน้อย
12. ยังไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมของศูนย์
13. คณะกรรมการศูนย์ยังไม่ค่อยมีบทบาทหน้าที่ในส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของศูนย์
14. ศูนย์ฯ ยังไม่มีบุคลากรตามหลักโครงสร้างของการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา

ภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

ภูมิปัญญาของกลุ่มผู้สูงอายุ

1. ภูมิปัญญาด้านของเล่นพื้นบ้าน

1. โกงแก้งกะลา
2. ล้อแท็ค
3. สายโทรศัพท์

4. ม้าก้านกล้วย
5. รองเท้าก๊อบแก๊ป
6. ปืนก้านกล้วย
7. สะบ้าเข้าถั่ว
8. ก๊องท้อบ
9. สบู่ดำ
10. กระบอกกีดน้ำไม้เอี้ย
11. มะกอน
12. ปั่นลูกโถ่ง
13. การเล่นว่าว

2. ภูมิปัญญาด้านการเล่านิทาน

1. นิทานเรื่องกะต๊ับปลาตำตุ๋
2. นิทานเรื่องงาดำอ้อย
3. นิทานเรื่องตุ๋ปุ่มะเขือดำ
4. การเล่าเจีย

3. ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรพื้นบ้าน มีการเสนอให้เด็กได้รู้จักพืชสมุนไพรพื้นบ้านได้แก่

1. ตะไคร้
2. มะกรูด
3. ข่า
4. ขมิ้น
5. เถาวัลย์เครือ

4. ภูมิปัญญาของกลุ่มสตรีแม่บ้าน

1. การปั่นเครื่องปั่นดินเผา
2. การปลูกพืชผักตามฤดูกาล
3. การตีกลอง
4. การทำอาหารแบบง่ายๆ
5. การทำขนมพื้นบ้าน

5. ภูมิปัญญาด้านเพลงกล่อมเด็ก

1. เพลงอ้อจา
2. เพลงพื้นบ้าน
3. คำควาวิ

หมู่ที่ 2

1. ศูนย์ปิ่นผลไม้จิ๋ว
2. นวดแผนไทย
3. บ้านทำปุ๋ยหมัก

หมู่ที่ 3

1. วัดเอรัณทวัน
2. ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

หมู่ที่ 4

1. การทำนา
2. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้าน

หมู่ที่ 5

1. โรงงานประติมากรรมรูปปั้น
2. หัตถกรรมพื้นบ้าน

หมู่ที่ 6

1. นำหยดมือพระเจ้า, วัดอุโบสถแสนตอ

หมู่ที่ 7

1. โรงเพาะชำกล้าไม้ห้วยดินดำ
2. วัดน้ำแพร่ (ท่าไม้ลู่)
3. วัดคอยถู่คำ

หมู่ที่ 8

1. อุทยานแห่งชาติออบขาน

หมู่ที่ 9

1. วัดคอยถู่
2. ป่าชุมชน

หมู่ที่ 10

1. บ้านทำขนมพื้นบ้าน

หมู่ที่ 11

1. วัดเวียงดั่ง
2. อนุสาวรีย์พ่อขุนหมื่นดั่งนคร
3. การเพาะเห็ดนางฟ้า

ตอนที่ 1.2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชน

ตารางที่ 1 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้
วัดเวียงดิ่ง

คนที่	สรุปพัฒนาการ							รวม (21)	ค่าเฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย	พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัย	แสดงออกทางอารมณ์ ที่เหมาะสมกับบาง	สนใจธรรมชาติและสิ่ง สวยงาม	ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้	รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ ต้องยึดถือและปฏิบัติ	สนทนา ได้ตอบคำถาม เรื่องราวต่างๆ ได้	ฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง ที่ได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	21	3
2	3	3	3	3	3	3	3	21	3
3	3	3	3	3	3	3	3	21	3
4	3	3	3	3	3	3	3	21	3
5	3	3	3	3	3	3	3	21	3
6	3	3	3	3	3	3	3	21	3
7	3	3	3	3	3	3	3	21	3
8	3	3	3	3	3	3	3	21	3
9	3	3	3	3	3	3	3	21	3
10	3	3	3	3	3	3	3	21	3
11	3	3	3	3	3	3	3	21	3
12	3	3	3	3	3	3	3	21	3
13	3	3	3	3	3	3	3	21	3
รวม	39	39	39	39	39	39	39	273	39
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	3	3	3	3	21	3
ค่าร้อยละ	100	100	100	100	100	100	100	100	100

จากตาราง 1 พบว่าค่าแสดงพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจาก
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดิ่ง มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการเด็กอยู่ที่
ระดับ 3 หมายความว่า ผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง คิดเป็นค่าร้อยละ 100

ตารางที่ 2 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การทำบุญถวายเทียน
พรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน

คนที่	สรุปพัฒนาการ							รวม (21)	ค่าเฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย	พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ร่าเริง แจ่มใสอารมณ์ดี	มีมารยาทในการไหว้และเคารพผู้ใหญ่	รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตาม	บอกชื่อวัดได้	บอกชื่อสิ่งของที่นำไปถวายเทียนได้	สนทนาโต้ตอบ/เล่านิทานสั้นๆได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	21	3
2	3	3	3	3	3	3	3	21	3
3	3	3	3	3	3	3	3	21	3
4	3	3	3	3	3	3	3	21	3
5	3	3	3	3	3	3	3	21	3
6	3	3	3	3	3	3	3	21	3
7	3	3	3	3	3	3	3	21	3
8	3	3	3	3	3	3	3	21	3
9	3	3	3	3	3	3	3	21	3
10	3	3	3	3	3	3	3	21	3
11	3	3	3	3	3	3	3	21	3
12	3	3	3	3	3	3	3	21	3
13	3	3	3	3	3	3	3	21	3
รวม	39	39	39	39	39	39	39	273	39
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	3	3	3	3	21	3
ค่าร้อยละ	100	100	100	100	100	100	100	100	100

จากตาราง 2 พบว่าค่าแสดงพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการเด็กอยู่ที่ระดับ 3 หมายความว่า ผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง คิดเป็นค่าร้อยละ

ตารางที่ 3 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้
วัดคอยถ้ำ

คนที่	สรุปพัฒนาการ								รวม (24)	เฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	เดินขึ้นบันไดโดยใช้มือจับราวบันได	กลืนเนื้อใหญ่ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน	มีความอดทนและรอคอยในการทำกิจกรรม	สนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงาม	มีมารยาทในการฟังและการพูด	รับรู้ข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตาม	สนทนาโต้ตอบได้	มีส่วนร่วมในการสนทนาซักถาม		
1	3	3	2	3	2	2	3	3	21	2.63
2	3	3	2	3	3	2	3	3	22	2.75
3	3	3	3	3	3	3	1	1	20	2.5
4	3	3	2	3	3	1	3	3	21	2.63
5	3	3	2	3	2	1	3	3	20	2.5
6	3	3	2	3	2	1	3	3	20	2.5
7	3	3	3	3	3	3	2	2	22	2.75
8	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
9	3	3	3	3	3	3	1	1	20	2.5
10	3	3	3	3	3	3	1	1	20	2.5
11	3	3	2	3	3	3	2	3	22	2.75
12	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
13	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
รวม	39	39	33	39	36	31	31	32	280	35.01
ค่าเฉลี่ย	3	3	2.54	3	2.77	2.38	2.38	2.46	21.53	2.69
ค่าร้อยละ	100	100	84.67	100	92.33	79.33	79.33	82	90.06	89.67

จากตาราง 3 พบว่าค่าแสดงพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจาก
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการเด็กอยู่ที่
ระดับ 2.69 หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 89.67

ตารางที่ 4 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้

สภาวัฒนธรรม

คนที่	สรุปพัฒนาการ							รวม (21)	ค่าเฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย	พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ร่าเริง แจ่มใสอารมณ์ดี	มีมารยาทในการไหว้และเคารพผู้ใหญ่	รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกัน	บอกชื่อวัดได้	บอกชื่อสิ่งของที่น่าไปถวายเทียนได้	สนทนาโต้ตอบ/เล่าเหตุการณ์สั้นๆได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	21	3
2	3	3	3	3	3	3	3	21	3
3	3	3	3	3	3	3	3	21	3
4	3	3	3	3	3	3	3	21	3
5	3	3	3	3	3	3	3	21	3
6	3	3	3	3	3	3	3	21	3
7	3	3	3	3	3	3	3	21	3
8	3	3	3	3	3	3	3	21	3
9	3	3	3	3	3	3	3	21	3
10	3	3	3	3	3	3	3	21	3
11	3	3	3	3	3	3	3	21	3
12	3	3	3	3	3	3	3	21	3
13	3	3	3	3	3	3	3	21	3
รวม	39	39	39	39	39	39	39	273	39
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	3	3	3	3	21	3
ค่าร้อยละ	100	100	100	100	100	100	100	100	100

จากตาราง 4 พบว่าค่าแสดงพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจาก
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการเด็ก
อยู่ที่ระดับ 3 หมายความว่า ผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง คิดเป็นค่าร้อยละ 100

ตารางที่ 5 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้
บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

คนที่	สรุปพัฒนาการ							รวม (21)	ค่าเฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ	พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	กล้าแสดงออก อย่างคล่องแคล่วและประสาน สัมพันธ์กับ ผู้อื่น	การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี	ใช้วาจาสุภาพไพเราะ เหมาะสมกับวัย	ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้	สนทนา ตอบสนองคำถามเรื่องราว ต่างๆ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ในระยะเวลาสั้นๆ ได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	21	3
2	3	3	3	3	3	3	3	21	3
3	3	3	3	3	3	3	3	21	3
4	3	3	3	3	3	3	3	21	3
5	3	3	3	3	3	3	3	21	3
6	3	3	3	3	3	3	3	21	3
7	3	3	3	3	3	3	3	21	3
8	3	3	3	3	3	3	3	21	3
9	3	3	3	3	3	3	3	21	3
10	3	3	3	3	3	3	3	21	3
11	3	3	3	3	3	3	3	21	3
12	3	3	3	3	3	3	3	21	3
13	3	3	3	3	3	3	3	21	3
รวม	39	39	39	39	39	39	39	273	39
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	3	3	3	3	21	3
ค่าร้อยละ	100	100	100	100	100	100	100	100	100

จากตาราง 5 พบว่าค่าแสดงพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจากการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์ มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการ
เด็กอยู่ที่ระดับ 3 หมายความว่า ผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง คิดเป็นค่าร้อยละ 100

ตารางที่ 6 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้
ศูนย์ปิ่นผลไม้จิว

คนที่	สรุปพัฒนาการ							รวม (21)	ค่าเฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ	พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	-กลืนเนื้อเล็กได้อย่าง คล่องแคล่ว	-ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	-สนใจและมีความสุขกับ การทำกิจกรรม	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้	- ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	-สนทนาโต้ตอบชักถาม เรื่องราวต่างๆได้	-ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ในระยะสั้นๆได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	21	3
2	3	3	3	3	3	3	3	21	3
3	3	3	3	3	3	2	3	20	2.86
4	3	3	3	3	3	3	3	21	3
5	3	3	3	3	3	3	3	21	3
6	3	3	3	3	3	3	3	21	3
7	3	3	3	3	3	3	3	21	3
8	3	3	3	3	3	3	3	21	3
9	3	3	3	3	3	2	3	20	2.86
10	3	3	3	3	3	2	3	20	2.86
11	3	3	3	3	3	3	3	21	3
12	3	3	3	3	3	3	3	21	3
13	3	3	3	3	3	3	3	21	3
รวม	39	39	39	39	39	36	39	270	38.58
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	3	3	2.77	3	20.77	2.97
ค่าร้อยละ	100	100	100	100	100	92.33	100	98.90	99

จากตาราง 6 พบว่าค่าแสดงพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจาก
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปิ่นผลไม้จิว มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการ
เด็กอยู่ที่ระดับ 2.97 หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 99

ตารางที่ 7 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่

คนที่	สรุปพัฒนาการ								รวม (24)	เฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา			
	เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้	รู้จักรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม	ร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี	มีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม	มีมารยาทในการไหว้และแสดงความเคารพผู้ใหญ่	มีความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรม	สนทนากับเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมได้	ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
2	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
4	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
5	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
6	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
7	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
8	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
9	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
10	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
11	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
12	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
13	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
รวม	39	39	39	39	39	39	39	39	312	39
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
ค่าร้อยละ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

จากตาราง 7 พบว่าค่าแสดงพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาจากการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่ มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการเด็กอยู่ที่ระดับ 3
หมายความว่า ผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง คิดเป็นค่าร้อยละ 100

ตารางที่ 8 แสดงค่าพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การสอนทำขนมเทียน

คนที่	สรุปพัฒนาการ									รวม (27)	เฉลี่ย (3)
	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา				
	รักษาความสะอาดของร่างกายและ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	เป็นเป็นกันกลมได้	แสดงท่าทางพอใจเมื่อสามารถทำ อะไรได้ด้วยตนเอง	มีความอดทนรอคอยในการทำ กิจกรรม	ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	รับรู้ข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือ และปฏิบัติ	สนทนาโต้ตอบเป็นคำได้	เก็บข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 อย่างได้	ฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้		
1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27	3
2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27	3
3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	26	2.89
4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27	3
5	3	3	3	2	3	2	3	3	3	26	2.89
6	3	3	3	2	3	2	3	3	3	25	2.78
7	3	3	3	3	3	3	2	3	3	26	2.89
8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27	3
9	3	3	3	3	3	3	3	2	3	26	2.89
10	3	3	3	3	3	3	3	2	3	26	2.89
11	3	3	3	2	3	2	3	3	3	25	2.78
12	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27	3
13	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27	3
รวม	39	39	39	36	39	36	37	37	39	342	38.01
ค่าเฉลี่ย	3	3	3	2.77	3	2.77	2.85	2.85	3	26.31	2.92
ค่าร้อยละ	100	100	100	92.33	100	92.33	95	95	100	97.44	97.33

จากตาราง 8 พบว่าค่าแสดงพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาจาก
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การสอนทำขนมเทียน มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการเด็กอยู่ที่ระดับ 2.92
หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 97.33

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินพัฒนาการเด็กหลังการจัดกิจกรรมการพัฒนาคำ
 ประมวลโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

คนที่	สาระการจัดประสบการณ์								รวม (24)	สรุปผล
	การจัดกิจกรรมการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน						การจัดกิจกรรมโดย ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น			
	การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงตั้ง (3)	การทำบุญถวายเทียนพรรษา , การฟัง นิทานพื้นบ้าน (3)	การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดดอยถ้ำ (3)	การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภา วัฒนธรรม (3)	การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย้ (3)	การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ขึ้น ผลไม้จ๊ว (3)	การจัดกิจกรรมวันแม่ (3)	การสอนทำขนมเทียน (3)		
1	3	3	2.63	3	3	3	3	3	23.63	2.95
2	3	3	2.75	3	3	3	3	3	23.75	2.97
3	3	3	2.5	3	3	2.86	3	2.89	23.25	2.91
4	3	3	2.63	3	3	3	3	3	23.63	2.95
5	3	3	2.5	3	3	3	3	2.89	23.39	2.92
6	3	3	2.5	3	3	3	3	2.78	23.28	2.91
7	3	3	2.75	3	3	3	3	2.89	23.64	2.96
8	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
9	3	3	2.5	3	3	2.86	3	2.89	23.25	2.91
10	3	3	2.5	3	3	2.86	3	2.89	23.25	2.91
11	3	3	2.75	3	3	3	3	2.78	23.53	2.94
12	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
13	3	3	3	3	3	3	3	3	24	3
รวม	39	39	35.01	39	39	38.58	39	38.01	306.6	38.33
ค่าเฉลี่ย	3	3	2.69	3	3	2.97	3	2.92	23.58	2.94
ค่าร้อยละ	100	100	89.67	100	100	99	100	97.33	98.25	98
สรุปผล	3	3	2	3	3	2	3	2	21	2

จากตาราง 9 จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก โดยการประเมินพัฒนาการหลังการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพเด็ก โดยการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนและการจัดกิจกรรมโดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตามแผนการจัดประสบการณ์จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ พบว่าเด็กมีพฤติกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จัด ทั้งหมด 8 เรื่อง อันประกอบด้วย

1. เรื่องการศึกษาการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
2. เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
3. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดดอยคำ (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ $2.69 = 2$ หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 89.67
4. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้สภากาชาด (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
5. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไว (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
6. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จิว (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ $2.97 = 2$ หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 99
7. เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่ (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
8. เรื่องการสอนทำขนมเทียน (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ $2.92 = 2$ หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 97.33

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	10	28.57
2. หญิง	25	71.43
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่าประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 35 คน ประกอบด้วย เพศชายร้อยละ 28.57 เพศหญิง ร้อยละ 71.43 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

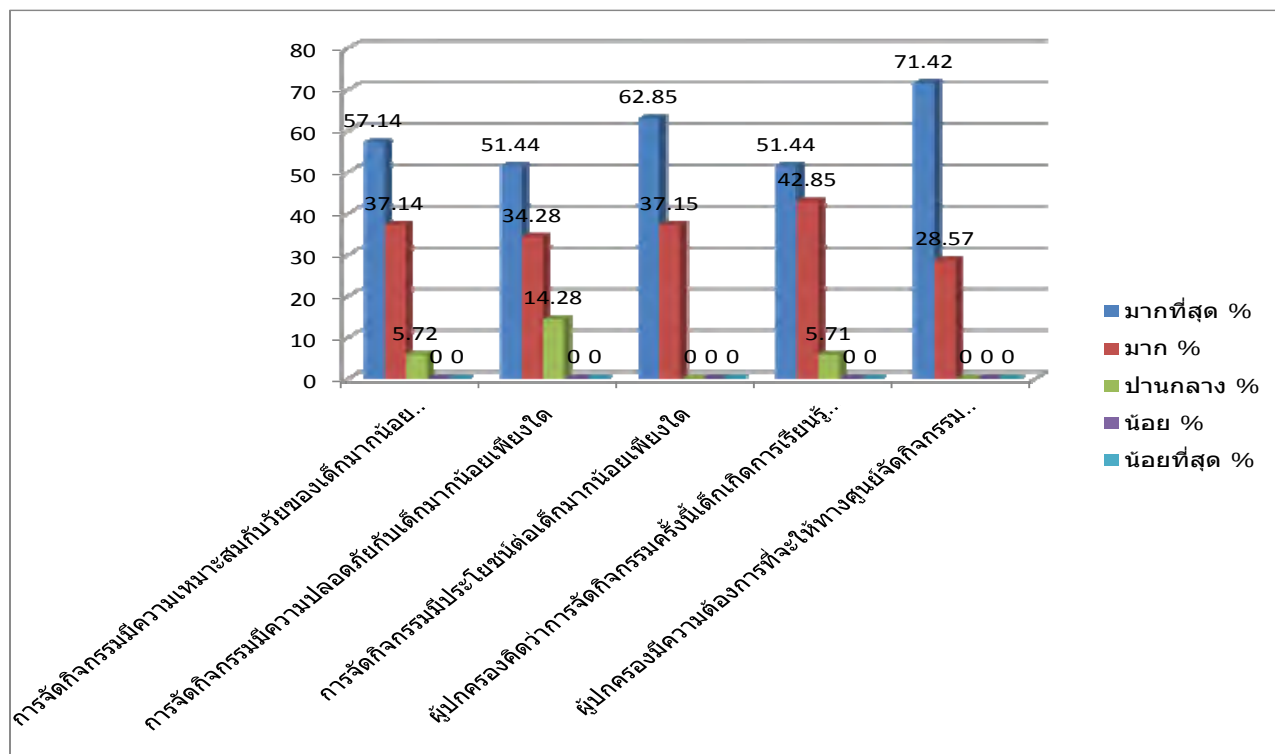
ข้อมูลประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1.บิดา	8	22.86
2.มารดา	23	65.71
3.อื่น ๆ	4	11.43
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่าประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นบิดา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 เป็นมารดาจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 และอื่นๆ อีก 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43

ตารางที่ 12 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	57.14	37.14	5.72	0	0
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	51.44	34.28	14.28	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	62.85	37.15	0	0	0
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	51.44	42.85	5.71	0	0
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	71.42	28.57	0	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง

ตารางที่ 12.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง)

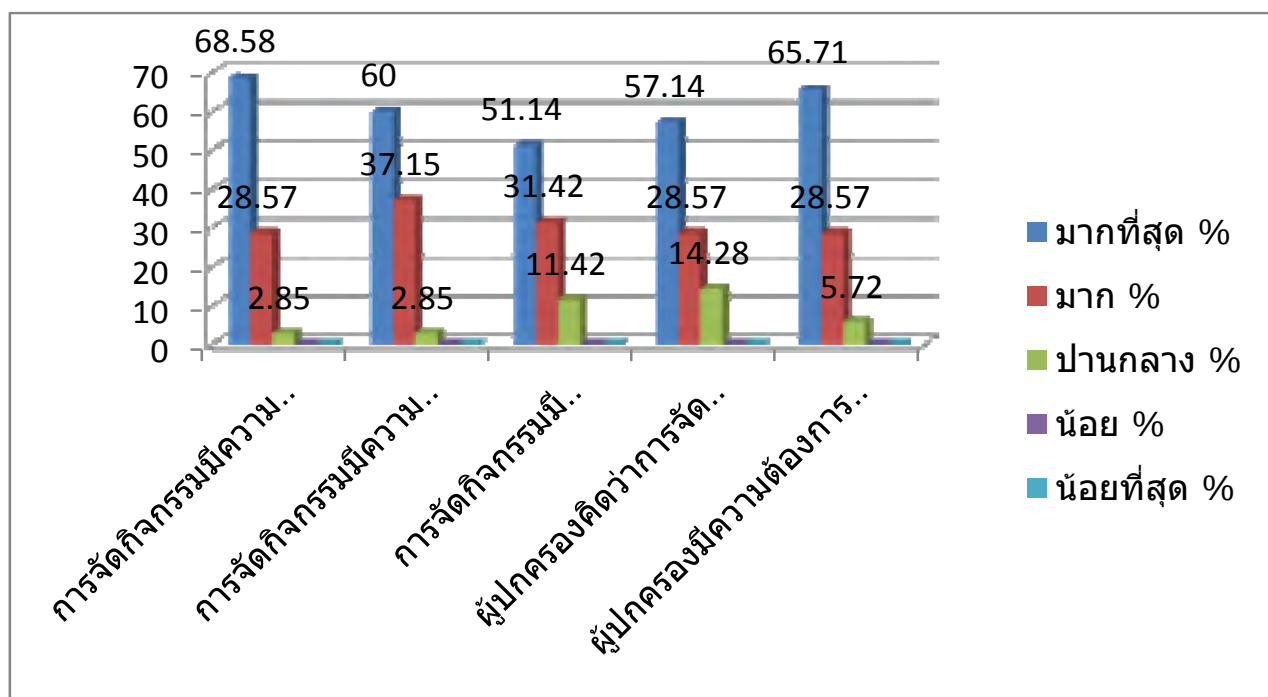
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.51	.612	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.34	.765	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.63	.490	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.40	.775	มากที่สุด
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	4.71	.458	มากที่สุด

จากตารางที่ 12.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่ากิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.51$, $SD = .612$) ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.63$, $SD = .490$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.71$, $SD = .458$) เด็กเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ($M = 4.40$, $SD = .775$) ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมในครั้งต่อไป อยู่ในระดับ ($M = 4.71$, $SD = .458$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	68.58	28.57	2.85	0	0
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	60	37.15	2.85	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	51.14	31.42	11.42	0	0
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	57.14	28.57	14.28	0	0
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	65.71	28.57	5.72	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง
การทำบุญถวายเทียนพรรษา การฟังนิทานพื้นบ้าน

ตารางที่ 13.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การทำนุถุบายเทียนพรรษา การเล่นิทานพื้นบ้าน)

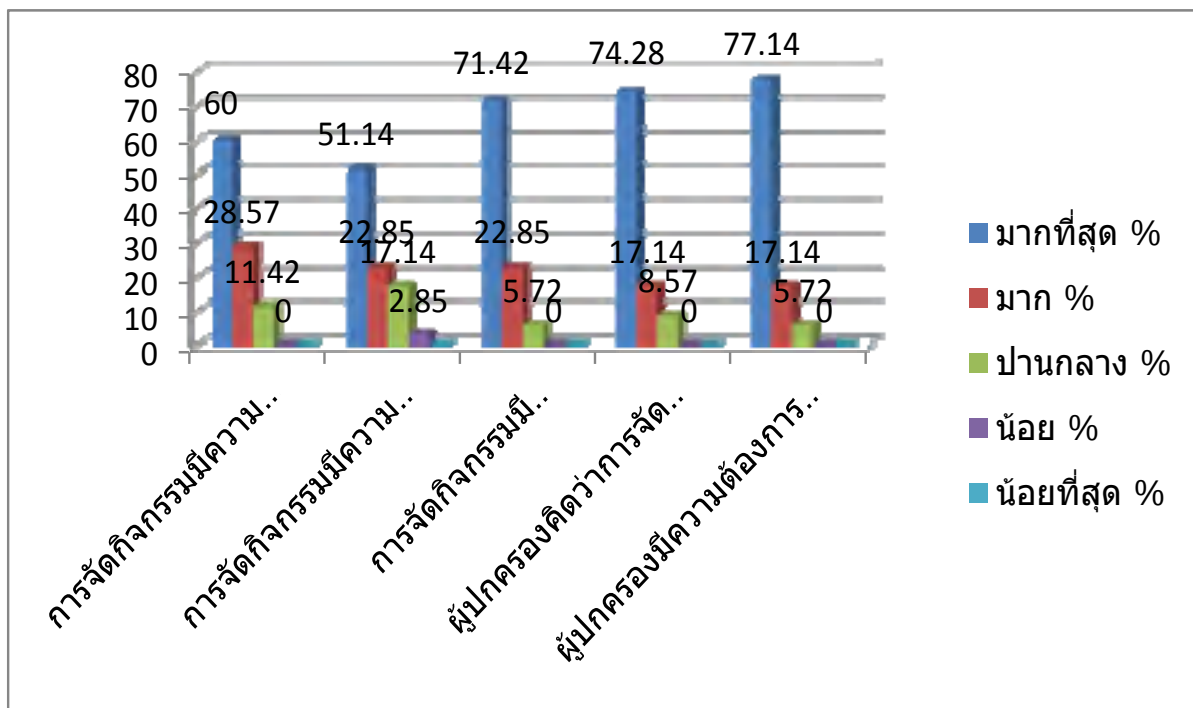
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.66	.539	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.54	.561	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.46	.701	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.43	.739	มากที่สุด
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	4.60	.604	มากที่สุด

จากตารางที่ 13.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่ากิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.66$, $SD = .539$ ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.54$, $SD = .561$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.46$, $SD = .701$) เด็กเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ($M = 4.43$, $SD = .739$) ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมในครั้งต่อไป อยู่ในระดับ ($M = 4.60$, $SD = .604$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยต้า

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	60	28.57	11.42	0	0
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	51.14	22.85	17.14	2.85	0
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	71.42	22.85	5.72	0	0
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	74.28	17.14	8.57	0	0
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	77.14	17.14	5.72	0	0

แผนภูมิแสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอดอยคำผู้ปกครอง

ตารางที่ 14.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอดอยคำ)

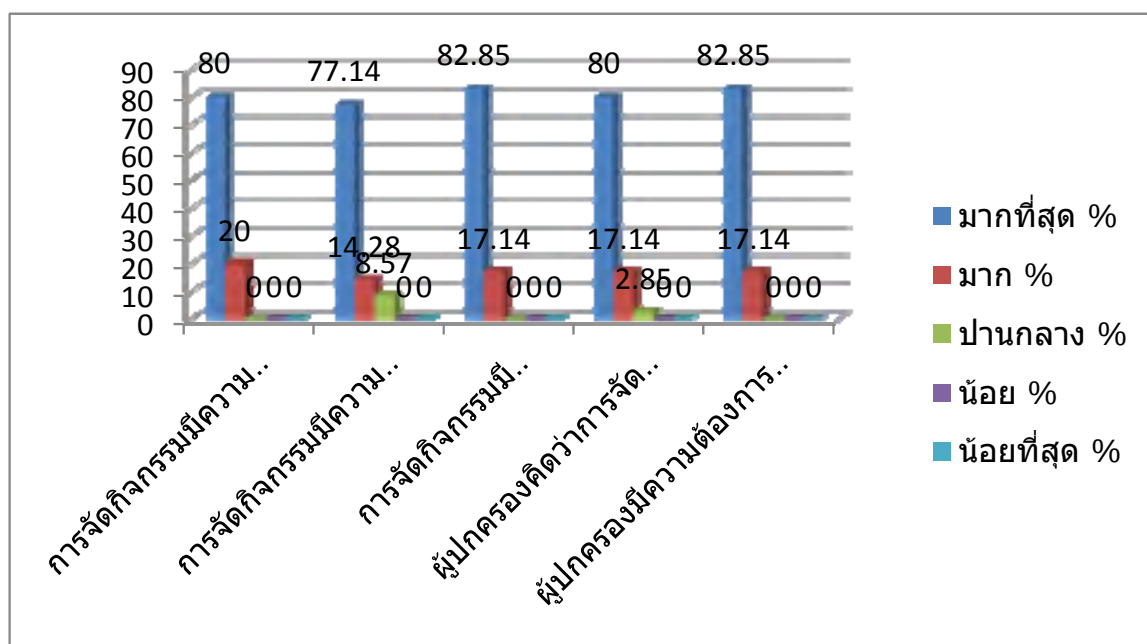
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.49	.702	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.31	.963	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.66	.591	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.66	.639	มากที่สุด
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	4.71	.572	มากที่สุด

จากตารางที่ 14.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่า กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.49$, $SD = .702$) ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.31$, $SD = .963$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.66$, $SD = .591$) เด็กเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ($M = 4.66$, $SD = .639$) ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมในครั้งต่อไป อยู่ในระดับ ($M = 4.71$, $SD = .572$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาวัฒนธรรม

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	80	20	0	0	0
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	77.14	14.28	8.57	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	82.85	17.14	0	0	0
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	80	17.14	2.85	0	0
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	82.85	17.14	0	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาวัฒนธรรม

ตารางที่ 15.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม)

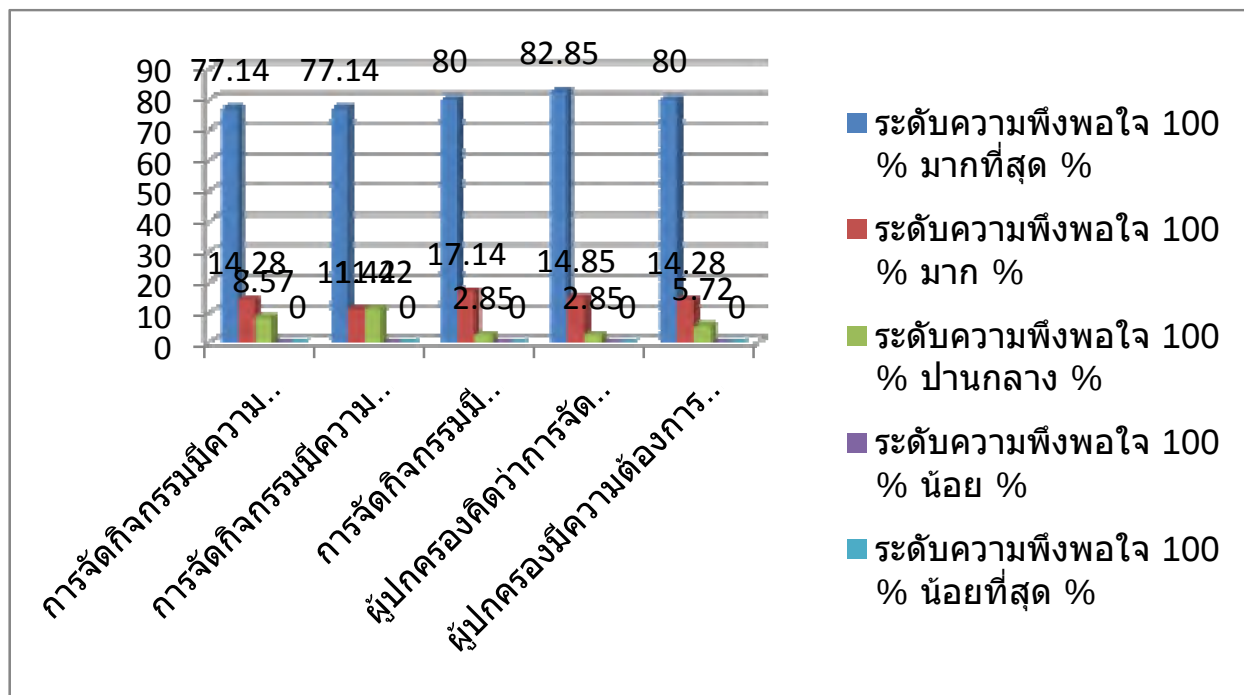
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปรผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.80	.406	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.69	.631	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.83	.382	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.77	.490	มากที่สุด
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	4.86	.355	มากที่สุด

จากตารางที่ 15.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่า กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.80$, $SD = .406$ ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.69$, $SD = .631$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.83$, $SD = .382$) เด็กเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ($M = 4.77$, $SD = .490$) ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมในครั้งต่อไป อยู่ในระดับ ($M = 4.86$, $SD = .355$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	77.14	14.28	8.57	0	0
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	77.14	11.42	11.42	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	80	17.14	2.85	0	0
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	82.85	14.85	2.85	0	0
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	80	14.28	5.72	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

ตารางที่ 16.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์)

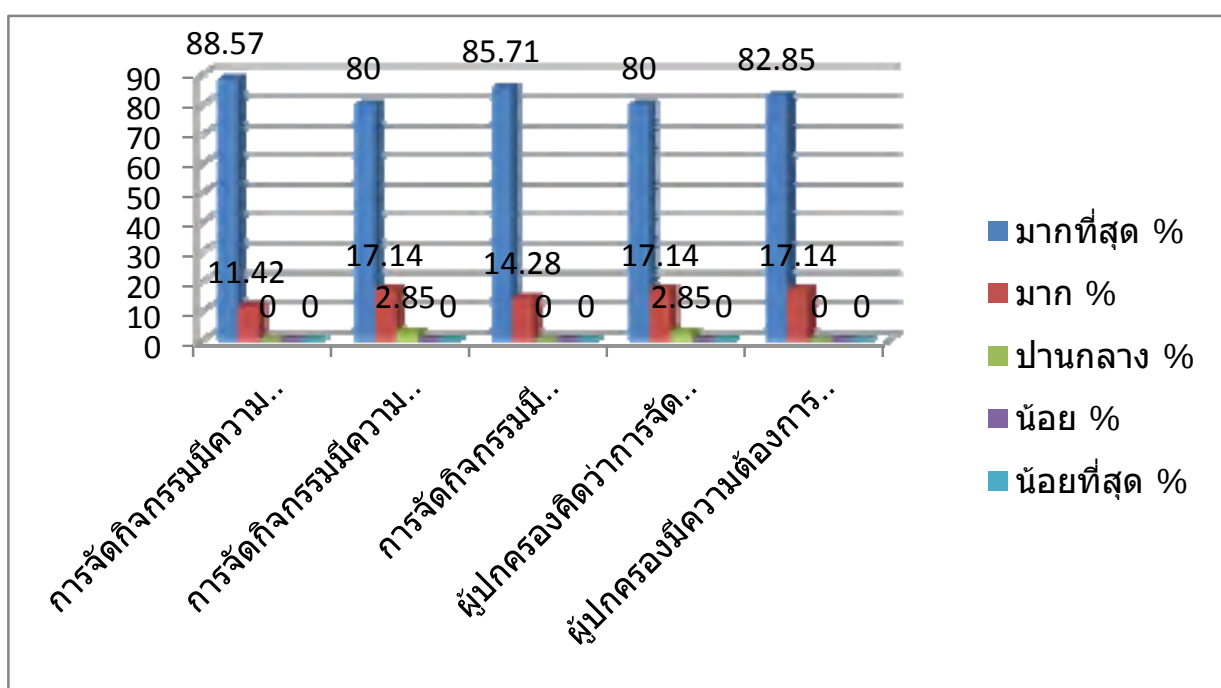
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.69	.631	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.66	.684	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.74	.505	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.80	.473	มากที่สุด
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	4.74	.561	มากที่สุด

จากตารางที่ 16.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่า กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.69$, $SD = .631$ ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.66$, $SD = .684$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.74$, $SD = .505$) เด็กเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ($M = 4.80$, $SD = .473$) ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมในครั้งต่อไป อยู่ในระดับ ($M = 4.74$, $SD = .561$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้จั่ว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	88.57	11.42	0	0	0
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	80	17.14	2.85	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	85.71	14.28	0	0	0
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	80	17.14	2.85	0	0
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	82.85	17.14	0	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้จั่ว

ตารางที่ 17.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จั่ว)

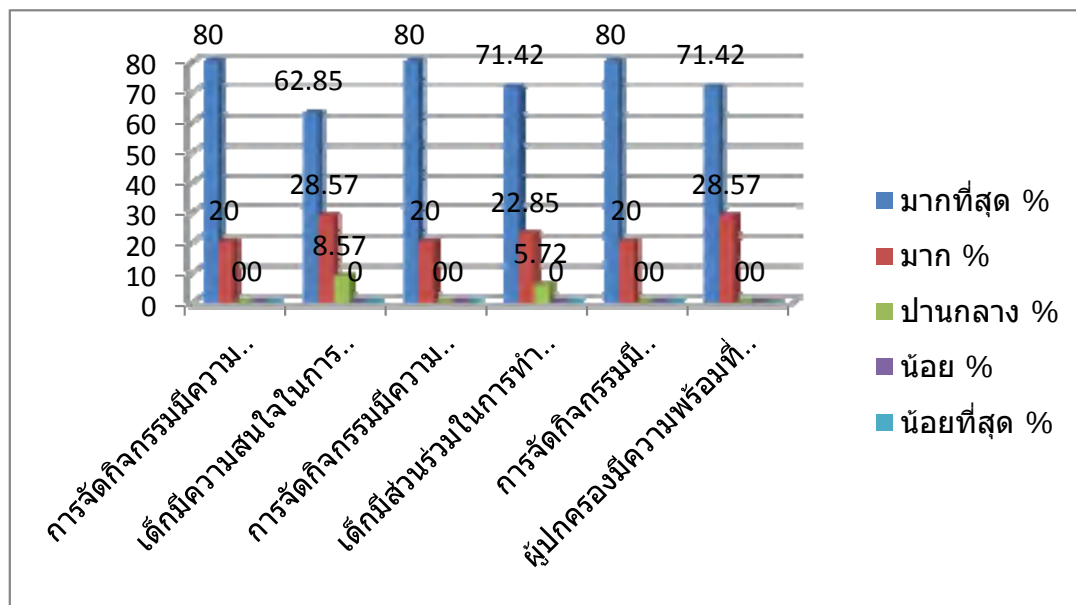
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปรผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.89	.323	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.77	.490	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.83	.453	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	4.77	.490	มากที่สุด
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	4.80	.406	มากที่สุด

จากตารางที่ 17.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่ากิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.89$, $SD = .323$) ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.77$, $SD = .490$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.83$, $SD = .453$) เด็กเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ($M = 4.77$, $SD = .490$) ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมในครั้งต่อไป อยู่ในระดับ ($M = 4.80$, $SD = .406$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	80	20	0	0	0
2	เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	62.85	28.57	8.57	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	80	20	0	0	0
4	เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	71.42	22.85	5.72	0	0
5	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	80	20	0	0	0
6	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปมากน้อยเพียงใด	71.42	28.57	0	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น
เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่

ตารางที่ 18.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การจัดกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ)

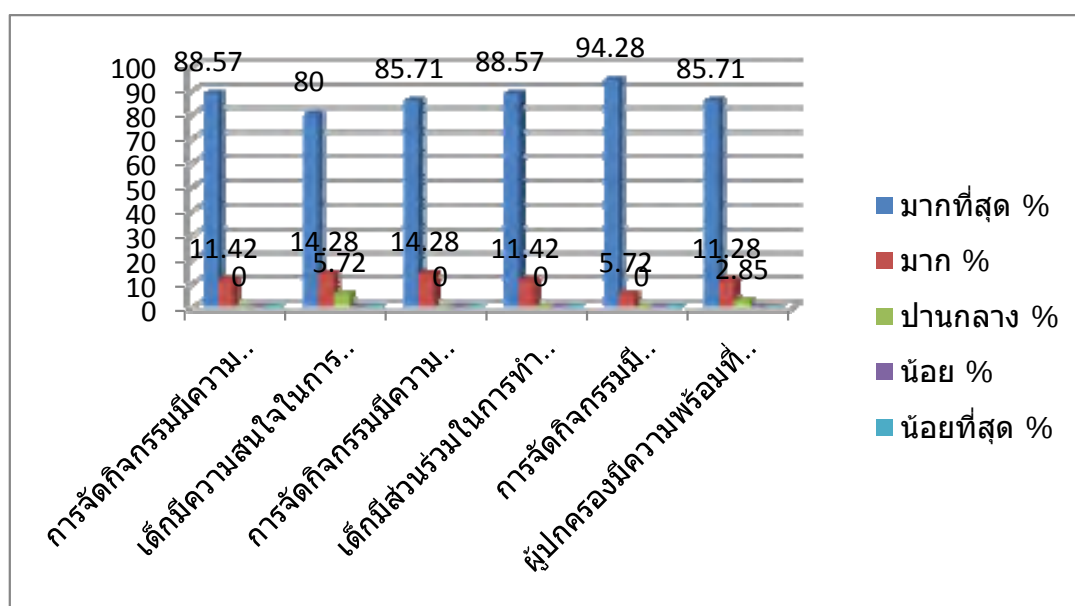
ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากที่สุดเพียงใด	4.80	.406	มากที่สุด
2	เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากที่สุดเพียงใด	4.54	.657	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากที่สุดเพียงใด	4.80	.406	มากที่สุด
4	เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุดเพียงใด	4.66	.591	มากที่สุด
5	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุดเพียงใด	4.80	.406	มากที่สุด
6	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปมากที่สุดเพียงใด	4.71	.458	มากที่สุด

จากตารางที่ 18.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่า การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.80$, $SD = .406$) ความสนใจของเด็กในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.54$, $SD = .657$) ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.80$, $SD = .406$) เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.66$, $SD = .591$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.80$, $SD = .406$) ความพร้อมของผู้ปกครองที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ อยู่ในระดับ ($M = 4.71$, $SD = .458$) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงค่าแบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การสอนทำขนมเทียน

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ 100 %				
		มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง %	น้อย %	น้อยที่สุด %
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	88.57	11.42	0	0	0
2	เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	80	14.28	5.72	0	0
3	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	85.71	14.28	0	0	0
4	เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	88.57	11.42	0	0	0
5	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	94.28	5.72	0	0	0
6	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปมากน้อยเพียงใด	85.71	11.28	2.85	0	0

แผนภูมิแสดงค่าความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครู
ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การสอนทำขนมเทียน

ตารางที่ 19.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม
(การสอนทำขนมเทียน)

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.89	.323	มากที่สุด
2	เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	4.74	.561	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	4.86	.355	มากที่สุด
4	เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	4.89	.323	มากที่สุด
5	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	4.94	.236	มากที่สุด
6	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ครั้งต่อไปมากน้อยเพียงใด	4.83	.453	มากที่สุด

จากตารางที่ 19.1 พบว่าความพึงพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครองนักเรียน) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้วพบว่า การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในระดับ ($M = 4.89$, $SD = .323$) ความสนใจของเด็กในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.74$, $SD = .561$) ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ($M = 4.86$, $SD = .355$) เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.89$, $SD = .323$) ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ($M = 4.94$, $SD = .236$) ความพร้อมของผู้ปกครองที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ อยู่ในระดับ ($M = 4.83$, $SD = .453$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัด
เชียงใหม่

2.1 ปัญหาและอุปสรรคในระยะที่ 1

1. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ปกครอง)

ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเข้าร่วมทำงานวิจัย เพราะจะได้นำเอาความรู้ เทคนิค กระบวนการใหม่ๆ จากกระบวนการทำงานมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กในศูนย์ เด็กจะได้การเรียนรู้อย่างหลากหลายโดยการเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก และเด็กจะได้มีโอกาสได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของตน ผู้ปกครองพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการให้ข้อมูลและพร้อมเป็นวิทยากร ถ้าหากครูร้องขอ

1.1 ผู้ปกครองบางคนมีความกังวลในเรื่องความปลอดภัยของเด็กที่จะออกไปเรียนรู้นอกสถานที่ เพราะผู้ปกครองคิดว่าเด็กอายุน้อยเกินไปที่จะออกไปเรียนรู้ข้างนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และบุคลากรของศูนย์มีน้อยเกรงว่าจะดูแลเด็กไม่ทั่วถึง

วิธีแก้ปัญหา

ทีมวิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบและทำความเข้าใจร่วมกันว่า การที่ครูจะพาเด็กไปเรียนรู้นอกสถานที่ ครูจะต้องเลือกสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็กและสถานที่แห่งนั้นต้องมีไม้มีอันตรายต่อเด็ก ส่วนในเรื่องของความปลอดภัยในการดูแลเด็กนั้น ถ้าหากจะมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ครูก็จะขอความร่วมมือจากตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนหรือคณะกรรมการศูนย์ที่จะเข้าร่วมเดินทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เพื่อช่วยกันดูแลความปลอดภัยของเด็ก ในด้านการปิดศูนย์ฯ ไม่อยากให้ครูปิดศูนย์ฯ บ่อยซึ่งรวมครูไปอบรม/ประชุมงานต่างๆ

1.2 ผู้ปกครองบางคนยังสงสัยว่าถ้าจะมีการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือบุคคลภายนอกมาสอนเด็กในเรื่องของการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหาร ผู้ปกครองกลัวว่าเด็กจะทำได้หรือทำไม่ได้

วิธีแก้ปัญหา

ทีมวิจัยชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบว่า การที่จะให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหาร โดยมีคนสาธิตหรือคนสอนที่ไม่ใช่ครูนั้น เด็กจะมีความสนใจและตั้งใจทำ เพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ ส่วนในเรื่องที่ผู้ปกครองคิดว่าเด็กจะทำได้หรือทำไม่ได้ไม่ได้นั้น ขอให้ผู้ปกครองคิดว่า การทำกิจกรรมบางครั้งไม่จำเป็นว่าเด็กจะต้องได้ครบทุกขั้นตอนหรือปฏิบัติได้นั้น แต่ขอให้เด็กได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการทำเท่านั้นเด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการทำ แล้วเด็กก็สามารถลงมือปฏิบัติได้ในภายหลังหลังจากการที่ได้รับประสบการณ์ตรงในขณะนั้น

1.3 ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมเวทีบ่อยครั้ง ซึ่งผู้ปกครองเป็นลูกจ้าง ว่างงานไม่ค่อยได้ แต่ทุกครั้งที่ผ่านมา ผู้ปกครองก็จะพยายามเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์จัดขึ้น

วิธีแก้ปัญหา

1. ทางทีมวิจัยพยายามจัดเวทีในวันหยุด คือวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ แต่ส่วนใหญ่จะเน้นจัดเวทีในวันอาทิตย์เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่จะหยุดงาน และจะมีการแจ้งไว้ล่วงหน้าเพื่อที่ผู้เข้าร่วมจะได้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น

2. การจัดเวทีในแต่ละครั้งทางทีมวิจัยจะจัดเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มของผู้สูงอายุ กลุ่มของสตรี แม่บ้าน กลุ่มของผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มของคณะกรรมการศูนย์ ขอให้มีการจัดเวทีที่ไม่

1.4 ผู้ปกครองไม่อยากให้มีการปิดศูนย์บ่อยๆ ซึ่งรวมถึงการที่ครูไปอบรม/ประชุมงานต่างๆ เพราะว่าไม่มีใครดูแลบุตรหลาน

วิธีแก้ปัญหา

ถ้าหากมีการประชุม / อบรม ให้ส่งตัวแทนครูไปและหาคนที่สามารถดูแลเด็กได้มาดูแลเด็กแทนครูที่ไม่อยู่

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

จากการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้ปกครองมีความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัยของศูนย์ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการมาเป็นวิทยากรให้กับเด็กในศูนย์ และพร้อมที่จะสละเวลาในการนำเด็กไปเรียนรู้นอกสถานที่ภายในชุมชน และผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็จะให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม เวทีที่ทางทีมวิจัยได้จัดขึ้น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี

2. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้สูงอายุ)

ผู้สูงอายุมีความสนใจและมีความพร้อมที่จะให้ข้อมูลในเรื่องแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นและพร้อมที่จะเข้ามาเป็นวิทยากรให้ทุกเวลา เพราะผู้สูงอายุก็ไม่ได้ทำงานอะไร ผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในตำบลน้ำแพร่ ไปยังบุคคลรุ่นหลังให้มีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นกลับมาใช้สอนเด็กในท้องถิ่น เช่น เรื่องการละเล่นพื้นบ้านของเล่นพื้นบ้าน ประเพณีพื้นบ้าน การเล่านิทานพื้นบ้าน การนำเพลงพื้นบ้านมาร้องให้เด็กฟัง ให้เด็กได้รู้จักสมุนไพรพื้นบ้าน และประเพณีที่มีความสำคัญในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่

ผู้สูงอายุกล่าวว่าเท่าที่สังเกตมาทุกวันนี้ เด็ก เยาวชน ส่วนใหญ่จะทำตัวตามกระแสความนิยมในปัจจุบันจะลืมนวัตกรรมพื้นบ้านที่ดั้งเดิมของตน ในเมื่อทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่มีความต้องการที่จะให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญซึ่งในตำบลของเราก็มีสถานที่ที่สำคัญหลายแห่งที่เด็กควรจะได้รู้ ทางผู้สูงอายุก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมือทุกเวลา

ปัญหา

ผู้สูงอายุมีปัญหาในเรื่องการเดินทางเนื่องจากผู้สูงอายุแต่ละคนอยู่ไกลกันและแยกกันอยู่ตามแต่ละหมู่บ้าน การเดินทางจึงไม่ค่อยสะดวกเท่าใด

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยวางแผนจัดเวทีสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 1 ครั้ง และจัดเวทีสะท้อนข้อมูลร่วมกันอีก 1 ครั้ง เพื่อไม่ให้ผู้สูงอายุเดินทางบ่อย
2. ในการจัดเวทีครั้งแรกมีการจัดเวทีร่วมกันกับวันที่มีการประชุมประจำเดือนของกลุ่มผู้สูงอายุอยู่แล้ว
3. ทีมวิจัยจะเลือกใช้สถานที่ในการจัดเวทีซึ่งอยู่ศูนย์กลางของหมู่บ้านเพื่อที่จะได้เดินทางสะดวกมากยิ่งขึ้น
4. ทีมวิจัยลงพื้นที่ในการสืบค้นข้อมูลที่บ้านของผู้สูงอายุโดยตรง

5. ทางทีมวิจัยวางแผนกับกลุ่มผู้สูงอายุไว้ว่าในครั้งต่อไปถ้าจะมีการเชิญกลุ่มผู้สูงอายุเข้ามาให้ความรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทางทีมวิจัยจะอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทางโดยจัดให้มีรถในการรับ – ส่ง กลุ่มผู้สูงอายุ

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

กลุ่มผู้สูงอายุมีความพอใจเป็นอย่างมากถ้าหากทางทีมวิจัยจะอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทางโดยจัดให้มีรถในการรับ – ส่ง ในการร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้นำชุมชน/อบต.)

ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ มีความสนใจและมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ เพราะที่ผ่านมาไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมกรรมกับศูนย์อย่างจริงจัง และไม่ได้มีการติดต่อประสานงานกันสักเท่าไร ถ้าหากทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการติดต่อประสานงานให้เข้าร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์ ทางผู้นำชุมชนก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมืออยู่ตลอดเวลา

ปัญหา

1. ผู้นำชุมชนยังไม่ค่อยทราบแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์เพราะที่ผ่านมาไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์

2. ผู้นำชุมชนที่อยู่นอกเขตพื้นที่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4 ของตำบลน้ำแพร่ ไม่ค่อยมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยประสานงานให้ผู้นำชุมชน / สมาชิกอบต.ทั้งหมดที่อยู่ในตำบลน้ำแพร่ ได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ และชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ให้ผู้นำชุมชน / สมาชิกอบต. ทราบ

2. การจัดเวทีในครั้งต่อไปได้มีการประสานงานไปยังผู้นำชุมชนที่ให้ความร่วมมือกับศูนย์

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

ผู้นำชุมชนที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ ร่วมให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. กลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มสตรีแม่บ้าน)

ตัวแทนกลุ่มสตรีแม่บ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเวที ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาของกลุ่มสตรีแม่บ้านอย่างหลากหลาย ให้ข้อมูลครอบคลุมทั้ง 11 หมู่บ้าน โดยเฉพาะประธานกลุ่มสตรีตำบลน้ำแพร่ จะติดต่อสอบถามอยู่ตลอดเวลาว่าจะให้ความช่วยเหลืออะไรได้อีก ถ้าหากทางทีมวิจัยต้องการให้ช่วยเหลือก็ขอให้บอกมาเพราะตนเองมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออยู่เสมอ

ปัญหา

1. กลุ่มสตรีแม่บ้านในตำบลน้ำแพร่หลายคนไม่ค่อยมีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับทางศูนย์เพราะส่วนใหญ่จะต้องทำงานประจำอยู่แล้ว

วิธีแก้ปัญหา

1. มีการประสานงานกลุ่มสตรีแม่บ้านล่วงหน้าและขอความร่วมมือกับคนที่สามารถเข้าร่วมงานได้

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

กลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีเวลาว่างก็จะเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมให้ข้อมูลและร่วมแสดงความคิดเห็นได้มาก

5. กลุ่มเป้าหมาย (เด็ก)

จากการดำเนินงานวิจัยในระยะแรกที่ได้มีจัดเวทีโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดเวทีในแต่ละครั้งที่ผู้ปกครองเข้าร่วมนั้น ก็จะมีเด็กหลายคนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้ปกครองโดยเด็กได้รับฟังและได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกับผู้ปกครอง และการจัดเวทีสืบค้นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงปฏิบัติการ (กลุ่มสตรีแม่บ้าน) นั้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวถือได้ว่าเด็กได้เกิดการเรียนรู้และได้ทำกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ จากบุคคลในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่จึงทำให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงและได้รับการพัฒนาในเรื่อง การพัฒนาทางด้านร่างกายในการเคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมกับผู้ปกครอง พัฒนาการทางด้านอารมณ์ – จิตใจ เด็กได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำกิจกรรมร่วมกัน พัฒนาการด้านสังคมเด็กรู้จักการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เด็กมีความกล้าแสดงออกเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น และพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กรู้จักใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกับผู้อื่นและเกิดการสังเกต เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง การฟัง และเกิดการเลียนแบบการกระทำจากบุคคลรอบตัวเด็ก และเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริงด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากประสบการณ์จริงและสถานที่จริงและยังรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง

ปัญหา

1. การจัดเวทีและกิจกรรมที่ใช้เวลานานเกิน 20 นาที ทำให้เด็กเริ่มเบื่อและส่งผลถึงดงระบบกวนผู้ปกครองจึงทำให้ผู้ปกครองบางคนเริ่มจะไม่มีความสนใจในการร่วมเวทีเพราะกังวลเรื่องบุตรหลานของตนเอง

วิธีแก้ปัญหา

1. ทางทีมวิจัยต้องหาสถานที่ประชุมที่มีของเล่นให้เด็กได้เล่นเพื่อลดปัญหาในส่วนของเด็ก
2. ทางทีมวิจัยต้องหาพี่เลี้ยงหรือเด็กที่โตแล้วที่สามารถดูแลเด็กและคอยเก็บเด็กเวลาออกไปเล่นของเล่นนอกห้องประชุมโดยที่ไม่ต้องมีทีมวิจัยลงไปดูแลเด็กกลุ่มนั้น

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

จากการแก้ปัญหาดังกล่าวทำให้ลดปัญหาการส่งเสียงดังของเด็ก ทำให้ผู้ปกครองมีสมาธิในการร่วมเวทียากขึ้นกว่าเดิม

6. กลุ่มเป้าหมาย (ทีมวิจัย)

ทีมวิจัยได้เรียนรู้กระบวนการทำงานอย่างมีระบบ รู้วิธีจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน เกิดการรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของทีมงานมากขึ้น ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนมากขึ้นกว่าเดิม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการและครูผู้ดูแลเด็ก มีโอกาสได้ศึกษาดูงานจากสถาบันการศึกษาต้นแบบที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในศูนย์ต่อไป

ปัญหา

1. ไม่สามารถดำเนินงานวิจัยในเวลางานได้เพราะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง
2. การทำงานด้านเอกสารเกิดความล่าช้าบางครั้งไม่ทันตามกำหนดการ

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยต้องทำงานนอกเวลาราชการ คือ วันจันทร์–วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 17.00 น เป็นต้นไป และทำงานในวันเสาร์ – วันอาทิตย์ (ในบางครั้งก็ไม่สามารถทำงานในวันเสาร์และอาทิตย์ได้ เพราะต้องไปร่วมกิจกรรมของหน่วยงานต้นสังกัด)

2. ในบางครั้งทีมวิจัยต้องนํางานไปทำในเวลาปฏิบัติงานบ้าง

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในระยะที่ 2

1. ในการนำไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมครั้งแรกได้มีการนำเอาผู้ปกครองนักเรียนไปร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อช่วยกันดูแลความปลอดภัยของเด็ก แต่เนื่องด้วยในครั้งนั้นที่วัดกำลังมีงานสงฆ์พระธาตุทำให้มีพ่อค้า แม่ค้ามาขายของเล่น และขนมเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเด็กไปพร้อมกับผู้ปกครองทำให้เด็กหลายคนรีบจะเอาของเล่นและไม่ยอมแยกจากผู้ปกครองมาทำกิจกรรมกับครู

วิธีแก้ปัญหา

ขณะเดินทางไปศึกษาบริเวณวัดให้ผู้ปกครองนั่งรอเด็กที่เด่นท์ โดยไม่ต้องเดินตามเด็กไปด้วย เมื่อเสร็จกิจกรรมครูจึงนำเด็กมาส่งให้ผู้ปกครอง ผู้ปกครองเสนอว่าหากไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ครั้งต่อไปให้ครูเป็นผู้พาเด็กไปเอง ไม่ต้องให้ผู้ปกครองไปด้วยเพราะหากเด็กเห็นผู้ปกครองแล้วจะงอแงไม่ยอมร่วมกิจกรรมอีก

ผลจากการแก้ปัญหา

ในการแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีผู้ปกครองบางคนที่ยังร่วมเดินทางไปศึกษาบริเวณวัดร่วมกับเด็กอยู่ จึงทำให้เด็กบางคนก็ยังพฤติกรรมเหมือนเดิมอยู่

2. การจัดกิจกรรมวันแม่ในครั้งนี้ค่อนข้างใช้เวลานานในการทำกิจกรรมจึงทำให้เด็กบางคนเริ่มจะไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรม

วิธีแก้ปัญหา

ลดระยะเวลากิจกรรมเกี่ยวกับผู้ปกครองลงบ้างและเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับเด็ก

ผลจากการแก้ปัญหา

เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น

3. ในการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอยถ้ำ นั้นมีเด็กพิเศษร่วมทำกิจกรรมด้วย ครูจึงขอให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อที่จะได้ช่วยกันดูแลความปลอดภัยของเด็ก จึงทำให้เด็กชอบเรียกร้องความสนใจจากผู้ปกครอง เด็กมักจะอแงและทำอะไรตามใจตนเอง วังชนไปมา ไม่ฟังคำสั่งของครู พุคก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง ทำให้เพื่อนคนอื่นไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรมในบางครั้ง

วิธีแก้ปัญหา

แยกเด็กออกไปทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองโดยให้ผู้ปกครองคอยดูแลเด็กห่าง ให้เด็กทำกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก

ผลจากการแก้ปัญหา

จากการแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้มาก ทำให้เด็กคนอื่นมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น และเด็กพิเศษคนนี้ก็มีความพฤติกรรมการแสดงออกที่ดีขึ้นกว่าเดิม

2.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนา

1. หากจะดำเนินงานวิจัยในเรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในชุมชนอื่นผู้วิจัยต้องศึกษาบริบทของชุมชนก่อนเพราะชุมชนแต่ละแห่งแตกต่างกันในเรื่องของแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชนให้มากที่สุด

2. การประเมินผลหลังจากทำกิจกรรมของแต่ละขั้นตอน ไม่สามารถดำเนินการได้ตรงตามเป้าหมาย เนื่องจากภาระงานประจำของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดถ้ำ จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมล่าช้าไปบ้าง

3. การดำเนินการตามระยะเวลาของกิจกรรม ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานที่วางไว้ เนื่องจากมีอุปสรรคในเรื่องของงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดถ้ำ ที่จะต้องทำตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดมาตลอดแทรกขณะทำการวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

1. สรุปผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน ตามโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน กรณีศึกษา : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการจัดเวทีสร้างความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยร่วมกันของทีมวิจัย/ชุมชน การศึกษาบริบทชุมชน ศึกษาบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ การจัดเวทีสืบค้นข้อมูล การประชุม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย การรับฟังข้อเสนอแนะจากเวที และการศึกษาคูณานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน ทีมวิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และมีการสะท้อนข้อมูลที่ได้นำมาเพื่อร่วมกันวางแผนและหาแนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ และได้พัฒนาและทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ จำนวน 6 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 แผน

วิธีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ สาระการเรียนรู้ ประสบการณ์สำคัญ สื่อ และการวัดผลและประเมินผล และกิจกรรมที่จัดให้กับเด็กในศูนย์ฯ การศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน และการจัดกิจกรรมโดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการสังเกตพฤติกรรมความสนใจและการลงมือปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก

จากนั้นจึงนำไปหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ (แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้) จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน พิจารณาหาความถูกต้องของหลักการ โครงสร้าง สื่อ เนื้อหา มีความสอดคล้องเหมาะสมกับ

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย และได้ปรับปรุงแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่ได้แก่
 - 1.1 แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มผู้สูงอายุเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 1.2 แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มสตรีแม่บ้านเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ
 - 1.3 แนวทางการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
 - 1.4 แนวทางการจัดเวทีประชาคมได้แก่หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม กำหนดการประชุม รายละเอียดการจัดกิจกรรมในเวที แบบบันทึกผลการจัดเวที /การประชุม
2. แผนการจัดประสบการณ์เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่ จำนวน 6 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 แผน ดังต่อไปนี้
 - 2.1. การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่
 1. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง
 2. เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดน้ำแพร่ท่าไม้สูง, การเล่นนิทานพื้นบ้าน
 3. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดดอยดำ
 4. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม
 5. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์
 6. เรื่องการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จิว
 - 2.2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น
 1. เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่
 2. เรื่องการทำขนมเทียน
3. แบบบันทึกพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 8 ชุด ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปีจำนวน 8 ชุดตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
5. การโปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจความพึงพอใจผู้ปกครอง

สรุปผลการวิจัย ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานระยะที่ 1

1. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ปกครอง)

ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเข้าร่วมทำงานวิจัย เพราะจะได้นำเอาความรู้ เทคนิค กระบวนการใหม่ๆ จากกระบวนการทำงานมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กในศูนย์ เด็กจะได้การเรียนรู้อย่างหลากหลายโดยการเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก และเด็กจะได้มีโอกาสได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของตน ผู้ปกครองพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการให้ข้อมูลและพร้อมเป็นวิทยากร ถ้าหากครูร้องขอ

2. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้สูงอายุ)

ผู้สูงอายุมีความสนใจและมีความพร้อมที่จะให้ข้อมูลในเรื่องแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นและพร้อมที่จะเข้ามาเป็นวิทยากรให้ทุกเวลา เพราะผู้สูงอายุก็ไม่ได้ทำงานอะไร ผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในตำบลน้ำแพร่ไปยังบุคคลรุ่นหลังให้มีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นกลับมาใช้สอนเด็กในท้องถิ่น เช่น เรื่องการละเล่นพื้นบ้าน ของเล่นพื้นบ้าน ประเพณีพื้นบ้าน การเล่นทานพื้นบ้าน การนำเพลงพื้นบ้านมาร้องให้เด็กฟัง ให้เด็กได้รู้จักสมุนไพรพื้นบ้าน และประเพณีที่มีความสำคัญในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่

ผู้สูงอายุกล่าวว่าเท่าที่สังเกตมาทุกวันนี้ เด็ก เยาวชน ส่วนใหญ่จะทำตัวตามกระแสความนิยมในปัจจุบันจะลืมนวัตกรรมพื้นบ้านที่ดั้งเดิมของตน ในเมื่อทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่มีความต้องการที่จะให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญซึ่งในตำบลของเราก็มีสถานที่ที่สำคัญหลายแห่งที่เด็กควรจะได้รู้ ทางผู้สูงอายุก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมือทุกเวลา

3. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้นำชุมชน/อบต.)

ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ มีความสนใจและมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ เพราะที่ผ่านมาไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมกรรมกับศูนย์อย่างจริงจัง และไม่ได้มีการติดต่อประสานงานกันสักเท่าไร ถ้าหากทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการติดต่อประสานงานให้เข้าร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์ ทางผู้นำชุมชนก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมืออยู่ตลอดเวลา

4. กลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มสตรีแม่บ้าน)

ตัวแทนกลุ่มสตรีแม่บ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเวที ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาของกลุ่มสตรีแม่บ้านอย่างหลากหลาย ให้ข้อมูลครอบคลุมทั้ง 11 หมู่บ้าน โดยเฉพาะประธานกลุ่มสตรีตำบลน้ำแพร่ จะติดต่อสอบถามอยู่ตลอดเวลาว่าจะให้ความช่วยเหลืออะไรได้อีก ถ้าหากทางทีมวิจัยต้องการให้ช่วยเหลือก็ขอให้บอกมาเพราะตนเองมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออยู่เสมอ

5. กลุ่มเป้าหมาย (เด็ก)

จากการดำเนินงานวิจัยในระยะแรกที่ได้มีจัดเวทีโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดเวทีในแต่ละครั้งที่มีผู้ปกครองเข้าร่วมนั้น ก็จะมีเด็กหลายคนเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้ปกครองโดยเด็กได้รับฟังและได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง และการจัดเวทีสืบค้นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงปฏิบัติการ (กลุ่มสตรีแม่บ้าน) นั้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวถือได้ว่าเด็กได้เกิดการเรียนรู้และได้ทำกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ จากบุคคลในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่จึงทำให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงและได้รับการพัฒนาในเรื่อง การพัฒนาทางด้านร่างกายในการเคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง พัฒนาการทางด้านอารมณ์ – จิตใจ เด็กได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำกิจกรรมร่วมกัน พัฒนาการด้านสังคมเด็กรู้จักการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เด็กมีความกล้าแสดงออกเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น และพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กรู้จักใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกับผู้อื่นและเกิดสังเกต เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง การฟัง และเกิดการเลียนแบบการกระทำจากบุคคลรอบตัวเด็ก และเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากประสบการณ์จริงและสถานที่จริงและยังรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง

6. กลุ่มเป้าหมาย (ทีมวิจัย)

ทีมวิจัยได้เรียนรู้กระบวนการทำงานอย่างมีระบบ รู้วิธีจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน เกิดการรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของทีมงานมากขึ้น ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนมากขึ้นกว่าเดิม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการและครูผู้ดูแลเด็ก มีโอกาสได้ศึกษาดูงานจากสถาบันการศึกษาต้นแบบที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในศูนย์ต่อไป

สรุปผลการวิจัย ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานระยะที่ 2

ในการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2 นี้ เป็นโครงการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชน โดยการปฏิบัติการทดลองพัฒนาเด็กโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยแท้จริง จึงก่อให้เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมลงมือปฏิบัติจริงโดยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายในชุมชนในตำบลน้ำแพร่ ซึ่งทางทีมวิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้และสรุปผลการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2 ดังนี้

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

เด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ – กล้ามเนื้อเล็กในการเคลื่อนไหว
- มือและสายตามีการประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรม

- เด็กรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
 - เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายและรู้จักรับประทานอาหารที่มีประโยชน์
 - เด็กรู้จักปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในการทำกิจกรรม
 - เดินขึ้นบันไดโดยใช้มือจับราวบันไดได้
 - ปั่นแปรงเป็นก้อนกลมได้
 - กล้ามเนื้อใหญ่ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
2. ส่งเสริมพัฒนาการด้านการด้านอารมณ์ – จิตใจ
- เด็กร่าเริง แจ่มใส มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรม
 - เด็กมีความพึงพอใจตนเอง รู้จักชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเอง
 - เด็กมีความสนใจและมีความสุขกับศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรมพื้นบ้าน
 - เด็กมีความสนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
 - เด็กแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
 - เด็กรู้จักชื่นชมและแสดงท่าทางพอใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง
 - มีความอดทนและรอคอยในการทำกิจกรรม
 - เด็กสนใจและมีความสุขกับการทำกิจกรรม
3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม
- เด็กรู้จักอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม
 - เด็กมีความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรมกล้าซักถามและแสดงความคิดเห็น
 - เด็กเรียนรู้กฎกติการ่วมกัน
 - เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรม
 - เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับมารยาทในการพูด การฟัง
 - เด็กได้แสดงความรักต่อแม่
 - เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวเด็ก
 - เด็กได้แสดงความสามารถของตนเอง
 - เด็กรู้จักแสดงความเคารพผู้ใหญ่
 - เด็กได้ฝึกการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
 - ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกติกา
 - ฝึกการปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนเองนับถือ
 - ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
4. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา
- เด็กได้พัฒนาภาษาในการสื่อสาร สนทนา ซักถาม
 - เกิดการรับรู้และแสดงความคิดเห็น

- เด็กได้เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- เด็กพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ได้สังเกต สัมผัส สำรวจสิ่งต่างๆ
- เด็กรู้จักแก้ปัญหาในการทำกิจกรรม
- เกิดการเชื่อมโยงความรู้และทักษะต่างๆ ในชีวิตประจำวัน
- เด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้
- เด็กสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตัวเอง
- เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบซักถามเรื่องราวต่างๆ ได้ตามความสนใจของเด็ก
- เด็กสามารถร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจในระยะสั้นๆ ได้ดี

ผลที่เกิดกับแหล่งการเรียนรู้/ชุมชน

1. ได้มีการนำบุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)มาให้ความรู้กับผู้ปกครอง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
2. บุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
3. ได้มีการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาเป็นสื่อของจริงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่แปลกและใหม่
4. เจ้าอาวาสวัดให้การสนับสนุนที่ให้เด็กมาเรียนรู้ที่วัด
5. เด็กมีโอกาสได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน

ผลที่เกิดกับครู

1. ครูได้วางแผนการจัดกิจกรรม
2. ครูได้จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่
3. ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน
4. ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
5. ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
6. ครูมีโอกาสได้จัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน
2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและดูแลเด็ก
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
4. เป็นการให้ขวัญและกำลังใจกับผู้ปกครองในการดูแลบุตร(การมอบรางวัลคุณแม่ดีเด่น)

5. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความรู้สึกและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเลี้ยงดูผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
6. ผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่าเด็กสนุกสนานที่ได้ไปทำกิจกรรมนอกศูนย์ ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ มากมาย
7. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน ดูแลเด็ก ใช้คำถามถามเด็กเพิ่มเติมนอกจากครูวิทยากร
8. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
9. ให้ความร่วมมือในการเตรียมเรื่องการแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเดินทาง

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข ระยะที่ 1

1. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ปกครอง)

ปัญหา

1. ผู้ปกครองบางคนมีความกังวลในเรื่องความปลอดภัยของเด็กที่จะออกไปเรียนรู้นอกสถานที่ เพราะผู้ปกครองคิดว่าเด็กอายุน้อยเกินไปที่จะออกไปเรียนรู้ข้างนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบุคลากรของศูนย์มีน้อยเกรงว่าจะดูแลเด็กไม่ทั่วถึง
2. ผู้ปกครองบางคนยังสงสัยว่าถ้าจะมีการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือบุคคลภายนอกมาสอนเด็กในเรื่องของการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหาร ผู้ปกครองกลัวว่าเด็กจะทำได้หรือทำไม่ได้
3. ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมเวทีบ่อยครั้ง ซึ่งผู้ปกครองเป็นลูกจ้าง ทำงานไม่ค่อยได้ แต่ทุกครั้งที่ผ่านมา ผู้ปกครองก็จะพยายามเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์จัดขึ้น
4. ผู้ปกครองไม่อยากจะให้มีการปิดศูนย์บ่อยๆ ซึ่งรวมถึงการที่ครูไปอบรม/ประชุมงานต่างๆ เพราะหาไม่มีใครดูแลบุตรหลาน

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบและทำความเข้าใจร่วมกันว่า การที่ครูจะพาเด็กไปเรียนรู้นอกสถานที่ ครูจะต้องเลือกสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็กและสถานที่แห่งนั้นต้องมีไม่มีอันตรายต่อเด็ก ส่วนในเรื่องของความปลอดภัยในการดูแลเด็กนั้น ถ้าหากจะมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ครูก็จะขอความร่วมมือจากตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนหรือคณะกรรมการศูนย์ที่จะเข้าร่วมเดินทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ เพื่อช่วยกันดูแลความปลอดภัยของเด็ก ในด้านการปิดศูนย์ไม่อยากจะให้ครูปิดศูนย์บ่อยซึ่งรวมถึงครูไปอบรม/ประชุมงานต่างๆ
2. ทีมวิจัยชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบว่า การที่จะให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหาร โดยมีคนสาธิตหรือคนสอนที่ไม่ใช่ครูนั้น เด็กจะมีความสนใจและตั้งใจทำ

เพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ ส่วนในเรื่องที่ผู้ปกครองคิดว่าเด็กจะทำได้หรือทำไม่ได้ไม่ได้นั้น ขอให้ผู้ปกครองคิดว่า การทำกิจกรรมบางครั้งไม่จำเป็นว่าเด็กจะต้องได้ครบทุกขั้นตอนหรือปฏิบัติได้นั้น แต่ขอให้เด็กได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการทำเท่านั้นเด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการทำ แล้วเด็กก็สามารถลงมือปฏิบัติได้ในภายหลังหลังจากการที่ได้รับประสบการณ์ตรงในขณะนั้น

3. ทางทีมวิจัยพยายามจัดเวทีในวันหยุด คือวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ แต่ส่วนใหญ่จะเน้นจัดเวทีในวันอาทิตย์เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่จะหยุดงาน และจะมีการแจ้งไว้ล่วงหน้าเพื่อที่ผู้เข้าร่วมจะได้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น

4. การจัดเวทีในแต่ละครั้งทางทีมวิจัยจะจัดเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มของผู้สูงอายุ กลุ่มของสตรีแม่บ้าน กลุ่มของผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มของคณะกรรมการศูนย์ ขอให้มีการจัดเวทีที่ไม่

5. ถ้าหากมีการประชุม / อบรม ให้ส่งตัวแทนครูไปและหาคนที่สามารถดูแลเด็กได้มาดูแลเด็กแทนครูที่ไม่อยู่

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

จากการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้ปกครองมีความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัยของศูนย์ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการมาเป็นวิทยากรให้กับเด็กในศูนย์ และพร้อมที่จะสละเวลาในการนำเด็กไปเรียนรู้นอกสถานที่ภายในชุมชน และผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็จะให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม เวทีที่ทางทีมวิจัยได้จัดขึ้น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี

2. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้สูงอายุ)

ปัญหา

ผู้สูงอายุมีปัญหาในเรื่องการเดินทางเนื่องจากผู้สูงอายุแต่ละคนอยู่ไกลกันและแยกกันอยู่ตามแต่ละหมู่บ้าน การเดินทางจึงไม่ค่อยสะดวกเท่าใด

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยวางแผนจัดเวทีสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 1 ครั้ง และจัดเวทีสะท้อนข้อมูลร่วมกันอีก 1 ครั้ง เพื่อไม่ให้ผู้สูงอายุเดินทางบ่อย

2. ในการจัดเวทีครั้งแรกมีการจัดเวทีร่วมกันกับวันที่มีการประชุมประจำเดือนของกลุ่มผู้สูงอายุอยู่แล้ว

3. ทีมวิจัยจะเลือกใช้สถานที่ในการจัดเวทีซึ่งอยู่ศูนย์กลางของหมู่บ้านเพื่อที่จะได้เดินทางสะดวกมากยิ่งขึ้น

4. ทีมวิจัยลงพื้นที่ในการสืบค้นข้อมูลที่บ้านของผู้สูงอายุโดยตรง

5. ทางทีมวิจัยวางแผนกับกลุ่มผู้สูงอายุไว้ว่าในครั้งต่อไปถ้าจะมีการเชิญกลุ่มผู้สูงอายุเข้ามาให้ความรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทางทีมวิจัยจะอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทางโดยจัดให้มีรถในการรับ-ส่ง กลุ่มผู้สูงอายุ

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

กลุ่มผู้สูงอายุมีความพอใจเป็นอย่างมากถ้าหากทางทีมวิจัยจะอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทางโดยจัดให้มีรถในการรับ-ส่ง ในการร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้นำชุมชน/อบต.)

ปัญหา

1. ผู้นำชุมชนยังไม่ค่อยทราบแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์เพราะที่ผ่านมาไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์
2. ผู้นำชุมชนที่อยู่นอกเขตพื้นที่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4 ของตำบลน้ำแพร่ ไม่ค่อยมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยประสานงานให้ผู้นำชุมชน / สมาชิกอบต.ทั้งหมดที่อยู่ในตำบลน้ำแพร่ ได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ และชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ให้ผู้นำชุมชน / สมาชิกอบต. ทราบ
2. การจัดเวทีในครั้งต่อไปได้มีการประสานงานไปยังผู้นำชุมชนที่ให้ความร่วมมือกับศูนย์

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

ผู้นำชุมชนที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ ร่วมให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. กลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มสตรีแม่บ้าน)

ปัญหา

กลุ่มสตรีแม่บ้านในตำบลน้ำแพร่หลายคนไม่ค่อยมีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับทางศูนย์ เพราะส่วนใหญ่จะต้องทำงานประจำอยู่แล้ว

วิธีแก้ปัญหา

มีการประสานงานกลุ่มสตรีแม่บ้านล่วงหน้าและขอความร่วมมือกับคนที่สามารถเข้าร่วมงานได้

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

กลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีเวลาว่างก็จะเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมให้ข้อมูลและร่วมแสดงความคิดเห็นได้มาก

5. กลุ่มเป้าหมาย (เด็ก)

ปัญหา

การจัดเวทีในแต่ละครั้งที่ผู้ปกครองเข้าร่วมนั้น ก็จะมีเด็กหลายคนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้ปกครอง ซึ่งการจัดเวทีและกิจกรรมที่ใช้เวลานานเกิน 20 นาที ทำให้เด็กเริ่มเบื่อและส่งเสียงดัง

รบกวนผู้ปกครองจึงทำให้ผู้ปกครองบางคนเริ่มจะไม่มีสมาธิในการร่วมเวทีเพราะกังวลเรื่องบุตรหลานของตนเอง

วิธีแก้ปัญหา

1. ทางทีมวิจัยต้องหาสถานที่ประชุมที่มีของเล่นให้เด็กได้เล่นเพื่อลดปัญหาในส่วนของเด็ก
2. ทางทีมวิจัยต้องหาพี่เลี้ยงหรือเด็กที่โตแล้วที่สามารถดูแลเด็กและคอยเก็บเด็กเวลาออกไปเล่นของเล่นนอกห้องประชุม โดยที่ไม่ต้องมีทีมวิจัยลงไปดูแลเด็กกลุ่มนั้น

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา

จากการแก้ปัญหาดังกล่าวทำให้ลดปัญหาการส่งเสียงดังของเด็ก ทำให้ผู้ปกครองมีสมาธิในการร่วมเวทีมากขึ้นกว่าเดิม

6. กลุ่มเป้าหมาย (ทีมวิจัย)

ปัญหา

1. ไม่สามารถดำเนินงานวิจัยในเวลาทำงานได้เพราะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง
2. การทำงานด้านเอกสารเกิดความล่าช้าบางครั้งไม่ทันตามกำหนดการ

วิธีแก้ปัญหา

1. ทีมวิจัยต้องทำงานนอกเวลาราชการ คือ วันจันทร์ – วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 17.00 น เป็นต้นไป และทำวนในวันเสาร์ – วันอาทิตย์ (ในบางครั้งก็ไม่สามารถทำงานในวันเสาร์และอาทิตย์ได้เพราะต้องไปร่วมกิจกรรมของหน่วยงานต้นสังกัด)
2. ในบางครั้งทีมวิจัยต้องนำงานไปทำในเวลาปฏิบัติงานบ้าง

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข ระยะที่ 2

1. ปัญหา/อุปสรรค

ในการนำไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมครั้งแรกได้มีการนำเอาผู้ปกครองนักเรียนไปร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อช่วยกันดูแลความปลอดภัยของเด็ก แต่เนื่องด้วยในครั้งนั้นที่วัดกำลังมีงานสงฆ์พระธาตุทำให้มีพ่อค้า แม่ค้ามาขายของเล่น และขนมเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเด็กไปพร้อมกับผู้ปกครองทำให้เด็กหลายคนรีบจะเอาของเล่นและไม่ยอมแยกจากผู้ปกครองมาทำกิจกรรมกับครู

วิธีแก้ปัญหา

ขณะเดินทางไปศึกษาบริเวณวัดให้ผู้ปกครองนั่งรอเด็กที่เด่นๆ โดยไม่ต้องเดินตามเด็กไปด้วย เมื่อเสร็จกิจกรรมครูจึงนำเด็กมาส่งให้ผู้ปกครอง ผู้ปกครองเสนอว่าหากไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ครั้งต่อไปให้ครูเป็นผู้พาเด็กไปเอง ไม่ต้องให้ผู้ปกครองไปด้วยเพราะหากเด็กเห็นผู้ปกครองแล้วจะงอแงไม่ยอมร่วมกิจกรรมอีก

ผลจากการแก้ปัญหา

ในการแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีผู้ปกครองบางคนที่ยังร่วมเดินทางไปศึกษาบริเวณวัดร่วมกับเด็กอยู่ จึงทำให้เด็กบางคนก็ยังพฤติกรรมเหมือนเดิมอยู่

2. ปัญหา/อุปสรรค

1. การจัดกิจกรรมวันแม่ในครั้งนี้ค่อนข้างใช้เวลานานในการทำกิจกรรมจึงทำให้เด็กบางคนเริ่มจะไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรม

วิธีแก้ปัญหา

ลดระยะเวลากิจกรรมเกี่ยวกับผู้ปกครองลงบ้างและเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับเด็ก

ผลจากการแก้ปัญหา

เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น

3. ปัญหา/อุปสรรค

ในการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอยถ้ำ นั้นมีเด็กพิเศษร่วมทำกิจกรรมด้วย ครูจึงขอให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อที่จะได้ช่วยกันดูแลความปลอดภัยของเด็ก จึงทำให้เด็กชอบเรียกร้องความสนใจจากผู้ปกครอง เด็กมักจะงอแงและทำอะไรตามใจตนเอง วังชนไปมา ไม่ฟังคำสั่งของครู พูดก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง ทำให้เพื่อนคนอื่นไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรมในบางครั้ง

วิธีแก้ปัญหา

แยกเด็กออกไปทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองโดยให้ผู้ปกครองคอยดูแลเด็กห่าง ให้เด็กทำกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก

ผลจากการแก้ปัญหา

จากการแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้มาก ทำให้เด็กคนอื่นมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น และเด็กพิเศษคนนี้ก็มีความพฤติกรรมแสดงออกที่ดีขึ้นกว่าเดิม

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้ดังนี้

1. เรื่องการศึกษาการศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100

2. เรื่องการทำบุญถวายเทียนพรรษา, การฟังนิทานพื้นบ้าน (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100

3. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 2.69 = 2 หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 89.67
4. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้สถานวัฒนธรรม (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
5. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์ (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
6. เรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปันผลไม้จิว (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 2.97 = 2 หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 99
7. เรื่องการจัดกิจกรรมวันแม่ (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 หมายความว่า เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง) คิดเป็นค่าร้อยละ 100
8. เรื่องการสอนทำขนมเทียน (เกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับ 2.92 = 2 หมายความว่า ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง) คิดเป็นค่าร้อยละ 97.33

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายพงษ์ศักดิ์ สมบัติคำไร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาประกอบการจะทำสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 1. ส่วนที่เกี่ยวกับประวัติการก่อตั้งหมู่บ้าน 2. ส่วนที่เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น 3. ส่วนที่เกี่ยวกับศาสนสถาน และ 4. ส่วนที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายประพัฒน์ วรทรัพย์ 2546 ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง แหล่งการเรียนรู้แบบบูรณาการในพื้นที่โดยรอบโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จากการศึกษาพบว่า แหล่งการเรียนรู้รอบโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาแต่ละแห่งมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แตกต่างกันไป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและการมีส่วนร่วมของชุมชน จะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คืออยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ด้วยกิจกรรมที่ผสมผสานและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางรุ่งฟ้า รักษ์วิเชียร วิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก 2546 พบว่าการใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้ได้ศึกษาด้วยตนเอง การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้ได้รับความรู้อย่างกว้างขวาง การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้เกิดความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ การใช้แหล่งการเรียนรู้ทำให้มีความสุขในการเรียน การใช้แหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน
สรุปผลได้ดังนี้ นักเรียนร้อยละ 100 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ ดีมาก

3. ข้อเสนอแนะต่อการนำงานวิจัยไปใช้

หากจะดำเนินงานวิจัยในเรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็น
ฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในชุมชนอื่น ผู้วิจัยต้องศึกษาบริบทของชุมชนก่อนเพราะชุมชน
แต่ละแห่งแตกต่างกันในเรื่องของแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งควรจัดกิจกรรมให้
เหมาะสมกับสภาพของชุมชนให้มากที่สุด

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาต้องการของผู้เรียน ชุมชนในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป
2. ในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการ ความสนใจของเด็กและ
ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กที่จะทำวิจัยในเรื่องต่างๆ

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

2547. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. 2540. **การจัดองค์การ**. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเอกสาร
สัมนาคครูโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย.2541.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, **การมีส่วนร่วมของประชาชน**, (กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527)

ปรัชญา เวสารัชช์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ : สถาบัน
ไทยศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.2528

วิจิต นันทสุวรรณ และจ่านงค์ แรกพิณิจ. " บทบาทของชุมชนกับการศึกษา ". รายงานการศึกษา
วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี ,
2541.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ด.(พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.(2542).

สุชาดา จักรพิสุทธิ์. “การศึกษาทางเลือกของชุมชน”, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
(มิถุนายน – สิงหาคม 2547).

ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. **แนวการจัดกิจกรรมเตรียม
ประสบการณ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**.2550. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

อคิน ระพีพัฒน์. **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและ วัฒนธรรมไทย.**
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข,
มหาวิทยาลัยมหิดล : ศักดิ์โสภารการพิมพ์. (2527)

อุ้นดา นพคุณ. (2528). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา,” การศึกษากับการมี
ส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : กลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย.2528

Cohen , J.M. and Uphoff , N.T. *Rural Development Participation : Concept and Measures for
Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee
Center for International Studies , Cornell University , 1981.

ระบบออนไลน์ แหล่งที่มา <http://www.Google.com>

ขั้นตอนและระดับของการมีส่วนร่วม

http://cyberclass.msu.ac.th/cyberclass/cyberclassuploads/libs/html/45146/unit04_004.htm.

20 กันยายน 2552

ความเป็นมาและความสำคัญของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

<http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan3.htm>. 21 ธันวาคม 2553

ความสำคัญของการเรียนรู้

<http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan3.htm>. 21 ธันวาคม 2553

ความหมายของแหล่งการเรียนรู้ http://www.nmk.ac.th/maliwan2/page/4_2librarysource.html.

21 ธันวาคม 2553

ประเภทของแหล่งการเรียนรู้

http://www.nmk.ac.th/maliwan2/page/4_2librarysource.html.

21 ธันวาคม 2553

ภูมิปัญญาท้องถิ่น <http://school.obec.go.th/prbr/wisdom/mean.htm>. (18 มีนาคม 2554)

นายประพัฒน์ วรทรัพย์ (2546) การศึกษาวิจัย เรื่อง แหล่งการเรียนรู้แบบบูรณาการในพื้นที่

โดยรอบโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

นายพงษ์ศักดิ์ สมบัติคำไร วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อ

เสริมสร้างความสามารถในการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นของนักเรียน

โรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” โรงเรียนบ้านอ้อมกอ “ประชาสามัคคี” สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 <http://www.vcharkarn.com/vblog/13676/30>

(1 กุมภาพันธ์ 2554)

<http://www.inspect12.moe.go.th/insite/Vijai.htm> (1 กุมภาพันธ์ 2554)

นางรุ่งฟ้า รักษ์วิเชียร วิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนโดยการใช้แหล่งการเรียนรู้โรงเรียน

เฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก 2546 <http://dynamicoper.multiply.com/journal/item/16/16>

(1 กุมภาพันธ์ 2554)

นายสกุล จันดี (2551) วิจัยเรื่อง การใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ

บริหารการศึกษา สถาบันบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ [95 หน้า]

<http://gotoknow.org/blog/tookul/321942>(1 กุมภาพันธ์ 2554)

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. **แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา

<http://www.thailabour.org/thai/news/47120601.html>. 25 มกราคม 2547.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย

1. ผศ.เยี่ยมลักษณ์ อุดการ คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ดร.ชไมมน ศรีสุรักษ์ อาจารย์สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์จินตนา ปิ่นทอง อาจารย์สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

แนวทางการสัมภาษณ์การจัดเวที
หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม/กิจกรรม

แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มผู้สูงอายุ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่
โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมี
ส่วนร่วมในชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลน้ำแพร่มีอะไรบ้าง

- 1.1.....
- 1.2.....
- 1.3.....

2. กรุณาระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ท่านมีภูมิปัญญาในด้านใดบ้าง/ที่อยู่

- 1.1.....
- 1.2.....
- 1.3.....

3. ภูมิปัญญาด้านการทำของเล่นพื้นบ้าน

.....

.....

4. ภูมิปัญญาด้านการเล่านิทาน

.....

.....

5. ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรพื้นบ้าน

.....

.....

6. ประเพณีในท้องถิ่นมีอะไรบ้าง

.....

.....

7. ประวัติชุมชน

.....

.....

8. อื่นๆ

.....

.....

แนวทางการสัมภาษณ์เวทีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมในชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่

1.อาชีพหลักในหมู่บ้านมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.ภูมิปัญญาด้านการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มสตรีแม่บ้านมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3.ภูมิปัญญาของแต่ละท่านมีอะไรบ้าง/ที่อยู่

.....

.....

.....

.....

4.อาหารพื้นบ้านของกลุ่มสตรีแม่บ้านมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5.ครูภูมิปัญญาท่านใดที่สามารถทำอาหารพื้นบ้านได้/ที่อยู่

.....

.....

.....

แนวทางการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมี
ส่วนร่วมในชุมชน กรณีศึกษา: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่

1. แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ใครสามารถเป็นวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนได้บ้าง

.....

.....

.....

.....

3. ประวัติของแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

ที่ ศพด.๓๓๓๐๔/๒๒

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ ๔ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญร่วมประชุมการดำเนินงานวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

ตามที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยความร่วมมือของชุมชน และได้มีการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวโดยการจัดเก็บข้อมูลจากจัดเวที / การประชุม และการสืบค้นข้อมูลภายในตำบลน้ำแพร่ในช่วงที่ผ่านมา บัดนี้ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ได้จัดเก็บข้อมูลที่ได้นำไปศึกษาและสืบค้นมาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะได้มีการจัดเวทีสะท้อนข้อมูลที่ได้นำมาและจัดเวทีวางแผนเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นมาจัดเป็นกระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ให้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงขอเรียนเชิญท่านได้เข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน ในวันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ อาคารนิลประภาโรงเรียนบ้านน้ำแพร่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กำหนดการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑

และการจัดเวทีในการดำเนินงานวิจัยโครงการ“การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดย

ใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”

วันเสาร์ที่ 11 กันยายน 2551

ณ อาคารเอนกประสงค์โรงเรียนบ้านน้ำแพร่

เวลา 08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
เวลา 09.00 – 09.15 น.	กล่าวต้อนรับและกล่าวเปิดการประชุม
เวลา 09.15 – 09.45 น.	กิจกรรมทักทาย/แนะนำตัว
เวลา 09.45 – 10.45 น.	เริ่มประชุมในระเบียบวาระที่ 1 – 5
เวลา 10.45 – 11.00 น.	กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์
เวลา 11.00 – 12.00 น.	แบ่งกลุ่มเพื่อสืบค้นข้อมูล จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ศึกษาบริบทชุมชน/แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มที่ 2 สืบค้นข้อมูลสภาพการเลี้ยงดูเด็ก/ความคาดหวังของ ผู้ปกครอง กลุ่มที่ 3 สืบค้นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มสตรีแม่บ้าน
เวลา 12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา 13.00 – 13.30 น.	กิจกรรมผ่อนคลายกล้ามเนื้อ
เวลา 13.30 – 14.30 น.	กิจกรรมนำเสนอผลงานการสืบค้นข้อมูล
เวลา 14.30 – 15.00 น.	วิเคราะห์สภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ที่ผ่านมา/ปัจจุบัน/อนาคต
เวลา 15.00 – 15.30 น.	สรุปและกล่าวปิดการจัดประชุม

กำหนดการจัดเวทีการสะท้อนข้อมูลและเวทีวางแผนหาแนวทางในการจัดกิจกรรม
การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ณ ห้องประชุมอาคารนิลประภา โรงเรียนบ้านน้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

กิจกรรมในภาคเช้า

เวลา 08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน

เวลา 09.00 – 09.10 น. กล่าวต้อนรับและเปิดเวทีงานวิจัย

เวลา 09.10 – 09.30 น. กิจกรรมที่ 1 การทบทวนโครงการวิจัย โดย คุณสมยศ ลามาพิสาร

เวลา 09.30 – 10.00 น. เติมความรู้เกี่ยวกับโครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ใน ชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”

โดย ผศ.เยี่ยมลักษณ์ อุดการ รองคณะบดีฝ่ายบริหาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เวลา 10.00 – 10.20 น. สะท้อนข้อมูลที่ได้สืบค้นและศึกษามาในภาพรวมของข้อมูลทั้งหมด

นำเสนอทาง Power Point โดยคุณสมยศ ลามาพิสาร

เวลา 10.20 – 10.35 น. พักรับประทานอาหารว่างเช้าในห้องประชุม

เวลา 10.35 – 11.30 น. กิจกรรมที่ 2 (กิจกรรมสะท้อนข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน)

-กิจกรรมสนทนากลุ่ม(โดยครูหญิง)กิจกรรมนี้จัดขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์และแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมเวทีได้เข้าไปศึกษาและทบทวนข้อมูลแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เรื่องแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยมีคุณครูจริภา เป็นพี่เลี้ยงและให้ข้อมูล

กลุ่มที่ 2 เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีคุณครูสายฝน เป็นพี่เลี้ยงในและให้ข้อมูล

เวลา 11.30 – 12.00 น. การสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมในภาคเช้าโดยคุณสมยศ ลามาพิสาร และคุณครูวนิชยา ศรีวิชัย

เวลา 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

กิจกรรมในภาคบ่าย

- เวลา 13.00 – 13.20 น. กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสร้างฝันให้ลูกน้อย
- เวลา 13.20 – 14.20 น. กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมวางแผนและหาแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
- แบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและเรื่องแหล่ง
การเรียนรู้ในชุมชน
- เวลา 14.20 – 14.30 น. พักรับประทานอาหารว่างในห้องประชุม
- เวลา 14.30 – 14.50 น. สรุปกิจกรรมในภาพรวมในช่วงบ่ายโดย ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- เวลา 14.50 – 15.00 น. กล่าวปิดการจัดเวทีเรื่องแหล่งการเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายละเอียดการจัดกิจกรรม

กิจกรรมในภาคเช้า

กิจกรรมที่ 1

1. ทบทวนโครงการ โดย คุณสมยศ ลามาพิสาร
2. เติมความรู้เกี่ยวกับโครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดย การมีส่วนร่วมของชุมชน” โดย ผศ.เยี่ยมลักษณ์ อุดาการ
3. สะท้อนข้อมูลที่ได้ศึกษามาเพื่อนำเสนอข้อมูลในภาพรวมทั้งหมดมีการนำเสนอทาง Power Point โดย คุณสมยศ ลามาพิสาร
4. พักรับประทานอาหารว่างเช้าในห้องประชุมเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว

กิจกรรมที่ 2

1. กิจกรรมสนทนากาการ (โดยครูหญิง) กิจกรรมนี้จัดขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์และแบ่งกลุ่มให้ ผู้เข้าร่วมเวทีได้เข้าไปศึกษาและทบทวนข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 2. กลุ่มที่ 1 เรื่องแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยมีคุณครูจริภา เป็นพี่เลี้ยงเพื่อให้ข้อมูลและใช้คำถาม ถามเพิ่มเติมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ร่วมแสดงความคิดเห็น
 3. กลุ่มที่ 2 เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีคุณครูสายฝน เป็นพี่เลี้ยงเพื่อให้ข้อมูล และใช้ คำถามถาม เพิ่มเติมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ร่วมแสดงความคิดเห็น
- *** (กิจกรรมทั้ง 2 กลุ่มนี้มีการใช้คำถามประกอบเช่นท่านมีข้อมูลอะไรเพิ่มเติมนอกเหนือจาก ข้อมูลนี้อีก)
4. หลังจากที่ได้ทำกิจกรรมกลุ่มทั้ง 2 กลุ่มเสร็จแล้ว ก็ให้มีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมที่ ผ่านมา โดยให้คุณสมยศ และครูออย เป็นผู้ดำเนินการสรุปกิจกรรมในช่วงนี้
 5. พักรับประทานอาหารกลางวันหลังจากเสร็จกิจกรรมในภาคเช้า

กิจกรรมในภาคบ่าย

กิจกรรมที่ 1

1. กิจกรรมสร้างฝันให้ลูกน้อย
- แจกกระดาษรูปวงกลมที่เตรียมไว้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยสมมุติว่ารูปวงกลมนี้คือรูปของบุตร หลานของผู้เข้าร่วมประชุมเอง ถ้าท่านต้องการให้เด็กมีรูปร่างหน้าตาอย่างไรก็ให้เขียนเติมลงในรูป วงกลมนี้
 - ใช้คำถามถามต่อไปอีกว่าท่านอยากให้บุตรหลานของท่านเรียนรู้ในเรื่องอะไรมากกว่ากันระหว่าง เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและเรื่องแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยให้นำรูปภาพนี้ไปติดใน กระดาษบรืฟที่เตรียมไว้ตามหัวข้อทั้ง 2 เรื่องนี้

กิจกรรมที่ 2

1. แบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ติดตามผลงานเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและเรื่องแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
2. ใช้คำถามถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ละกลุ่มดังนี้
 - เพราะเหตุใดท่านอยากให้เด็กเรียนรู้ในเรื่องแหล่งการเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ท่านคิดว่าเรื่องที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้มีประโยชน์อย่างไร
 (ทีมวิจัยจดบันทึกคำตอบของผู้เข้าร่วมกิจกรรม)
3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันเลือกแหล่งการเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้
4. คุณสมยศ ลามาพิสาร สรุปข้อมูลเรื่องแหล่งการเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นและขอให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันวิเคราะห์โดยใช้คำถามดังนี้
 - ท่านคิดว่ามีแหล่งเรียนที่ไหนบ้างที่เหมาะสมกับวัยของเด็กในศูนย์
 - แหล่งการเรียนรู้ที่ท่านเลือกมีความเหมาะสมกับเด็กอย่างไร
 - ท่านอยากให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรจากแหล่งการเรียนรู้นี้บ้าง
 - เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนได้โดยวิธีใด
 - ท่านคิดว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องไหนที่มีเหมาะสมกับวัยของเด็กในศูนย์
 - ภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้มีความเหมาะสมกับเด็กอย่างไร
 - อยากให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องอะไรบ้าง
 - เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างไร
 - จะนำภูมิปัญญามาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร
 (ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนคำตอบลงในกระดาษใบฟ)

กิจกรรมที่ 3

1. ให้มีการสรุปกิจกรรมในภาพรวมในช่วงบ่ายโดย ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. หลังจากเสร็จกิจกรรมนี้แล้วขอให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดช่วยกันถอดบทเรียนจากการจัดเวที
3. คุณสมยศ ลามาพิสาร หัวหน้าโครงการวิจัย กล่าวปิดการจัดเวทีในครั้งนี้

ที่ ศพด.๑๖๑๐๔/๔๒

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ ๔ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอสว่าง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญร่วมประชุมและชี้แจงการดำเนินงานวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ มีเรื่องที่เรียนชี้แจงปรึกษาหารือ รายงานผล
ความก้าวหน้าของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชี้แจงการดำเนินงานโครงการวิจัยเรื่องการ
พัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้
ผู้ปกครองนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในการจัดการศึกษาให้มี
การพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น อันจะก่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำ
แพร่ต่อไป

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงขอเรียนเชิญท่านได้เข้าร่วมประชุมโดย
พร้อมเพียงกัน ในวันอาทิตย์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ อาคารนิลประภาโรงเรียน
บ้านน้ำแพร่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ
มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ ศพด.๗๗๗๐๔/๔๓

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ ๕ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญร่วมประชุมและชี้แจงการดำเนินงานวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านน้ำแพร่

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ มีเรื่องที่เรียนชี้แจงปรึกษาหารือ รายงานผล
ความก้าวหน้าของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชี้แจงการดำเนินงานโครงการวิจัยเรื่องการ
พัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้
ผู้ปกครองนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในการจัดการศึกษาให้มี
การพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น อันจะก่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าน
น้ำแพร่ต่อไป

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงขอเรียนเชิญท่านได้เข้าร่วมประชุม
โดยพร้อมเพรียงกัน ในวันอาทิตย์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ อาคารนิลาประภา
โรงเรียนบ้านน้ำแพร่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึง
ขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ ศพค.๗๗๓๐๔/๔๔

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร
หมู่ ๔ ตำบลน้ำแพร อำเภอลำดอง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความร่วมมือผู้ปกครองนักเรียนนำเด็กไปเรียนรู้นอกสถานที่
เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพรทุกท่าน

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการ
“การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยความร่วมมือของชุมชน” ซึ่งจะได้นำเด็กนักเรียนออกไปเรียนรู้นอกสถานที่ในงานประเพณีสงกรานต์ ณ วัดเวียงดง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลน้ำแพร อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ วัดเวียงดง ตำบลน้ำแพร อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่

ในการไปศึกษานอกสถานที่ในครั้งนี้ ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพรใคร่ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านได้นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรม และขอให้ผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้นำเด็กเดินทางไปด้วยตนเอง เพื่อความปลอดภัยของเด็กและถือเป็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์ในวันนั้นขอให้เด็กแต่งกายด้วยชุดนักเรียน โดยให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านมาพบกันโดยพร้อมเพรียงกันในเวลา ๐๘.๐๐ น. ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร จึงขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านโปรดนำบุตรหลานของท่านไปร่วมเรียนรู้นอกสถานที่ ตามวันและเวลาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ ศพด.๗๗๗๐๔/๔๕

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ ๔ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมถวายเทียนเนื่องในวันเข้าพรรษา

เรียน เรียนผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้ำแพร่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น อันดั้งเดิมที่ชาวบ้านได้ปฏิบัติสืบๆ ต่อกันมา จึงจัดทำโครงการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีถวายเทียนเข้าพรรษาประจำปี ๒๕๕๒ โดยจัดทำบุญถวายเทียนพรรษา น้ำแพร่ทำไม้สูง หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำแพร่ เพื่อเป็นส่งเสริมให้ครูนักเรียนและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนา ร่วมกันในวันเข้าพรรษา และยังส่งเสริมให้นักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา และได้ร่วมถวายเทียนในวันเข้าพรรษา เป็นการฝึกนักเรียนให้รู้จักการปฏิบัติตนในประเพณีวันเข้าพรรษา เป็นการปลูกฝังให้รู้จักคุณค่า มีความรักและหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น และสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีต่อไปในอนาคต

ดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ขอเชิญผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านได้มีส่วนร่วมในการถวายเทียนพรรษาร่วมกัน ในวันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เวลา ๐๕.๐๐น. โดยพร้อมเพรียงกัน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่

ที่ สพด.77704/49

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง
จังหวัดเชียงใหม่ 50230

7 สิงหาคม 2552

เรื่อง ขอเชิญร่วมงานวันแม่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ประจำปี 2552

เรียน คุณแม่นักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.กำหนดการจัดงานวันแม่

2.เกณฑ์การประเมินพิจารณาคัดเลือกแม่ดีเด่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
ประจำปี 2552

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จะได้มีการจัดงานวันแม่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ประจำปี 2552 ในวันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2552 เวลา 08.00 – 11.30 น. ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ซึ่งในการจัดงานในครั้งนี้จะมีกิจกรรมต่างๆ มากมายประกอบด้วย การแสดงของเด็ก การมอบเกียรติบัตรคุณแม่ดีเด่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ การเชิดชูภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูก การมอบคอกมะลิให้คุณแม่ คุณแม่ดีเด่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่มาแลกเปลี่ยนและเล่าประสบการณ์ในการเลี้ยงดูลูก

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากคุณแม่นักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน ได้เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ ศพด.77704/50

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง
จังหวัดเชียงใหม่ 50230

14 กันยายน 2552

เรื่อง ขออนุญาตนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดพระธาตุคอกยี่

เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” ซึ่งทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการวางแผนการดำเนินงานโดยจัดทำโครงการที่จะนำเด็กนักเรียนออกไปเรียนรู้นอกสถานที่โดยไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ ณ วัดพระธาตุคอกยี่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันศุกร์ที่ 18 กันยายน 2552 เวลา 09.00 น.

ในการไปศึกษานอกสถานที่ในครั้งนี้ ทางครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จะเป็นผู้นำนักเรียนไปกิจกรรมของศูนย์ในวันนั้นขอให้เด็กแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองและขอให้ผู้ปกครองทุกท่านช่วยเตรียมหมวกมาให้เด็กด้วย โดยให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านไปถึง ณ วัดเวียงคัง โดยพร้อมเพรียงกันในเวลา 09.00 น. และให้ผู้ปกครองนำเด็กกลับบ้านหลังจากการเสร็จสิ้นกิจกรรมของศูนย์

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงใคร่ขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนทุกท่าน นำบุตรหลานของท่านไปเรียนรู้นอกสถานที่ ตามวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ ศพด.77704/52

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง
จังหวัดเชียงใหม่ 50230

12 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตนำนักเรียน ไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรมอำเภอลำดอง
เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการ
“การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” ซึ่งทาง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการวางแผนการดำเนินงานโดยจัดทำโครงการที่จะนำเด็กนักเรียน
ออกไปเรียนรู้นอกสถานที่โดยไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ ณ ศูนย์สภาวัฒนธรรมอำเภอลำดอง (วัด
เอรัญชาวัน) หมู่ที่ 3 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันศุกร์ที่ 16 ตุลาคม 2552 เวลา
09.00 น.

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงใคร่ขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนทุกท่าน
นำบุตรหลานของท่านไปเรียนรู้นอกสถานที่ ตามวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ
ได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ สพค.77704/55

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
หมู่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง
จังหวัดเชียงใหม่ 50230

24 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขออนุญาตนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์
เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ทุกท่าน

ด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการ
“การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” ซึ่งทาง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ได้มีการวางแผนการดำเนินงานโดยจัดทำโครงการที่จะนำเด็กนักเรียน
ออกไปเรียนรู้นอกสถานที่โดยไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ ณ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์ หมู่ที่ 3 ตำบลน้ำแพร่
อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันศุกร์ที่ 27 พฤศจิกายน 2552 เวลา 09.00 น.

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ จึงใคร่ขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนทุกท่าน
นำบุตรหลานของท่านไปเรียนรู้นอกสถานที่ ตามวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ
ได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสายฝน คำก้อน)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่ ๒๕๕๒

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร
หมู่ ๕ ตำบลน้ำแพร อำเภอบางคนที
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญร่วมประชุมและสะท้อนข้อมูลการดำเนินงานวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร
เรียน ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร

ตามที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร ได้จัดทำโครงวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และได้มีการดำเนินงานตามโครงการวิจัยดังกล่าวในระยะที่ 2 โดยการนำเด็กนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพรไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญในตำบลน้ำแพร ซึ่งบัดนี้ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพรได้มีการดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะได้มีการสะท้อนข้อมูลสู่ชุมชนเพื่อที่จะได้ร่วมกันประเมินผลการจัดกิจกรรมและร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพรในครั้งต่อไป ให้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น อันจะก่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพรต่อไป

ดังนั้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร จึงขอเรียนเชิญท่านได้เข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยเริ่มลงทะเบียนเวลา ๐๘.๓๐ น. ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีดังที่ผ่านมา จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมยศ ลาภพิสาร)

หัวหน้าสถานศึกษา

กำหนดการเวทีสะท้อนข้อมูลการดำเนินงานวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
 โครงการวิจัย “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน
 โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”

วันวันพฤหัสบดีที่ 10 ธันวาคม 2552 เวลา 08.30 – 11.30 น.

ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.10 น.	พิธีเปิดเวทีสะท้อนข้อมูลการดำเนินงานวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ โดย นายอนุชา ธิบเร่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่
09.10 – 09.40 น.	การนำเสนอการดำเนินงานตามโครงการวิจัยระยะที่ 2
09.40 – 10.30 น.	วิทยากรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน
10.30 – 11.00 น.	ตัวแทนชุมชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน
11.00 – 11.30 น.	สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงการวิจัย

ภาคผนวก ก

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ชั้นอนุบาล 3 ขวบ
โครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้
ในชุมชนเป็นฐาน โดยความร่วมมือของชุมชน”
ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ชั้นอนุบาล 3 ขวบ
 โครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”
 ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

ของ
 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่
 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ชั้นอนุบาล 3 ขวบ

โครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”

ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

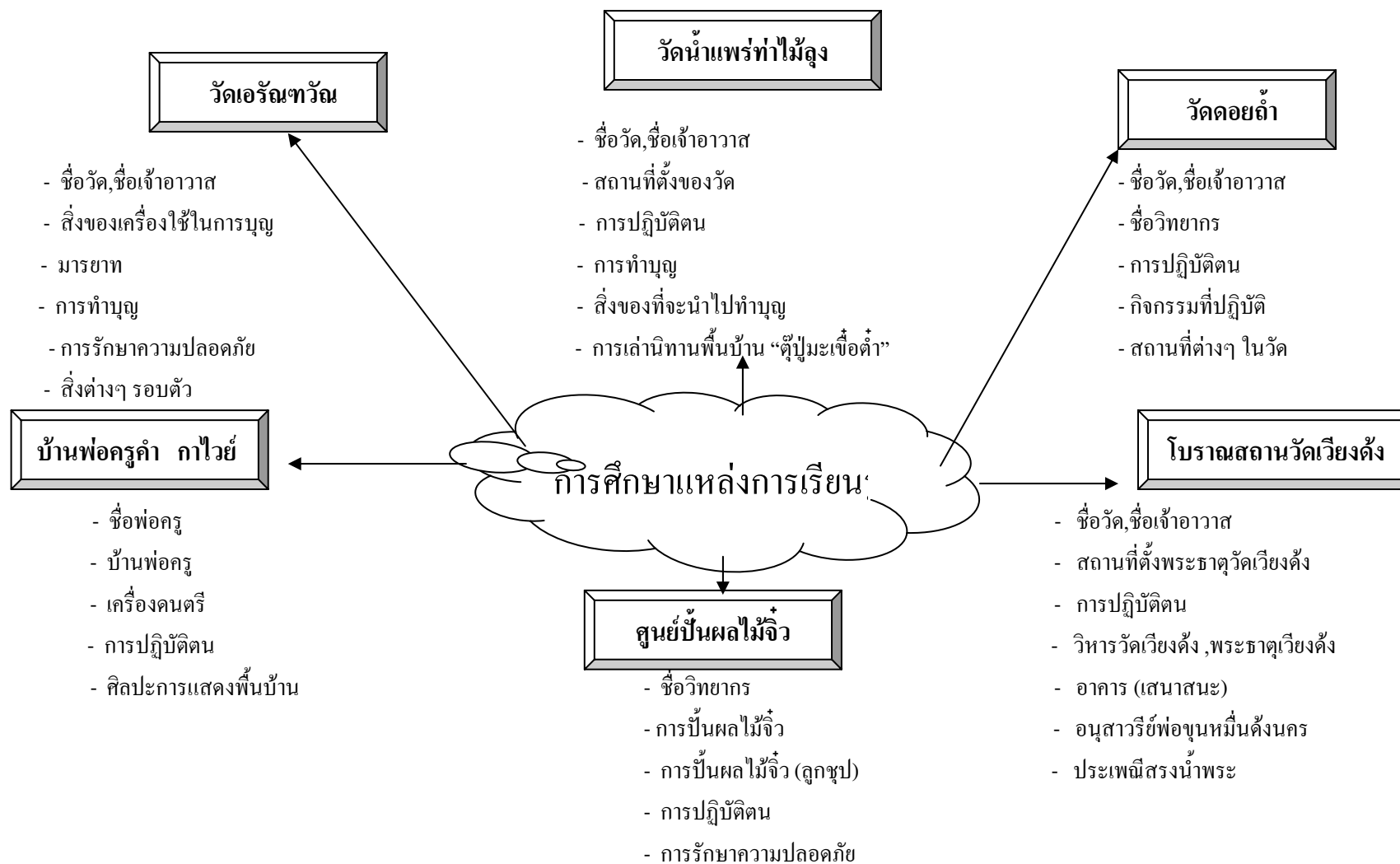
1. โครงการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในตำบลน้ำแพร่

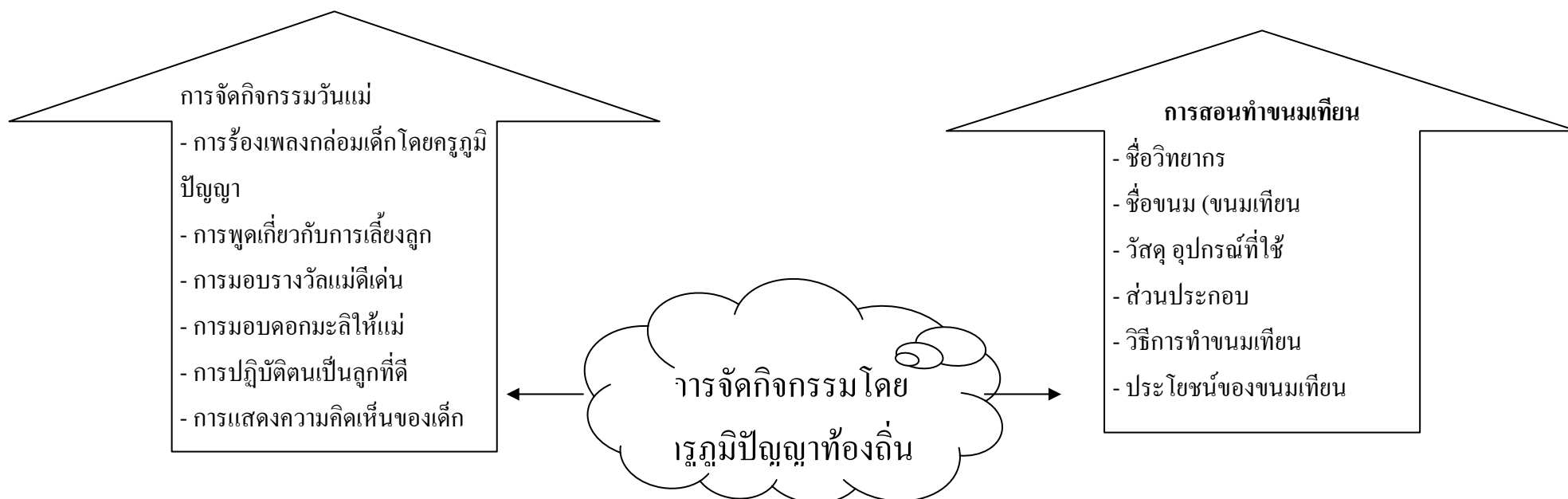
- วันที่ 30 มิถุนายน 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดั่ง
- วันที่ 3 กรกฎาคม 2552 เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดน้ำแพร่ทำไม้สูง การเล่นิทานพื้นบ้าน
- วันที่ 18 กันยายน 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอยถ้ำ
- วันที่ 16 ตุลาคม 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สภาวัฒนธรรม
- วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์
- วันที่ 8 ธันวาคม 2552 เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จิว

2. โครงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

- วันที่ 11 สิงหาคม 2552 เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่
- วันที่ 6 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง การทำขนมเทียน

ผังมโนทัศน์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
 ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

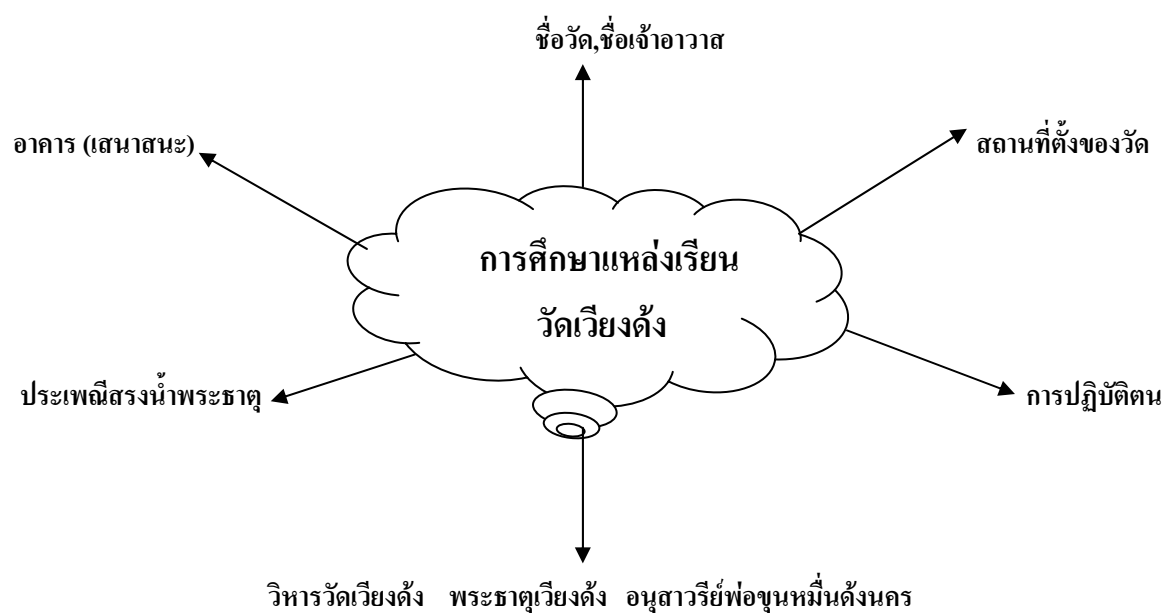
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ วัดเวียงดั่ง วันที่ 30 มิถุนายน 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. ที่วัดมีพระ	1. ชื่อเจ้าอาวาส 2. สถานที่ตั้งของวัด	1. ชื่อวัด 2. การปฏิบัติตนในการไปวัด

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ วัดเวียงดง วันที่ 30 มิถุนายน 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย -การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ -แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ -สนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ 3.ด้านสังคม -ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ -รู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือปฏิบัติร่วมกัน	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และมารยาทที่ดี -รู้จักป้องกันและระมัดระวังตนเองให้ปลอดภัย 2.บุคคลและสถานที่ แวดล้อมตัวเด็ก -การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น -การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม 3.ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการรักษาธรรมชาติสมบัติหรือธรรมชาติ	1.ด้านร่างกาย 1.1 การทรงตัวและ การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ -การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ 2.1. คุณธรรม จริยธรรม -การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ 3.ด้านสังคม -การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น -การมีประสบการณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย 4.ด้านสติปัญญา 4.1. การคิด -การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่ายกับสิ่งของหรือสถานที่จริง	ขั้นนำ 1. นำเด็กเข้าแถวเตรียมตัวขึ้นรถ 2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนให้ปลอดภัย 3. เด็ก ผู้ปกครอง และครูออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังวัดเวียงดงโดยรถโดยสาร ขั้นสอน 1. เมื่อไปถึงวัดเวียงดงเด็กและผู้ปกครอง ลงจากรถเดินไปร่วมกันได้ร่มไม้ จากนั้นใช้คำถามถามเด็กว่า -เด็การู้หรือไม่ว่าสถานที่ที่เรามานี้เรียกว่าอะไร -เด็กๆเคยมาที่นี่หรือไม่/ถ้าเคยมา มากับใคร/และมาทำอะไร 2. ครูเชิญครูภูมิปัญญามาพบกับเด็กๆและแนะนำชื่อครูภูมิปัญญาของวัดให้เด็กรู้จัก ครูภูมิปัญญาทักทายเด็กๆ	สื่อ 1. เด็ก 2. ผู้ปกครองนักเรียน 3. ครูภูมิปัญญา 4. รถโดยสาร 5. สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก แหล่งเรียนรู้ วัดเวียงดง	1.การสังเกต -ขณะเดินศึกษาแหล่งเรียนรู้ -การแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ -การสนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ -ความสนใจในการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น -การปฏิบัติตนตามข้อตกลงที่วางไว้ร่วมกัน -การสนทนาได้ตอบคำถาม -การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
4.ด้านสติปัญญา -สนทนาได้ตอบซักถาม เรื่องราวสั้นๆได้ -ฟังและปฏิบัติตาม คำสั่งได้ 5.ด้านการมีส่วนร่วม -ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้กับเด็ก	4.สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - วัดเป็นแหล่งศึกษา เกี่ยวกับวัฒนธรรม ท้องถิ่น - รถยนต์เป็นพาหนะ ในการเดินทางไป ศึกษาแหล่งเรียนรู้	4.2 การใช้ภาษา - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ - การแสดงความรู้สึกร่วมด้วย คำพูด	3.เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับ การ ปฏิบัติตนในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ 4.ครูภูมิปัญญาแนะนำซื้อวัด จากนั้นนำเด็ก เดินไปศึกษาบริเวณรอบๆวัดหยุดตามจุด ศึกษาที่สำคัญ เช่น วิหาร พระธาตุเวียงดง อนุสาวรีย์ขุนหมื่นดงนคร เจดีย์ ภูผาสงฆ์ ฯลฯ 5.ขณะเดินศึกษาแนะนำอาคาร (เสนาสนะ) ต่างๆให้เด็กฟัง ครูภูมิปัญญาเปิดโอกาสให้ เด็กได้ซักถามถึงเรื่องที่เด็กๆสนใจเกี่ยวกับ วัดเวียงดงและแสดงความคิดเห็น 6.ครูภูมิปัญญานำเด็กๆ ไปสรงน้ำพระ ซึ่ง ทางวัดจัดเตรียมไว้ให้ (เป็นการประเพณีประจำ ท้องถิ่นซึ่งจัดให้มีขึ้นทุกปี) 7.ครูภูมิปัญญานำเด็กๆ ไปกราบลาพระบน วิหาร จากนั้นให้เด็กทุกคนกล่าวขอบคุณ ครูภูมิปัญญาที่มาเป็นวิทยากรให้ 8.นำเด็ก ผู้ปกครองและครูขึ้นรถกลับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่		2.บันทึก -การพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติจริง 4.ด้านการมีส่วนร่วม - การมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ครูภูมิปัญญาในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ เด็ก - แบบสำรวจความพึง พอใจของผู้ปกครองในการ จัดกิจกรรม

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
			ขั้นสรุป 1.เมื่อกลับถึงศูนย์เด็กเล็ก นั่งพักผ่อนและร่วมกันสนทนาโดยครูใช้คำถามเช่น -สถานที่ที่เด็กๆไปศึกษามา มีชื่อว่าอะไร -เด็กๆพบเห็นอะไรและได้ทำอะไรที่วัดบ้าง -เด็กๆชอบอะไรที่วัดมากที่สุดเพราะอะไร 2.เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงคัง		

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	
	สถานที่ที่ประสงค์		- การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัย	- แสดงออกทางอารมณ์ ที่เหมาะสมกับบาง สถานการณ์	- สนใจธรรมชาติและสิ่ง สวยงาม	- ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้	- รับรู้ข้อตกลงเป็นสิ่งที่ ต้องยึดถือและปฏิบัติ	- สนทนา ตอบช้คำถาม เรื่องราวสั้นๆ ได้	- ฟังและปฏิบัติตาม คำสั่งได้
1	ด.ช. คงเคชา สุภินนพงศ์		3	3	3	3	3	3	3
2	ด.ช. อนันตชัย จอมแปง		3	3	3	3	3	3	3
3	ด.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว		3	3	3	3	3	3	3
4	ด.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว		3	3	3	3	3	3	3
5	ด.ช. อติราช อินตาเขียว		3	3	3	3	3	3	3
6	ด.ช. อนาวิน อินตาเขียว		3	3	3	3	3	3	3
7	ด.ช. วาริส อินชั้น		3	3	3	3	3	3	3
8	ด.ช. รัชญา มั่งทา		3	3	3	3	3	3	3
9	ด.ญ. นวรัตน์ ปินตา		3	3	3	3	3	3	3
10	ด.ญ. อติทยา ตีบแก้ว		3	3	3	3	3	3	3
11	ด.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว		3	3	3	3	3	3	3
12	ด.ญ. ยอดคำ สุนันติ		3	3	3	3	3	3	3
13	ด.ญ. สุชาดา กองอาษา		3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดเวียงดง

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

จากการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดง เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการสัมผัสกับสถานที่จริงซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตน และได้ฝึกการปฏิบัติตามคำสั่ง ข้อตกลงที่ตั้งไว้ร่วมกัน และเนื่องจากวันที่ไปที่วัดกำลังมีงานสงกรานต์จึงมีชาวบ้านมาที่วัดเป็นจำนวนมากทำให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องการมีมารยาทที่ดี รู้จักวางตนในขณะร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น

จากการสังเกตเด็กพบว่า ก่อนออกเดินทางเด็กดีใจมากแสดงออกโดยการจับมือกับเพื่อนยิ้มและหัวเราะเสียงดัง เมื่อร่วมกันสร้างข้อตกลงในการไปแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดงแล้วก็ออกเดินทางเมื่อไปถึงวัดซึ่งมีการจัดงานอยู่และมีพ่อค้า แม่ค้านำขนมและของเล่นมาวางขาย เด็กบางคนก็เริ่มบ่นว่าผู้ปกครองให้พาไปดูของเล่น ครูจึงดึงความสนใจของเด็กโดยการให้เด็กมาขึ้นรวมกันที่เด่นท์แล้วถามคำถามว่า เด็กๆรู้ไหมว่าที่เรามานี้เรียกว่าอะไร เด็กๆตอบว่า วัด ครูจึงถามต่อว่าแล้วเด็กๆเคยมาที่นี่หรือไม่ บางคนก็ตอบว่าเคย บางคนก็ไม่เคย ครูถามว่า เด็กๆมากับใครและมาทำอะไร น้องหลุยส์ตอบว่าผมมาไหว้พระกับยาย ขณะที่ครูกำลังพูดคุยกับเด็กๆครูภูมิปัญญาก็มาถึงวัด ครูแนะนำครูภูมิปัญญาให้เด็กๆรู้จัก เด็กกล่าวสวัสดิ์ ครูภูมิปัญญาทักทายเด็กๆ

จากนั้นครูภูมิปัญญาแนะนำชื่อวัด และนำเด็กๆเดินไปศึกษาบริเวณรอบๆวัด โดยพาเด็กๆไปไหว้ที่อนุสาวรีย์ขุนหมื่นดงนครก่อนครูภูมิปัญญาอธิบายเกี่ยวกับประวัติของอนุสาวรีย์ต่างๆให้เด็กพอเข้าใจ เด็กสนใจฟังอย่างดี จากนั้นครูภูมิปัญญาพาเด็กเดินไปที่เจดีย์ ระหว่างที่กำลังเดินศึกษาเด็กๆก็จะถามครูภูมิปัญญาเช่น เจดีย์ทำไมใหญ่ มีอะไรอยู่ในเจดีย์ ทำไมที่วัดมีไก่เยอะ

เมื่อเดินดูบริเวณวัดโดยรอบแล้วครูภูมิปัญญาก็พาเด็กๆมาสงฆ์ธาตุซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กๆให้ความสนใจมากเพราะต้องนำน้ำใส่แล้วชักรอกขึ้นไปสูงๆเด็กๆทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้และทำอย่างตั้งใจ ครูภูมิปัญญาพาเด็กๆไปกราบลาพระบนวิหารแล้วให้ลงมารวมกันที่ใต้ร่มไม้ครูให้เด็กๆกล่าวขอบคุณครูภูมิปัญญาที่มาเป็นวิทยากรให้ นำเด็ก ผู้ปกครองและครูขึ้นรถกลับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เมื่อกลับถึงศูนย์ครูและผู้ปกครองได้ร่วมกันพูดคุย ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นว่า การไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ครั้งนี้ทำให้ครูเป็นผู้พาเด็กๆไปเองโดยไม่ต้องมีผู้ปกครองเพราะเด็กจะงอแงและเอาแต่ใจเมื่ออยู่กับผู้ปกครองจากนั้น เด็กและครูร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับวัดเวียงดงโดยครูเป็นผู้ถามคำถาม เช่น สถานที่ที่เด็กไปมาคืออะไร เด็กพบเห็นอะไรและชอบอะไรที่นั่นบ้าง เพราะอะไร น้องแทคตอบว่า ผมชอบเสือกกับไก่ (เป็นรูปปั้นที่มีอยู่ที่วัด) จากการทำกิจกรรมเด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรม

2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- เด็กมีความสนใจสิ่งต่างๆรอบตัว และแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์

3. พัฒนาการด้านสังคม

- เด็กได้ฝึกการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกติกา รู้จักมารยาทในการพูด การฟัง
- ฝึกการปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนเองนับถือ

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ได้พัฒนาภาษาในการสื่อสาร สนทนา ซักถาม ฟังและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้

ปัญหา/อุปสรรค

ในการไปแหล่งเรียนรู้วัดเวียงดงในครั้งนี้ที่วัดกำลังมีงานสงฆ์พระธาตุทำให้มีพ่อค้า แม่ค้ามาขายของเล่น และขนมเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเด็กไปพร้อมกับผู้ปกครองทำให้เด็กหลายคนรีบจะเอาของเล่นและไม่ยอมแยกจากผู้ปกครองมาทำกิจกรรมกับครู

วิธีแก้ปัญหา

ขณะเดินไปศึกษาบริเวณวัดให้ผู้ปกครองเดินตามเด็กไปด้วย เมื่อเสร็จกิจกรรมครูและผู้ปกครองได้ร่วมกันพูดคุย ผู้ปกครองเสนอว่าหากไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ครั้งต่อไปให้ครูเป็นผู้พาเด็กไปเอง ไม่ต้องให้ผู้ปกครองไปด้วยเพราะหากเด็กเห็นผู้ปกครองแล้วจะงอแงไม่ยอมร่วมกิจกรรมอีก

ผลที่เกิดกับแหล่งเรียนรู้/ชุมชน

- เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนของตน
- บุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ผลที่เกิดขึ้นครู

- ครูได้มีโอกาสจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมนอกสถานที่
- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้ไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

ผลที่เกิดขึ้นผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเตรียม เรื่องการแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเดินทาง
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.เดินขึ้นบันไดโดยใช้มือจับราวบันไดได้ 2.ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการเคลื่อนไหว	ม.2(ต.1) ม.2(ต.1)	ม.10(ต.10.1) ม.10(ต.10.1)	ม.2(ต.3) ม.2(ต.1)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.มีความอดทนและรอคอยในการทำกิจกรรม 2.สนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ	ม.8(ต.1) ม.7(ต.1)	ม.9(ต.9.1) ม.12(ต.12.1)	ม.4(ต.4)
ด้านสังคม 1.มีมารยาทในการฟังและพูด 2.รับรู้ว่าคุณค่าของสิ่งของเป็นสิ่งที่มีค่าและปฏิบัติร่วมกัน	ม.7(ต.2) ม.8(ต.2)	ม.9(ต.9.4) ม.9 (ต.9.1)	ม.7(ต.2) ม.8 (ต.3)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบได้ 2.มีส่วนร่วมในการสนทนา	ม.9 (ต.1) ม.9 (ต.1)	ม.10 (ต.10.3) ม.10 (ต.10.3)	ม.9 (ต.1) ม.9(ต.1)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ผู้ปกครอง ครูภูมิปัญญามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2, ต.6.3 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ (การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัด
เวียงคั่ง)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	20	13	2	-	-
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	18	12	5	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	22	13	-	-	-
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	18	15	2	-	-
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	25	10	-	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก
3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย
1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

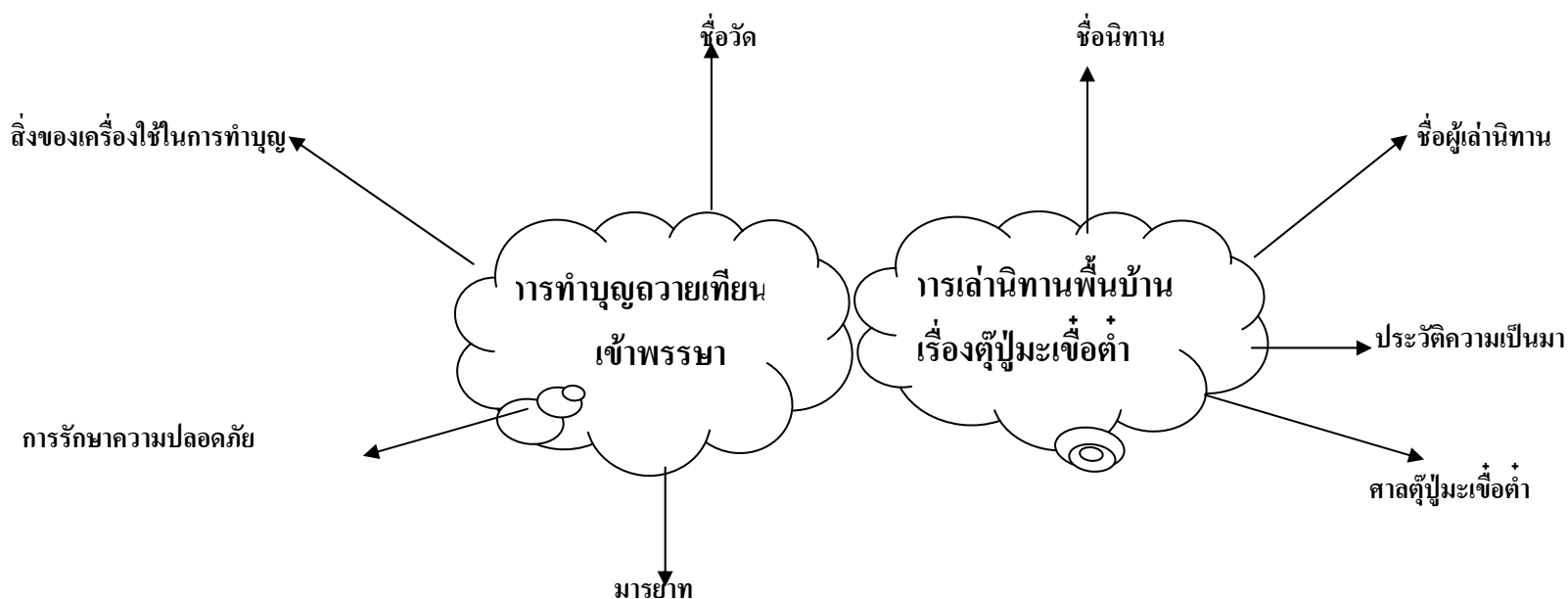
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา, การเล่านิทานพื้นบ้าน (วัดน้ำแพร่ท่าไม้ดู่) วันที่ 3 กรกฎาคม 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
สิ่งของเครื่องใช้ในการทำบุญ	1.ชื่อเจ้าอาวาส 2.สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวมีอะไรบ้าง 3.ศาลตุ๊ปู่มะเขือดำเป็นอย่างไร 4.เรื่องราวจากนิทาน	1.ชื่อวัด 2.มารยาทในการไปวัด 3.การรักษาความปลอดภัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา , การเล่านิทานพื้นบ้าน วันที่ 3 กรกฎาคม 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย - ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ - ร่าเริง แจ่มใสอารมณ์ดี 3.ด้านสังคม - มีมารยาทในการไหว้และเคารพผู้ใหญ่ - รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน 4.ด้านสติปัญญา - บอกชื่อวัดได้ - บอกชื่อสิ่งของที่นำไปถวายเทียนได้ - สนทนาโต้ตอบ/เล่านิทานสั้นๆ ได้	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นเมื่อทำกิจกรรมนอกสถานที่ - การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และมารยาทที่ดี 2.บุคคลและสถานที่แวดล้อมรอบเด็ก - การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม วัฒนธรรมที่อยู่ใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน - วัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน - การเรียนรู้วันสำคัญของศาสนา วัฒนธรรมของท้องถิ่น	1.ด้านร่างกาย 1.1 การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ - การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ 2.1 สุนทรียภาพ - การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม 2.2 คุณธรรม จริยธรรม - การปฏิบัติตามหลักศาสนาที่นับถือ 3.การเรียนรู้ทางสังคม - การทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง - การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	กิจกรรมการทำบุญถวายเทียนพรรษา ขั้นนำ 1.ครูกล่าวทักทายกับเด็กและผู้ปกครอง 2.ครูสนทนากับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมการถวายเทียนพรรษาในวันนี้ 3.ครูกำหนดข้อตกลงร่วมกับเด็กเกี่ยวกับการเดินทางไปถวายเทียนเข้าพรรษา ขั้นสอน 1.เด็กเดินทางโดยรถโดยสารเพื่อไปถวายเทียนพรรษาที่วัดน้ำแพร่(ท่าไม้ลุง)ระหว่างที่นั่งในรถโดยสารครูพูดกับเด็กเกี่ยวกับกิจกรรมการถวายเทียนและการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ที่วัด 2.เมื่อถึงวัดครูแนะนำให้เด็กรู้จักชื่อวัดน้ำแพร่(ท่าไม้ลุง)และบอกให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นเพราะจะมีการสรุปกันหลังจากที่กลับที่ศูนย์ 3.ให้เด็กเข้าแถวเตรียมตัวเดินทางขึ้นบนวิหารเพื่อทำบุญถวายเทียนเข้าพรรษา	1.เทียนเข้าพรรษา 2.สังฆทาน 3.ยอดสังฆทาน 4.รถโดยสาร 5.เด็ก 6.ผู้ปกครองนักเรียน 7.ธรรมชาติรอบตัวเด็ก 8.นิทานเรื่องตุ๊ปุ่ มะเขือดำ แหล่งเรียนรู้ 1.วัดน้ำแพร่ท่าไม้ลุง 2.ศาลตุ๊ปุ่ปะเขือดำ	1. การสังเกต - การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย - เด็กร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี - การมีมารยาทในการไหว้และเคารพผู้ใหญ่ - การปฏิบัติตามข้อตกลงที่วางไว้ร่วมกัน - การสนทนา ได้ตอบคำถามเรื่องราวสั้นๆ ได้ 2.การบันทึกการพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติ

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่ง เรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
5.ด้านการมีส่วนร่วม - ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้กับเด็ก	3.ธรรมชาติรอบตัว - การเรียนรู้สิ่งที่มีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต การ เปลี่ยนแปลงของโลก แวดล้อมเด็กตาม ธรรมชาติ 4.สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก - การรู้จักสิ่งของเครื่อง ใช้ในการถวายเทียน เข้าพรรษา - รถยนต์เป็นพาหนะ ในการเดินทางไป ทำบุญ 5.วันสำคัญ - การเรียนรู้เกี่ยวกับวัน สำคัญของศาสนา	- การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็น ไทย 4.ด้านสติปัญญา 4.1 การคิด - การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วย ประสบการณ์สัมผัสทั้ง 5 - การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย กับสิ่งของหรือสถานที่จริง 4.2 การใช้ภาษา - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ - การแสดงความรู้สึกด้วย คำพูด	4.เมื่อถึงบนิหารให้เด็กนั่งให้เรียบร้อยและ กราบพระจำนวน 3 ครั้ง 5.ครูและแนะซื้อเจ้าอาวาสให้เด็กรู้จัก 6.หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการทำบุญถวายเทียนในครั้งนี้ 7.ให้ตัวแทนเด็กและผู้ปกครองถวายเทียนพรรษา 8.เด็กและผู้ปกครองรับศีลรับพร 9.ให้เด็กสนทนากับพระเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กสนใจ 10.ให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆ ในวิหารหลังจากนั้น ให้เด็กลงไปดูแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ในวัด โดยมีเจ้าอาวาสเป็นผู้อธิบายและให้ความรู้ กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้าน ขั้นกิจกรรม 1.ให้เด็กนั่งเป็นวงกลมวงใหญ่ 1 วง 2.ครูสร้างข้อดกคล้องกับเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติตน และมารยาทในการฟังนิทาน 3.ให้เจ้าอาวาสกล่าวทักทายกับเด็กเพื่อสร้าง ความคุ้นเคยในการทำกิจกรรม 3.เจ้าอาวาสเล่าเกี่ยวกับความสำคัญและความ		4.ด้านการมีส่วนร่วม - การมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้กับเด็ก - แบบสำรวจความพึง พอใจของผู้ปกครองในการ จัดกิจกรรม

(ต่อ)

สภาพที่ฟังประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
			เป็นมาของนิทานเรื่องตุ๊ปุ้มมะเขือดำให้เด็กฟังโดยให้เด็กดูรูปศาลตุ๊ปุ้มมะเขือดำประกอบ ขั้นสรุป 1.สนทนากับเนื้อหาในนิทานโดยมีคำถามให้เด็กตอบ เช่น - นิทานเรื่องนี้มีความสำคัญและมีความเป็นมาอย่างไร - เพราะอะไรนิทานเรื่องนี้ถึงมีชื่อว่าตุ๊ปุ้มมะเขือดำ - ในนิทานเรื่องนี้ใครทำอะไรบ้างและได้รับผลอย่างไร หลังจากที่ทำกิจกรรมเสร็จให้เด็กเด็กกล่าวลาเจ้าอาวาสและเดินทางกลับไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ขั้นสรุป ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมการถวายเทียนพรรษาในวันนี้และสนทนากับนิทานเรื่องตุ๊ปุ้มมะเขือดำและสิ่งที่เด็กสนใจจากสิ่งที่เด็กได้พบเห็น		

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การทำบุญถวายเทียนพรรษา , การฟังนิทานพื้นบ้าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการ ด้านร่างกาย	พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ	พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านปัญญา		
	สภาพที่พึงประสงค์	- ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	- ระวัง แจ่มใสอารมณ์ดี	- มีมารยาทในการไหว้ และเคารพผู้ใหญ่	- รู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ ต้องยึดถือและปฏิบัติ ร่วมกัน	- บอกข้อวัตรได้	- บอกข้อสั่งของที่นำไป ถวายเทียนได้	- สนทนาโต้ตอบ/เล่า นิทานสั้นๆ ได้
1	ค.ช. กงเคชา สุภินนพงศ์	3	3	3	3	3	3	3
2	ค.ช. อนันตชัย จอมแปง	3	3	3	3	3	3	3
3	ค.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว	3	3	3	3	3	3	3
4	ค.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว	3	3	3	3	3	3	3
5	ค.ช. อติราช อินตาเขียว	3	3	3	3	3	3	3
6	ค.ช. อนาวิน อินตาเขียว	3	3	3	3	3	3	3
7	ค.ช. วาริส อินชั้น	3	3	3	3	3	3	3
8	ค.ช. ปรัชญา มั่งทา	3	3	3	3	3	3	3
9	ค.ญ. นวรัตน์ ปินตา	3	3	3	3	3	3	3
10	ค.ญ. อติทยา ตีบแก้ว	3	3	3	3	3	3	3
11	ค.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว	3	3	3	3	3	3	3
12	ค.ญ. ยอดคำ สุนันติ	3	3	3	3	3	3	3
13	ค.ญ. สุชาดา กองอาษา	3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การทำบุญถวายเทียนพรรษา

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

จากการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่วัดท่าไม้ลุงเพื่อศึกษาเกี่ยวกับประเพณีการถวายเทียนพรรษาและการเล่านิทานพื้นบ้าน เรื่องตุ้มมะเขือดำ เด็กได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา นอกจากนี้เจ้าอาวาสวัดซึ่งเป็นครูปัญญาได้เล่านิทานเรื่องตุ้มมะเขือดำนิทานประจำท้องถิ่นให้เด็กๆ ฟังด้วย

ก่อนออกเดินทางครูกล่าวทักทายกับเด็กและสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมการถวายเทียนพรรษาในวันนี้ร่วมกันกำหนดข้อตกลงร่วมกับเด็กเกี่ยวกับการเดินทางไปถวายเทียนเข้าพรรษาซึ่งเด็กๆ ตั้งใจฟังเป็นอย่างดี จากนั้นเดินทางโดยรถโดยสารเพื่อไปถวายเทียนพรรษาที่วัดน้ำแพร่(ท่าไม้ลุง)ระหว่างที่นั่งในรถโดยสารครูพูดกับเด็กเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของตนเองขณะนั่งรถโดยสารรวมถึงกิจกรรมการถวายเทียนและการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ที่วัด

เมื่อถึงวัดครูแนะนำให้เด็กรู้จักชื่อวัดน้ำแพร่(ท่าไม้ลุง)และให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆ ที่พบเห็น เด็กๆ สนใจพญานาคที่อยู่ตรงบันไดทางขึ้นวิหาร ครูถามว่าเด็กๆ เคยเห็นหรือไม่และเคยเห็นที่ไหน น้องหลุยส์ตอบว่าเคยเห็นที่วัดบ้านผมครับ ครูให้เด็กเข้าแถวเตรียมตัวเดินทางขึ้นบนวิหารเพื่อทำบุญถวายเทียนเข้าพรรษา เด็กนั่งให้เรียบร้อยและกราบพระจำนวน 3 ครั้งครูแนะครูภูมิปัญญา(เจ้าอาวาส)ให้เด็กรู้จัก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการทำบุญถวายเทียนในครั้งนี้ ให้ตัวแทนเด็กถวายเทียนพรรษา รับศีลรับพร จากนั้นเด็กสนทนากับครูภูมิปัญญาเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กสนใจ เด็กส่วนใหญ่สนใจภาพวาดบนผนังวิหารครูภูมิปัญญาจึงอธิบายเกี่ยวกับเรื่องราวในภาพวาดเล็กๆ น้อยๆ ให้เด็กฟัง ให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆ ในวิหาร จากนั้นให้เด็กลงไปดูแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ในวัดโดยมีครูภูมิปัญญาเป็นผู้อธิบายและให้ความรู้

กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้าน

ครูภูมิปัญญานำเด็กไปนั่งบริเวณหน้าศาลตุ้มมะเขือดำ ให้เด็กนั่งเป็นวงกลมวงใหญ่ 1 วงร่วมกันสร้างข้อตกลงกับเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและมารยาทในการฟังนิทานครูภูมิปัญญาเล่าเกี่ยวกับความสำคัญและความเป็นมาและเล่านิทาน เรื่องตุ้มมะเขือดำให้เด็กฟัง

เด็กๆตั้งใจฟังมาก เมื่อครูภูมิปัญญาถามว่า เด็กๆรู้ไหมทำไมนิทานเรื่องนี้ถึงชื่อเรื่องตุ๊ปุมะเขือดำ น้องทิวตอบว่าเพราะตุ๊ชอบกินตำมะเขือ ครูภูมิปัญญาถามต่อว่าตุ๊ในเรื่องนี้เป็นคนลักษณะนิสัยอย่างไร เด็กๆช่วยกันตอบว่าขี้บ่น ดุ สุดท้ายแล้วตุ๊ในเรื่องนี้เป็นอย่างไร น้องแทตอบว่าได้กินข้าวกับตำมะเขือทุกวัน หลังจากที่ทำกิจกรรมเสร็จให้เด็กๆกล่าวเวลาครูภูมิปัญญาและเดินทางกลับไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมการถวายนพพรชาในวันนี้และสนทนาเกี่ยวกับนิทานเรื่องตุ๊ปุมะเขือดำและสิ่งที่เด็กสนใจจากสิ่งที่เด็กได้พบเห็น ครูได้ทวนคำถามของครูภูมิปัญญาอีกครั้งเด็กสามารถตอบคำถามได้ จากการทำกิจกรรมเด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรม

2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- เด็กเร่าเริงแจ่มใส มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรม สนใจสิ่งรอบตัว

3. พัฒนาการด้านสังคม

- เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกติกา รู้จักมารยาทในการพูด การฟัง ได้ฝึกการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามกติกา ข้อตกลง

- ฝึกการปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนเองนับถือ

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- เด็กได้พัฒนาภาษาในการสื่อสาร สนทนา ซักถาม เกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และ บอกชื่อสิ่งของที่นำไปถวายนพพรชาได้

ผลที่เกิดกับแหล่งเรียนรู้ชุมชน

- เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนของตน
- ได้มีการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาเป็นสื่อของจริงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

- บุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ผลที่เกิดกับครู

- ครูได้จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่
- ครูได้มีโอกาสดัดกิจกรรมร่วมกับครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมนอกสถานที่
- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้ไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเตรียม เรื่องการแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเดินทาง
- ผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่าเด็กสามารถกลับไปเล่าถึงสิ่งที่พบเห็นให้ผู้ปกครองฟังได้

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ม.1 (ต.2)	ม.11 (ต.11.1)	ม.6 (ต.1)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.ร่าเริง แจ่มใสอารมณ์ดี	ม.3 (ต.1)	ม.11 (ต.11.4)	ม.3 (ต.1)
ด้านสังคม 1.ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ 2.รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกัน	ม.8 (ต.1) ม.8 (ต.2)	ม.11 (ต.11.4) ม.9 (ต.9.1)	ม.8 (ต.1) ม.8 (ต.3)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบเป็นคำได้ - บอกชื่อวัดได้ - บอกชื่อสิ่งของที่นำไปถวายเทียนได้ - สนทนาโต้ตอบ/เล่นิทานสั้นๆ ได้	ม.9 (ต.1)	ม.10 (ต.10.3)	ม.9 (ต.1)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2, ต.6.3 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่

(การทำบุญถวายเทียนพรรษา, การเล่านิทานพื้นบ้าน)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	24	10	1	-	-
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	21	13	1	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	20	11	4	-	-
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	20	10	5	-	-
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	23	10	2	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย

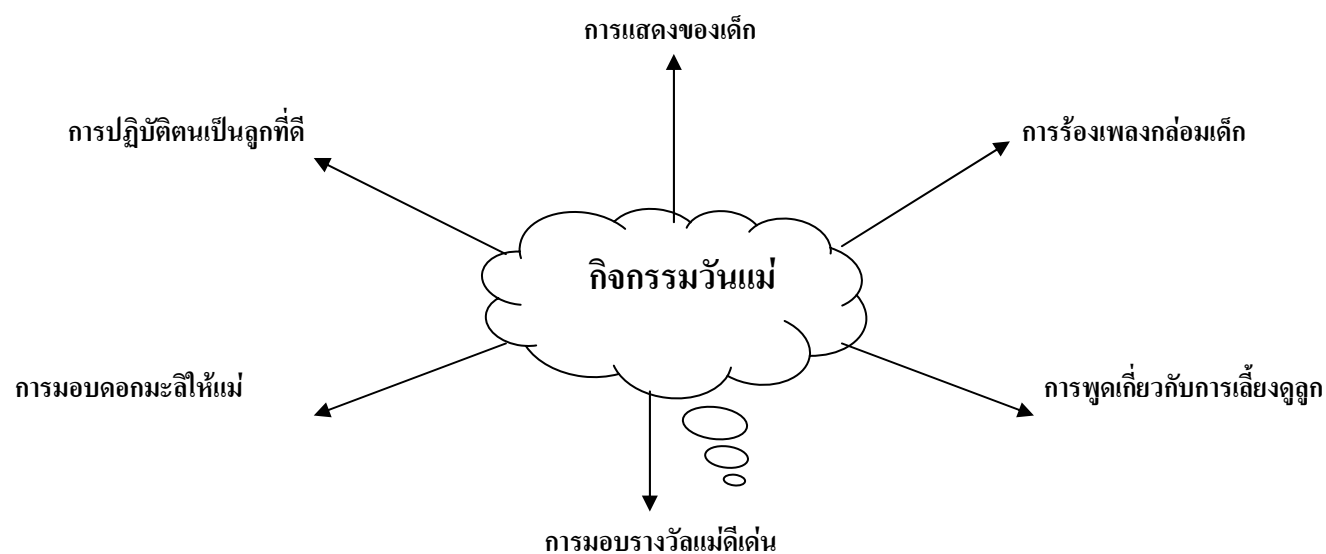
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่ (การเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดกิจกรรม) วันที่ 11 สิงหาคม 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
1.การแสดงของเด็ก 2.การมอบดอกมะลิให้แม่	1.ชื่อวิทยากร 2.ชื่อแม่ดีเด่น	1.การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่ (การเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม) วันที่ 11 สิงหาคม 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย - เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้ - รู้จักรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ - มีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม - ระวังแสบใส อารมณ์ดี 3.ด้านสังคม - มีมารยาทในการไหว้และแสดงความเคารพผู้ใหญ่ - มีความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรม 4.ด้านสติปัญญา - สนทนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมได้	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การเรียนรู้และรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม - การเรียนรู้ที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองและการเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและมารยาทที่ดี 2.บุคคลและสถานที่ แวดล้อมรอบเด็ก - การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม วัฒนธรรมที่อาศัยอยู่	1.ด้านร่างกาย 1.1.การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ - การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง 1.2.การรักษาความปลอดภัย - การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในการทำกิจกรรม 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ 2.1.ดนตรี - การร้องเพลง 2.2.สุนทรีภาพ - การแสดงออกอย่างสนุกสนานในการทำกิจกรรม 2.3.คุณธรรม จริยธรรม - การอดทนรอคอย	เวลา 08.00 – 09.00 น. - ผู้ปกครองนักเรียนลงทะเบียนร่วมงานวันแม่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - ในระหว่างการลงทะเบียนมีการเปิดเพลงเกี่ยวกับแม่ให้ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนฟังเบาๆ เวลา 09.00 น. - ประธานในพิธีเดินทางมาถึง - หัวหน้าศูนย์กล่าวรายงานการจัดงานวันแม่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - ประธานกล่าวเปิดงานวันแม่ของศูนย์ - การแสดงของเด็กเล็กห้อง 1 - การแสดงของเด็กชั้นอนุบาล 3 ขวบ - แนะนำแม่ดีเด่นประจำตำบลที่จะมาพูดเกี่ยวกับการได้รับรางวัลและร้องเพลงกล่อมลูกให้ทุกคนที่อยู่ในงานฟัง - เชิญแม่ดีเด่นประจำตำบลมาพูดเกี่ยวกับการได้รับรางวัลและร้องเพลงกล่อมเด็กให้ฟัง	1.ครูผู้ดูแลเด็ก 2.นักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ 3. ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ 4.นายกอบต. 5.นักวิชาการศึกษา 6.ปลัดอบต. 7.สมาชิกอบต. 8.ครูโรงเรียนบ้านน้ำแพร่ 9.บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ - ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.การสังเกต - การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง - การรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม - การอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม - เด็ก่าร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี - เด็กมีมารยาทในการไหว้และแสดงความเคารพผู้ใหญ่ - การมีความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรม - การสนทนาได้ตอบ 2.การลงมือปฏิบัติจริง

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
5.ด้านการมีส่วนร่วม - ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก - มีการนำเอากรณีปัญหาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก	- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของถิ่นเป็นสถานที่สำคัญที่ใช้ในการทำกิจกรรม - วันแม่เป็นวันสำคัญของชาติที่เราคนไทยทุกคนต้องภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย 3.ธรรมชาติรอบตัว - การเรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามเวลา - การทำกิจกรรมในเวลากลางวัน 4.สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก - การรู้สิ่งของต่างๆ - การรับรู้ข่าวสารด้วยการสนทนา การฟัง 5.วันสำคัญ - การเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ	3.ด้านสังคม 3.1.การเรียนรู้ทางสังคม - การมีโอกาสได้รับความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น - การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย 4.ด้านสติปัญญา 4.1 การคิด - การเชื่อมโยงภาพ และรูปแบบต่างๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง - การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ 4.2.การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด	- มอบของที่ระลึกให้วิทยากรที่เชิญมา - การประกาศรายชื่อแม่ดีเด่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ - พิธีมอบมอบเกียรติบัตรแม่ดีเด่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ - คุณแม่ทุก ๆ คน (หรือตัวแทนแม่) รับมอบดอกมะลิ จากลูก ๆ - แม่ดีเด่นแสดงความรู้สึกที่ได้รับรางวัลและแนะนำวิธีการเลี้ยงดูลูกของตน - ขอตัวแทนนักเรียนกล่าวความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดงานในครั้งนี้ เวลา 11.30 น. - ประธานในพิธีกล่าวปิด - หลังจากการเสร็จสิ้นกิจกรรมครูและเด็กสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ดังนี้ - การปฏิบัติตามเป็นลูกที่ดี - การแสดงความรักต่อแม่ - การทำกิจกรรมในวันนี้ - ความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม		3.ด้านการมีส่วนร่วม - ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก - แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมวันแม่

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การจัดกิจกรรมในวันนี้เด็กทุกคนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก และมีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมเพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายแปลกใหม่ เด็กมีความกล้าแสดงออกในการแสดงท่าทางประกอบเพลงเกี่ยวกับวันแม่ และมีความกล้าที่จะแสดงความรักต่อแม่ (เด็กหอมแก้มแม่)

น้องทิวเป็นตัวแทนของนักเรียนมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในวันนี้ น้องบอกว่า วันนี้น้องทิวมีความสุขมากที่ได้มอบดอกมะลิให้แม่ น้องทิวหอมแก้มคุณแม่ คุณแม่ก็หอมแก้มน้องทิว แม่ก็ร้องไห้ น้องทิวรักแม่มากครับ

จากการสนทนาซักถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในวันนี้ เด็กสามารถบอกว่าการปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีจะต้องเชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน รักแม่ กราบแม่และมอบดอกมะลิให้แม่ ต้องรักแม่ทุกๆ วัน

จากการสังเกตเด็กสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริงด้วยตนเอง ได้แสดงความสามารถของตนเอง เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบและแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมกับวัย เด็กมีความกล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบตัว เด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทั้ง 4 คือ

1.พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ – กล้ามเนื้อเล็กในการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบ

เพลง

- เด็กรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

2.พัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ

- เด็กร่าเริง แจ่มใส มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรม
- เด็กมีความสนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

3. พัฒนาการด้านสังคม

- เด็กรู้จักอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม
- เด็กมีความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรมกล้าซักถามและแสดงความคิดเห็น
- เด็กเรียนรู้กฎกติการ่วมกัน
- เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรม
- เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับมารยาทในการพูด การฟัง
- เด็กได้แสดงความรักต่อแม่
- เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวเด็ก
- เด็กได้แสดงความสามารถของตนเอง

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- เด็กได้พัฒนาภาษาในการสื่อสาร สนทนา ซักถาม
- เกิดการรับรู้และแสดงความคิดเห็น
- เด็กได้เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5

ปัญหา/อุปสรรค

1. การทำกิจกรรมค่อนข้างใช้เวลานานทำให้เด็กบางคนเริ่มจะไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรม

วิธีแก้ปัญหา

ลดระยะเวลากิจกรรมเกี่ยวกับผู้ปกครองลงบ้างและเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับเด็ก

ผลที่เกิดกับแหล่งการเรียนรู้ชุมชน

ได้มีการนำบุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)มาให้ความรู้กับผู้ปกครอง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก (พูดเกี่ยวกับการได้รับรางวัลแม่ดีเด่น การเลียงดูลูก และร้องเพลงกล่อมลูกให้ทุกคนฟัง)

ผลที่เกิดขึ้นกับครู

- ครูได้วางแผนการจัดกิจกรรม
- ครูได้จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน
- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ครูมีโอกาสดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้
- ผู้ปกครองมีโอกาสดำเนินกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและดูแลเด็ก
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
- ให้ความร่วมมือในการเตรียมเรื่องการแต่งกาย
- เป็นการให้ขวัญและกำลังใจกับผู้ปกครองในการดูแลบุตร(การมอบรางวัลคุณแม่ดีเด่น)
- เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความรู้สึกและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเลี้ยงดูลูก

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมวันแม่

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล		พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านคิปัญญ	
			-เคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบเพลงได้	-รู้จักรักษาความปลอดภัย ในการทำกิจกรรม	-ไว้ใจเต็มที่ อารมณ์ดี	-มีความอดทนรอคอยใน การทำกิจกรรม	-มีมารยาทในการไหว้และ แสดงความเคารพผู้ใหญ่ ที่มีคุณธรรมสูงส่งใน สังคม	-มีความกล้าแสดงออกใน การทำกิจกรรม	- สนทนาเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมได้	- ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้
1	ด.ช. คงเดช	สุกีนนพงศ์	3	3	3	2	3	3	3	3
2	ด.ช. อนันตชัย	จอมแปง	3	3	3	2	3	3	3	3
3	ด.ช. วรพงศ์	จันทร์แก้ว	3	3	3	3	3	3	2	3
4	ด.ช. กิตติชาติ	ก้องแก้ว	3	3	3	2	3	3	3	3
5	ด.ช. อติราช	อินตาเขียว	3	3	3	2	3	3	3	3
6	ด.ช. อนาวิน	อินตาเขียว	3	3	3	2	3	3	3	3
7	ด.ช. วาริส	อินช่น	3	3	3	3	3	3	2	3
8	ด.ช. ปรัชญา	มั่งทา	3	3	3	3	3	3	3	3
9	ด.ญ. นวรัตน์	ปิ่นดา	3	3	3	3	3	3	3	3
10	ด.ญ. อติทยา	ดิบแก้ว	3	3	3	3	3	3	2	3
11	ด.ญ. สิริวิมล	คำเมืองเขียว	3	3	3	3	3	3	3	3
12	ด.ญ. ยอดคำ	สุนันติ	3	3	3	3	3	3	3	3
13	ด.ญ. สุชาดา	กองอาษา	3	3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.สนใจและมีความสุขกับเสียงเพลง ดนตรีและการเคลื่อนไหว 2.รู้จักรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม	ม.5 (ต.1) ม.2. (ต.2)	ม.12 (ต.12.2) ม.10 (ต.10.1)	ม.5 (ต.2) ม.1 (ต.2)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.มีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม 2.ร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี	ม.8 (ต.1) ม.3 (ต.1)	ม.9 (ต.9.1) ม.11 (ต.11.4)	ม.4 (ต.4) ม.3 (ต.1)
ด้านสังคม 1.มีมารยาทในการไหว้และแสดงความเคารพผู้ใหญ่ 2.มีความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรม	ม.7 (ต.2) ม.3 (ต.2)	ม.9 (ต.9.4)	ม.7 (ต.2) ม.11 (ต.2)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบเป็นคำได้ 2.ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้	ม.9 (ต.1) ม.8 (ต.1)	ม.10 (ต.10.3) ม.10 (ต.10.1)	ม.9 (ต.1) ม.8 (ต.2)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2 ,ต.6.3 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	28	7	-	-	-
2	เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	22	10	3	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	28	7	-	-	-
4	เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	25	8	2	-	-
5	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	28	7	-	-	-
6	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปมากน้อยเพียงใด	25	10	-	-	-

. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

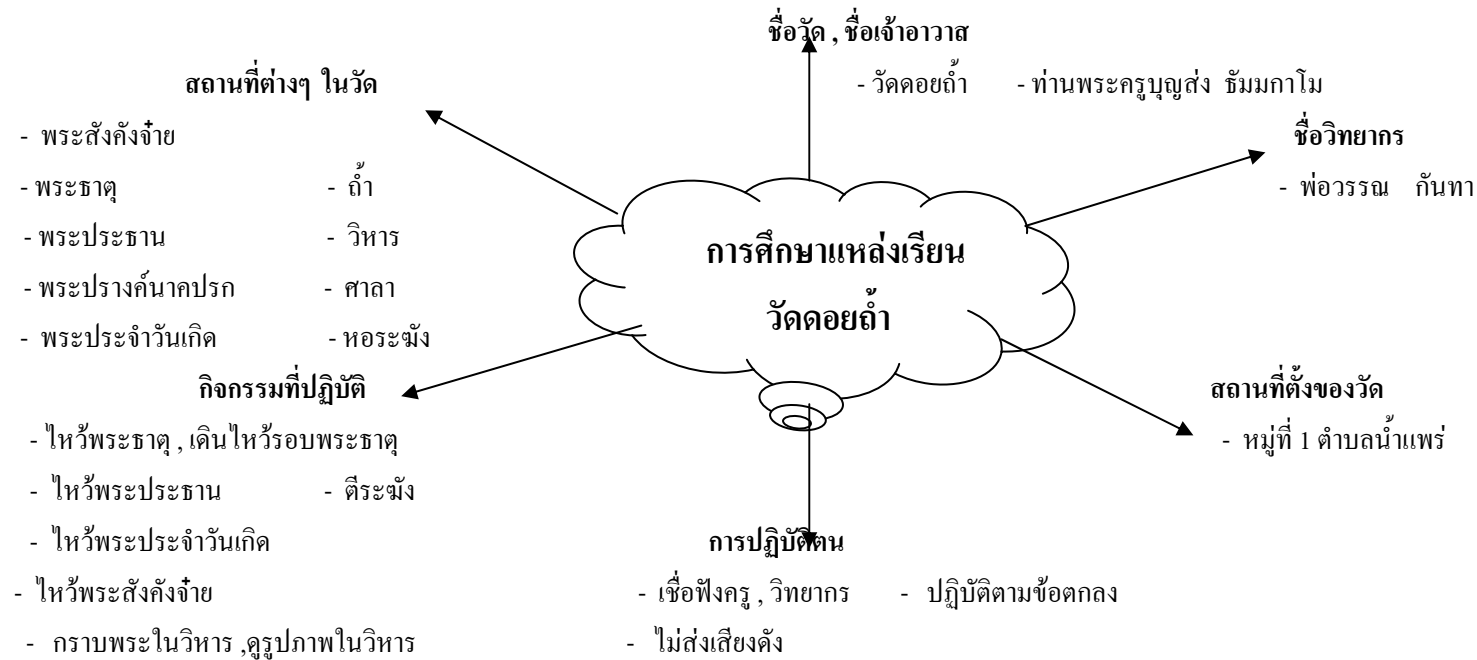
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ วัดดอยถ้ำ วันที่ 18 กันยายน 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. ที่วัดมีพระ	1. ชื่อเจ้าอาวาส 2. สถานที่ตั้งของวัด 3. กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในวัด	1. ชื่อวัด 2. การปฏิบัติตนในการไปวัด 3. สถานที่ต่างๆ ในวัด 4. ชื่อวิทยากร

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ วัดคอยถ้ำ วันที่ 18 กันยายน 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย -กล้ามเนื้อใหญ่ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน -เดินขึ้นบันไดโดยใช้มือจับราวบันได 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ -มีความอดทนและรอคอยในการทำกิจกรรม -สนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ 3.ด้านสังคม -มีมารยาทในการฟังและพูด -รับรู้ว่าคุณค่าของสิ่งของเป็นสิ่งที่มีค่า -รับรู้ว่าคุณค่าของสิ่งของเป็นสิ่งที่มีค่า	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และมารยาทที่ดี -เรียนรู้ที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองและทำร่วมกับผู้อื่น 2.บุคคลและสถานที่แวดล้อมตัวเด็ก -การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น -การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม 3.ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการรักษาธรรมชาติและสมบัติหรือธรรมชาติ	1.ด้านร่างกาย 1.1 การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ -การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ 2.1 คุณธรรม จริยธรรม -การปฏิบัติตามหลักศาสนาที่นับถือ 3.ด้านสังคม -การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น -การมีประสบการณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย 4.ด้านสติปัญญา 4.1. การคิด -การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่ายกับสิ่งของหรือสถานที่จริง	(ครูแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำล่วงหน้าก่อน 1 วันและได้สร้างข้อตกลงกับเด็กเกี่ยวกับมารยาท การปฏิบัติตนในการเดินทาง การปฏิบัติตนขณะอยู่ที่วัด) ขั้นนำ 1.นำเด็กเข้าแถวเตรียมตัวขึ้นรถ 2.เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนให้ปลอดภัย 3.เด็กและครูออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังวัดคอยถ้ำโดยรถโดยสาร ขั้นสอน 1.เมื่อไปถึงวัดศาลาเด็กลงจากรถเดินไปรวมกันได้ร่มไม้ จากนั้นใช้คำถามถามเด็กว่า -เด็กๆรู้หรือไม่ว่าสถานที่ที่เรามานี้เรียกว่าอะไร -เด็กๆเคยมาที่นี่หรือไม่ว่าเคยมา มากับใคร/และมาทำอะไร -ทบทวนข้อตกลงเกี่ยวกับมารยาท การปฏิบัติตนขณะอยู่ที่วัด	สื่อ 1.เด็ก 2.ครูภูมิปัญญา 3.เจ้าอาวาสวัดคอยถ้ำ 4.รถโดยสาร 5.สิ่งแวดล้อมในวัดคอยถ้ำ แหล่งเรียนรู้ วัดคอยถ้ำ	1.การสังเกต -ขณะเดินศึกษาแหล่งเรียนรู้ -การมีความอดทนและรอคอยในการทำกิจกรรม -การสนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ -การมีมารยาทในการฟังและพูด -การปฏิบัติตามข้อตกลงที่วางไว้ร่วมกัน -การสนทนาได้ตอบคำถาม - การมีส่วนร่วมในการสนทนาซักถาม

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
4.ด้านสติปัญญา -สนทนาโต้ตอบได้ - มีส่วนร่วมในการสนทนาซักถาม 5.ด้านการมีส่วนร่วม -ครูภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก	4.สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -สิ่งต่างๆ รอบตัวมีชื่อและมีลักษณะที่แตกต่างกัน - รอยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางไปศึกษาแหล่งเรียนรู้	4.2 การใช้ภาษา - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ - การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด	2.ครูแนะนำวิทยากรให้เด็กได้รู้จัก 3. เด็กกล่าวทักทายวิทยากร 4.ให้วิทยากรนำเด็กเดินขึ้นไปไคนาคโดยให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆรอบบันได โดยวิทยากรใช้คำถามถามเด็กและตอบคำถามตามความสนใจของเด็ก 4.วิทยากรนำเด็กไปบนวิหาร กราบพระประธาน โดยให้วิทยากรสาธิตการกราบที่ถูกต้อง และให้เด็กๆปฏิบัติตาม 5.ให้วิทยากรไปนิมนต์เจ้าอาวาสวัดคอยถ้ำหลวงพ่อนุญส่ง ธรรมกาโม มาพบกับเด็กๆ และแนะนำให้เด็กๆรู้จัก ท่านเจ้าอาวาสกล่าวทักทายเด็กๆ 5.วิทยากรนำเด็กๆ ลงไปศึกษาแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบๆวัด เช่น พระธาตุ พระประจำวันเกิด หอระฆัง ศาลาบำเพ็ญบุญ หอฉัน พระพุทธรูปปางนาคปรกที่มีขนาดใหญ่ ฯลฯ 6.ขณะเดินศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้เด็กๆ ซักถามเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เด็กๆสนใจ		2.บันทึก -การพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติจริง 4.ด้านการมีส่วนร่วม - การมีส่วนร่วม ผู้ปกครอง ครูภูมิปัญญา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก - แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
			ภายในวัด 7.เด็กและครูกราบลาเจ้าอาวาสและขอบคุณวิทยากร 8.นำเด็ก ผู้ปกครองและครูขึ้นรถกลับศูนย์ ขั้นสรุป 1.เมื่อกลับถึงศูนย์เด็กเล็ก นั่งพักผ่อนและร่วมกันสนทนาโดยครูใช้คำถามเช่น -สถานที่ที่เด็กๆไปศึกษามา มีชื่อว่าอะไร -เด็กๆพบเห็นอะไรและได้ทำอะไรที่วัดบ้าง -เด็กๆชอบอะไรที่วัดมากที่สุดเพราะอะไร 2.เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ		

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดคอยถ้ำ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	
	สภาพที่พึงประสงค์	- เดินขึ้นบันได โดยใช้มือจับ ราวบันได	- กล้ามเนื้อใหญ่ใช้งานได้อย่าง คล่องแคล่วและประสาน กัน	- มีความอดทนละรอคอยใน การทำกิจกรรม	- สนใจธรรมชาติและสิ่ง สวยงาม	- มีมารยาทในการฟังและการพูด	- รับรู้ข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้อง ยึดถือและปฏิบัติตามกัน	- สนทนา ได้ตอบโต้	- มีส่วนร่วมในการสนทนา เชิงกลาม
1	ค.ช. กงเดชา สุกสินพวงศ์	3	3	2	3	2	2	3	3
2	ค.ช. อนันตชัย จอมแปง	3	3	2	3	3	2	3	3
3	ค.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว	3	3	3	3	3	3	1	1
4	ค.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว	3	3	2	3	3	1	3	3
5	ค.ช. อติราช อินตาเขียว	3	3	2	3	2	1	3	3
6	ค.ช. อนาวิน อินตาเขียว	3	3	2	3	2	1	3	3
7	ค.ช. วาริส อินชื่น	3	3	3	3	3	3	2	2
8	ค.ช. รัชญา มังทา	3	3	3	3	3	3	3	3
9	ค.ญ. นวรัตน์ ปินตา	3	3	3	3	3	3	1	1
10	ค.ญ. อติทยา ตีบแก้ว	3	3	3	3	3	3	1	1
11	ค.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว	3	3	2	3	3	3	2	3
12	ค.ญ. ขอดคำ สุนันติ	3	3	3	3	3	3	3	3
13	ค.ญ. สุชาดา กองอาษา	3	3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การศึกษาแหล่งการเรียนรู้วัดคอยถ้ำ

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การจัดกิจกรรมในวันนี้เด็กส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดีเพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่และเด็กได้ทำกิจกรรมนอกพื้นที่ เด็กมีความสนุกสนานในการทำกิจกรรม เด็กสามารถซักถามเนื้อหามากได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กันในการเดินขึ้นบันไดวัด เด็กส่วนใหญ่มีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม สนใจธรรมชาติรอบตัวและสิ่งสวยงามอื่นๆ เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบและแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมกับวัย เด็กมีความกล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับวิทยากร

จากการสังเกตเด็กพบว่าเด็กช่างพูด ช่างถาม ช่างสังเกต เวลาเห็นอะไรก็จะถามอยู่ตลอดเวลา ขณะที่เด็กเดินขึ้นบันไดเด็กก็จะถามว่าตัวอะไรทำไมยาว พ่อวรรณตอบว่า “พญานาค” เด็กก็ได้ตอบพ่อวรรณว่าไม่ใช่พญานาคแต่เป็นงูยักษ์ พ่อวรรณก็อธิบายต่อว่า งูยักษ์ของเด็กนั้นเขาเรียกว่าพญานาค พ่อเด็กเดินไปถึงข้างบนบันไดก็เจอกุมภกันท์ เด็กก็ถามต่อว่า ตาวรรณนี่เขาเรียกว่าอะไรแล้วทำไมต้องมาอยู่ที่นี่ พ่อวรรณก็อธิบายต่อว่าเขาเรียกว่ากุมภกันท์ เอาไว้เฝ้าประตูวัด พ่อเด็กเจอรูปพระสังฆมัจฉาย เด็กก็ถามต่อไปอีกว่าทำไมต้องสังฆมัจฉายจึงใหญ่ พ่อวรรณก็ตอบว่าเพราะกินข้าวเยอะ เด็กก็ถามว่าเขาก็กินข้าวเยอะทำไมถึงท้องไม่ใหญ่เหมือนสังฆมัจฉาย พ่อเด็กเดินไปไหว้พระเด็กก็เจอรูปพระ เด็กก็ถามต่อไปว่า ทำไมตรงนี้มีรูปพระไว้ทำอะไร พ่อวรรณก็อธิบายว่ารูปตรงนี้มีคนมานมัสการมากราบมาขอพรมาขอโชคลาภมาขอเงินหรือเหรียญอะไรหยอดเข้าไปมันก็จะดัง เด็กก็จะทดลองเอาเหรียญหยอดลงไปรูบ้างแล้วบอกว่าทำไมถึงไม่ได้ยินเสียงเลย จากการทำกิจกรรมเด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทั้ง 4 คือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ – กล้ามเนื้อเล็กในการเคลื่อนไหว การเดิน การเดินขึ้นบันได
- เด็กรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรม

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ

- เด็กร่าเริง แจ่มใส มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรม

- เด็กมีความสนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

3. พัฒนาการด้านสังคม

- เด็กรู้จักอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม
- เด็กมีความกล้าแสดงออกในการซักถามและแสดงความคิดเห็น
- เด็กเรียนรู้กฎกติการ่วมกัน
- เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรม
- เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับมารยาทในการพูด การฟัง
- ฝึกการปฏิบัติตนตามศาสนาที่นับถือ
- เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับวิทยาการ
- ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- เด็กได้พัฒนาภาษาในการสื่อสาร สนทนา ซักถาม
- เกิดการรับรู้และแสดงความคิดเห็น
- เด็กพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ได้สังเกต สัมผัส สำรวจสิ่งต่างๆ และ ฝึกการนับ

ปัญหา/อุปสรรค

1. มีเด็กพิเศษร่วมทำกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมด้วย จึงทำให้เด็กชอบเรียกร้องความสนใจจากผู้ปกครอง เด็กมักจะงอแงและทำอะไรตามใจตนเอง วิ่งชนไปมา ไม่ฟังคำสั่งของครู พูดก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง ทำให้เพื่อนคนอื่นไม่ค่อยมีความสนใจในการทำกิจกรรมในบางครั้ง

วิธีแก้ปัญหา

แยกเด็กออกไปทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองโดยให้ผู้ปกครองคอยดูแลเด็กห่าง ให้เด็กทำกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก จึงทำให้เด็กคนอื่นมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

ผลที่เกิดกับแหล่งการเรียนรู้/ชุมชน

- ได้มีการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาเป็นสื่อของจริงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่แปลกและใหม่
- เด็กมีโอกาสดูได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน
- บุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
- เจ้าอาวาสวัดให้การสนับสนุนที่让孩子们来学习佛法

ผลที่เกิดกับครู

- ครูได้มีการสำรวจความปลอดภัยของสถานที่ก่อนที่จะนำเด็กไปเรียนรู้
- ครูได้วางแผนการจัดกิจกรรม
- ครูได้จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมนอกสถานที่
- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ครูมีโอกาสดูได้จัดกิจกรรมร่วมกับครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ครูได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองทางจดหมาย การพูดคุย

ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่

- ผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่าเด็กสนุกสนานที่ได้ไปทำกิจกรรมนอกศูนย์ ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ มากมาย
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน ดูแลเด็ก ใช้คำถามถามเด็กเพิ่มเติมนอกจากครู วิทยากร
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
- ให้ความร่วมมือในการเตรียมเรื่องการแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเดินทาง

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.เดินขึ้นบันไดโดยใช้มือจับราวบันไดได้ 2.ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการเคลื่อนไหว	ม.2(ต.1) ม.2(ต.1)	ม.10(ต.10.1) ม.10(ต.10.1)	ม.2(ต.3) ม.2(ต.1)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.มีความอดทนและรอคอยในการทำกิจกรรม 2.สนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ	ม.8(ต.1) ม.7(ต.1)	ม.9(ต.9.1) ม.12(ต.12.1)	ม.4(ต.4)
ด้านสังคม 1.มีมารยาทในการฟังและพูด 2.รับรู้ว่าคุณค่าของสิ่งของเป็นสิ่งที่มีค่าและปฏิบัติร่วมกัน	ม.7(ต.2) ม.8(ต.2)	ม.9(ต.9.4) ม.9 (ต.9.1)	ม.7(ต.2) ม.8 (ต.3)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบได้ 2.มีส่วนร่วมในการสนทนา	ม.9 (ต.1) ม.9 (ต.1)	ม.10 (ต.10.3) ม.10 (ต.10.3)	ม.9 (ต.1) ม.9(ต.1)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ผู้ปกครอง ครูภูมิปัญญา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2, ต.6.3 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ (การศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดดอยถ้ำ)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้นักน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	21	10	4	-	-
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	20	8	6	1	-
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	25	8	2	-	-
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	26	6	3	-	-
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	27	6	2	-	-

. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ สภาวัฒนธรรมอำเภอหางดง วันที่ 16 ตุลาคม 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่ได้รู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
1.ที่สภาวัฒนธรรม มีการสอนเด็กฝึกกลองสะบัดชัย	1.ชื่อเจ้าอาวาส 2.สถานที่ตั้งของสภาวัฒนธรรม 3.สิ่งต่างๆรอบตัวมีอะไรบ้าง	1.สถานที่ตั้งของสภาวัฒนธรรม 2.มารยาทในการไปสภาวัฒนธรรม 3.การรักษาความปลอดภัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ สภาวัฒนธรรม อ.หางดง วันที่ 16 ตุลาคม 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย - การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ -แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ -สนใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ 3.ด้านสังคม -ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ -รู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือปฏิบัติร่วมกัน	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และมารยาทที่ดี -รู้จักป้องกันและระมัดระวังตนเองให้ปลอดภัย 2.บุคคลและสถานที่แวดล้อมตัวเด็ก -การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น -การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม 3.ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการรักษาธรรมชาติสมบัติหรือธรรมชาติ	1.ด้านร่างกาย 1.1 การทรงตัวและ การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ -การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ 2.1. คุณธรรม จริยธรรม -การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ 3.ด้านสังคม -การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น -การมีประสบการณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย 4.ด้านสติปัญญา 4.1. การคิด -การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่ายกับสิ่งของหรือสถานที่จริง	ขั้นนำ 1. นำเด็กเข้าแถวเตรียมตัวขึ้นรถ 2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนให้ปลอดภัย 3. เด็กและครูออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังสภาวัฒนธรรม โดยรถโดยสาร ขั้นสอน 1. เมื่อไปถึงสภาวัฒนธรรม เด็กลงจากรถเดินไปรวมกันได้ร่มไม้ จากนั้นใช้คำถามถามเด็กว่า - เด็กๆรู้หรือไม่ว่าสถานที่ที่เรามาที่นี่เรียกว่าอะไร - เด็กๆเคยมาที่นี่หรือไม่ ถ้าเคยมา มากับใคร/และมาทำอะไร 2. ครูเชิญครูภูมิปัญญามาพบกับเด็กๆและแนะนำชื่อครูภูมิปัญญา (เจ้าอาวาส) ให้เด็กๆรู้จักครูภูมิปัญญาทักทายเด็กๆ 3. ครูภูมิปัญญานำเด็กขึ้นไปกราบพระประธานบนวิหารและร่วมกันสนทนา 4. ครูภูมิปัญญาแนะนำ สภาวัฒนธรรม ให้เด็กๆรู้จักจากนั้นนำเด็ก เดินไปศึกษาบริเวณ	สื่อ 1. เด็ก 2. ครูภูมิปัญญา 3. รถโดยสาร 4. สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก แหล่งเรียนรู้ สภาวัฒนธรรม อ.หางดง	1.การสังเกต -ขณะเดินศึกษาแหล่งเรียนรู้ -การแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ -การสนใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ -ความสนใจในการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น -การปฏิบัติตนตามข้อตกลงที่วางไว้ร่วมกัน -การสนทนาได้ตอบคำถาม -การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
4.ด้านสติปัญญา -สนทนาได้ตอบคำถาม เรื่องราวสั้นๆได้ -ฟังและปฏิบัติตาม คำสั่งได้ 5.ด้านการมีส่วนร่วม -ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้กับเด็ก	4.สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - สภาวัฒนธรรม เป็น แหล่งศึกษาเกี่ยวกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น - รอยนตเป็นพาหนะ ในการเดินทางไป ศึกษาแหล่งเรียนรู้	4.2 การใช้ภาษา - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ - การแสดงความรู้สึกรักด้วย คำพูด	รอบๆและหยุดที่ศาลาเอนกประสงค์ซึ่งใช้สำหรับสอน เด็กดัดลองสะบัดชัย 5. ครูภูมิปัญญาแนะนำทดลองสะบัดชัยและเครื่องดนตรี ต่างๆที่ใช้เล่นร่วมกับกลองเช่น ฉาบ ฆ้อง ฯลฯ เปิด โอกาสให้เด็กได้ซักถามทดลองดัดลอง และเครื่อง ดนตรีต่างๆ 6.ครูภูมิปัญญานำเด็กๆ ไปกราบลาพระบนวิหาร จากนั้นให้เด็กทุกคนกล่าวขอบคุณครูภูมิปัญญาที่มา เป็นวิทยากรให้ 7.นำเด็ก และครูขึ้นรถกลับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำ แพร่ ขั้นสรุป 1.เมื่อกลับถึงศูนย์เด็กเล็ก นั่งพักผ่อนและร่วมกัน สนทนาโดยครูใช้คำถามเช่น -สถานที่ที่เด็กๆไปศึกษามา มีชื่อว่าอะไร -เด็กๆพบเห็นอะไรและได้ทำอะไรที่สภาวัฒนธรรม บ้าง -เด็กๆชอบอะไรที่สภาวัฒนธรรม มากที่สุดเพราะอะไร 2.เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการออกไปศึกษา แหล่งเรียนรู้สภาวัฒนธรรม อ.หางดง		2.บันทึก -การพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติจริง 4.ด้านการมีส่วนร่วม - การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ให้กับเด็ก - แบบสำรวจความพึง พอใจของผู้ปกครองใน การจัดกิจกรรม

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาพวัฒนธรรม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	
	สภาพที่พึงประสงค์		-การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัย	-แสดงออกทางอารมณ์ได้ เหมาะสมกับบาง สถานการณ์	-สนใจธรรมชาติและสิ่ง สวยงาม	-ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้	-รับรู้ข้อตกลงเป็นสิ่งที่ ต้องยึดถือและปฏิบัติ ร่วมกัน	-สนทนา ได้ตอบคำถาม เรื่องราวสั้นๆ ได้	-ฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง ได้
1	ด.ช. คงเดช สุกินนพงศ์		3	3	3	3	3	3	3
2	ด.ช. อนันตชัย จอมแปง		3	3	3	3	3	3	3
3	ด.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว		3	3	3	3	3	3	3
4	ด.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว		3	3	3	3	3	3	3
5	ด.ช. อติราช อินตาเขียว		3	3	3	3	3	3	3
6	ด.ช. อนาวิน อินตาเขียว		3	3	3	3	3	3	3
7	ด.ช. วาริส อินชั้น		3	3	3	3	3	3	3
8	ด.ช. รัชญา มังทา		3	3	3	3	3	3	3
9	ด.ญ. นวรัตน์ ปินตา		3	3	3	3	3	3	3
10	ด.ญ. อติทยา คีตแก้ว		3	3	3	3	3	3	3
11	ด.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว		3	3	3	3	3	3	3
12	ด.ญ. ขอดคำ สุนันติ		3	3	3	3	3	3	3
13	ด.ญ. สุชาดา กองอาษา		3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การศึกษาศูนย์สภาวัฒนธรรมอำเภอหางดง

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ในการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ สภาวัฒนธรรม อ.หางดง ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดเจริญวัฒน หมู่ที่ 3 ต.น้ำแพร่ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เด็กๆ ได้ประสบการณ์ที่หลากหลายมาก โดยก่อนขึ้นรถเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนให้ปลอดภัย และออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังสภาวัฒนธรรม

เมื่อไปถึงสภาวัฒนธรรม เด็กลงจากรถเดินไปรวมกันได้ร่มไม้ ก่อนที่จะเข้าไปยังศูนย์สภาวัฒนธรรม บริเวณด้านนอกจะเป็นทุ่งนา ซึ่งต้นข้าวกำลังออกรวงสวยงามเด็กๆ กระโดดรื้นเริงมากครูจึงพาเดินไปดูที่ทุ่งนาก่อน เด็กๆ ตื่นเต้นที่เห็นปูกับปลาตัวเล็กๆ ในน้ำ เมื่อมองไปรอบๆ น้องปาล์มก็ซื้บอกเพื่อนๆ ว่านี่คือต้นมะพร้าว (ต้นตาล) น้องทิวบอกว่าไม่ใช่ต้นมะพร้าวทำไมลูกมันดำ น้องหลุยส์ บอกว่าเขาเรียกว่าต้นตาล ครูจึงให้เด็กๆ สังเกตความแตกต่างระหว่างต้นมะพร้าวกับต้นตาล ตั้งแต่ลำต้น ใบ ผล

จากนั้นนำเด็กเข้าไปยังสภาวัฒนธรรม ครูถามเด็กว่าใครเคยมาที่นี่บ้าง เด็กๆ บอกว่าไม่เคยมา ครูจึงแนะนำว่าที่นี่คือวัดเจริญวัฒน ซึ่งเป็นที่ตั้งของสภาวัฒนธรรม อ.หางดง ขณะนั้นมีเด็กนักเรียนจากจังหวัดเพชรบุรีมาเรียนตีกลองสะบัดชัยอยู่พอดี เด็กถามครูว่าไปดูได้ไหม ครูจึงให้เด็กๆ เข้าไปนั่งดูได้ จากนั้นครูเชิญครูภูมิปัญญา มาพบกับเด็กๆ และแนะนำชื่อครูภูมิปัญญา (เจ้าอาวาส) ให้เด็กๆ รู้จัก ครูภูมิปัญญา ทักทายเด็กๆ และนำเด็กขึ้นไปกราบพระประธานบนวิหารครูภูมิปัญญาแนะนำ สภาวัฒนธรรม ให้เด็กๆ รู้จักและนำเด็ก เดินไปศึกษาบริเวณรอบๆ และหยุดที่ศาลาเอนกประสงค์ซึ่งใช้สำหรับสอนเด็กตีกลองสะบัดชัย ครูภูมิปัญญาแนะนำกลองสะบัดชัยและเครื่องดนตรีต่างๆ ที่ใช้เล่นร่วมกับกลองเช่น ฉาบ ฆ้อง ฯลฯ ให้เด็กๆ ได้ทดลองตีกลอง และเครื่องดนตรีต่างๆ เด็กๆ ได้เล่นเครื่องดนตรีอย่างสนุกสนานทุกคน หัวเราะชอบใจและแลกเปลี่ยนกันเล่น โดยครูและครูภูมิปัญญาคอยดูแล

จากนั้นนำเด็กๆ ไปกราบลาพระบนวิหาร และให้เด็กทุกคนกล่าวขอบคุณครูภูมิปัญญาที่มาเป็นวิทยากรให้ ครูภูมิปัญญานำขนมมาแจกเด็กๆ และบอกเด็กๆ ว่าวันหน้ามาเรียนอีกนะ ครูนำเด็กขึ้นรถกลับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ เมื่อกลับถึงศูนย์เด็กเล็กนั่งพักผ่อน

ครูถามเด็กๆว่าที่ที่เด็กๆ ไปศึกษามา มีชื่อว่าอะไร เด็กหลายคนตอบว่าวัดเอรัญญวณ ครูถามต่อว่าเด็กๆไปทำอะไรที่นั่นบ้างเด็กๆก็สามารถตอบได้ จากการทำกิจกรรมเด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรม

2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- เด็กแสดงออกถึงความสนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใสขณะทำกิจกรรม

3. พัฒนาการด้านสังคม

- เด็กมีความสนใจสิ่งต่างๆรอบตัว ร่าเริงสนุกสนานในขณะที่ทำกิจกรรม กล้าพูดกล้าถาม กล้าแสดงออก

- เด็กได้ฝึกการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกติกา รู้จักมารยาทในการพูด การฟัง

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- เด็กเกิดการรับรู้และแสดงความคิดเห็น

- เด็กเกิดการเรียนรู้จากการสัมผัส สำรวจและสังเกต สิ่งต่างๆ

ผลที่เกิดขึ้นแหล่งเรียนรู้/ชุมชน

- ได้มีการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาเป็นสื่อของจริงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

- เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน

- บุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

- เจ้าอาวาสวัดให้การสนับสนุนในการให้เด็กมาเรียนรู้ที่วัด

ผลที่เกิดขึ้นครู

- ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมนอกสถานที่

- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้ไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

- ครูมีโอกาสได้จัดกิจกรรมร่วมกับครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเตรียม เรื่องการแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเดินทาง
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ม.1 (ต.2)	ม.11 (ต.11.1)	ม.6 (ต.1)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ 2.สนใจธรรมชาติและสิ่งสวยงามอื่นๆ	ม.3(ต.1)	ม.12(ต.12.1)	ม.3(ต.1)
ด้านสังคม 1.ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ 2.รู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน	ม.8 (ต.1)	ม.11 (ต.11.4) ม.9 (ต.9.1)	ม.8 (ต.1) ม.8 (ต.3)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาได้ตอบเป็นคำได้ 2.ฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้	ม.9 (ต.1)	ม.10 (ต.10.3)	ม.9 (ต.1)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ครูภูมิปัญญามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2, ต.6.3 ,ต.6.4)	

**แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ (การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์
สภาวัฒนธรรม)**

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัย ของเด็กมากน้อยเพียงใด	28	7	-	-	-
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็ก มากน้อยเพียงใด	27	5	3	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมาก น้อยเพียงใด	29	6	-	-	-
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็ก เกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	28	6	1	-	-
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์ จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	29	6	-	-	-

. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมี
ความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครอง
มีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

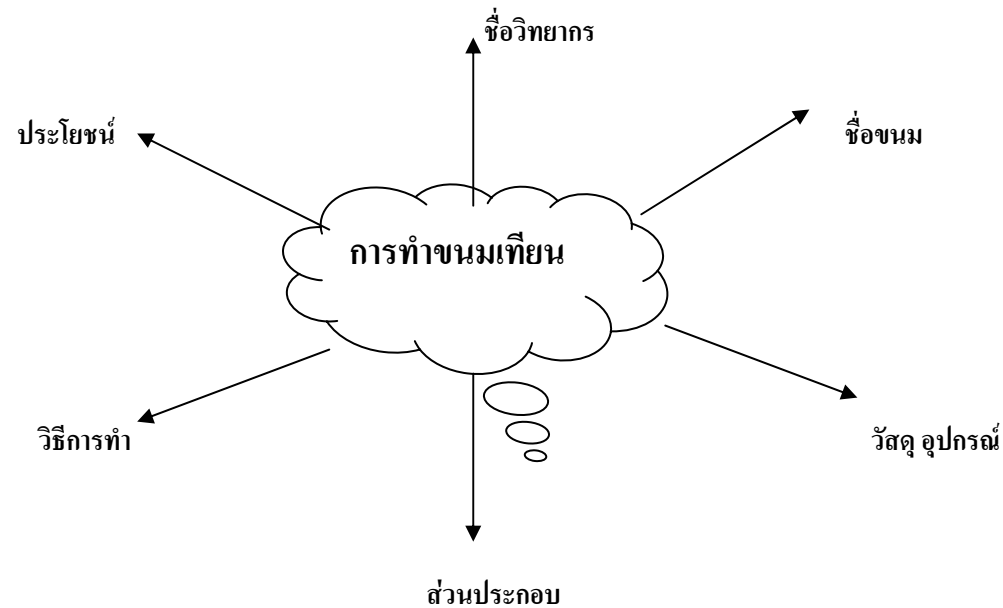
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การทำขนมเทียน วันที่ 6 พฤศจิกายน 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่ได้รู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
ชื่อขนม	1.ชื่อวิทยากร 2.วัสดุ อุปกรณ์ 3.วิธีการทำ	1.ส่วนประกอบ 2.ประโยชน์ของขนม

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
4.ด้านสติปัญญา - บอกชื่อขนมได้ - บอกชื่ออุปกรณ์ ส่วนประกอบในการทำ ขนมเทียนได้ - บอกวิธีการทำขนมเทียน ได้ - ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้	3.ธรรมชาติรอบตัว - การเรียนรู้การ เปลี่ยนแปลงของเวลา และวันสำคัญต่างๆ ของ ท้องถิ่น 4.สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก - การรู้จักสี ขนาด รูปร่าง ผิวสัมผัสของสิ่ง ต่างๆที่ใช้ในการทำขนม	2.2 คุณธรรม จริยธรรม - การปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนาที่นับถือ - การเรียนรู้กฎกติกา 3.ด้านสังคม 3.1 การเรียนรู้ทางสังคม - การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น - การวางแผน ตัดสินใจเลือก และลงมือปฏิบัติ - การมีโอกาสได้รับความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการ ของตนเองและผู้อื่น - การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น - การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม ของท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความ เป็นไทย 4.ด้านสติปัญญา 4.1 การคิด	4.เด็กสังเกตครุภูมิปัญญาทำขนมเทียนและ ช่วยเหลือหยิบสิ่งของที่ใช้ในการทำกิจกรรม 5.ครุภูมิปัญญาสอนเด็กปั้นแป้งขนมแล้ว นำไปจุ่มลงในถาดน้ำมัน 6.ครุภูมิปัญญาสาธิตการพับใบตองและสอน วิธีการนำแป้งขนมมาใส่ในใบตอง 7.ครุภูมิปัญญาสาธิตการห่อขนมเทียนให้เด็ก ดูและให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม 8.หลังจากที่ห่อขนมเสร็จแล้ว เด็กและครู ช่วยกันเก็บและทำความสะอาดบริเวณที่ทำ กิจกรรม 7.นำขนมเทียนไปนึ่ง ขั้นสรุป 1.เมื่อขนมสุกแล้วให้เด็กสังเกตการ เปลี่ยนแปลงของใบตองที่ห่อขนม 2.เด็กชิมรสชาติของขนม 3.เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการทำ กิจกรรมในวันนี้และสนทนาเกี่ยวกับ ประโยชน์ของขนมเทียน 4.หลังจากการทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้เด็ก กล่าวขอบคุณครุภูมิปัญญา		- การสนทนาได้ตอบ ในการทำกิจกรรม 2.บันทึก - การพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติจริง 4.ด้านการมีส่วนร่วม - แบบสำรวจความพึง พอใจของผู้ปกครองใน การจัดกิจกรรม

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
		- การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 - การเขียนแบบการกระทำ - การรับและแสดงความรู้สึกผ่านผลงาน 4.2 การใช้ภาษา - การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด - การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง 4.3 การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ - การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ - การทดลอง			

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การสอนทำขนมเทียน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการด้านร่างกาย		พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการด้านสังคม		พัฒนาการด้านคิปัญญา		
		สภาพที่พึงประสงค์ - รักษาความสะอาดของร่างกายและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์	- ปั่นแป้งเป็นก้อนกลมได้	- แสดงท่าทางพอใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง	- มีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม	- ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	- รู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติ	- สนทนาโต้ตอบเป็นคำได้	- เก็บข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 อย่างได้	- พึ่งและปฏิบัติตามคำสั่งได้
1	ค.ช. คงเคชา สุภินนพงศ์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	ค.ช. อนันตชัย จอมแปง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	ค.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว	3	3	3	3	3	3	2	3	3
4	ค.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว	3	3	3	3	3	3	3	3	3
5	ค.ช. อติราช อินตาเขียว	3	3	3	2	3	2	3	3	3
6	ค.ช. อนาวิน อินตาเขียว	3	3	3	2	3	2	3	3	3
7	ค.ช. วาริส อินชั่น	3	3	3	3	3	3	2	3	3
8	ค.ช. ปรรัชญา มั่งทา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	ค.ญ. นวรัตน์ ปินตา	3	3	3	3	3	3	3	2	3
10	ค.ญ. อติทยา ตีบแก้ว	3	3	3	3	3	3	3	2	3
11	ค.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว	3	3	3	2	3	2	3	3	3
12	ค.ญ. ยอดคำ สุนันติ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	ค.ญ. สุชาดา กองอาษา	3	3	3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การสอนทำขนมเทียน

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การจัดกิจกรรมในวันนี้เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี เพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ เด็กทุกคนมีความสนใจในการทำขนมเทียน เด็กสามารถบอกชื่ออุปกรณ์และส่วนประกอบที่ใช้ในการทำขนมเทียนได้ เด็กบอกว่าเวลาเด็กอยู่ที่บ้านก็เคยช่วยแม่ทำขนมเทียนเหมือนกัน ในระหว่างที่วิทยากรสอนทำขนมเทียนทีละขั้นตอนนั้น เด็กจะคอยสังเกตการทำขนมที่วิทยากรสอนอยู่ตลอดเวลา เด็กมีความพยายามที่จะทำตามโดยมีวิทยากรคอยสอน หลังจากที่เด็กปั้นแป้งขนมเสร็จเด็กก็จะนำขนมมาใส่กรวยโดยขอให้วิทยากรคอยช่วยเหลือ หลังจากที่ทำขนมเสร็จแล้ว น้องทิวบอกว่าต้องนำขนมไปนึ่งก่อนจึงจะรับประทานได้

จากการสังเกตการณ์ทำกิจกรรมของเด็ก เด็กส่วนใหญ่จะมีความตั้งใจในการทำขนมตามที่วิทยากรสอน เด็กมีความพยายามที่จะทำกิจกรรมด้วยตัวเอง เด็กสามารถสนทนาซักถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมได้ดี และสามารถตอบคำถามของครูและวิทยากรได้ เด็กมีความกล้าแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับวิทยากรและได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทั้ง 4 คือ

1.พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็กให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาในการปั้น

แป้งขนมให้เป็นก้อนกลม

- เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายและรู้จักรับประทานอาหารที่มีประโยชน์

2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ

- เด็กรู้ชื่นชมและแสดงท่าทางพอใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง
- เด็กมีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรมมากขึ้นกว่าเดิม

3.ด้านสังคม

- เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีตามวัยของเด็ก
- เด็กรับรู้และสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงเบื้องต้นที่ได้วางไว้ร่วมกันได้

4.ด้านสติปัญญา

- เด็กสามารถสนทนาซักถามเกี่ยวกับชื่อขนม อุปกรณ์ ส่วนประกอบ วิธีการทำขนมเทียน และสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตัวเอง

ผลที่เกิดกับแหล่งการเรียนรู้/ชุมชน

- ได้มีการนำเอาบุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
- ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความพึงพอใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ผลที่เกิดกับครู

- ครูได้วางแผนการจัดกิจกรรม
- ครูได้จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมและสามารถประเมินพัฒนาการของเด็กได้ในขณะทำกิจกรรม
- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ครูมีโอกาสดำเนินกิจกรรมร่วมกับครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ครูได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองทางจดหมาย การพูดคุย

ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทำขนม
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.รักษาความสะอาดของร่างกายและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ 2.ปั้นแป้งเป็นก้อนกลมได้	ม.1 (ต.2) ม.2. (ต.2)	ม.11 (ต.11.1) ม.10 (ต.10.1)	ม.1 (ต.2) ม.2 (ต.2)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.แสดงท่าทางพอใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง 2.มีความอดทนรอคอยในการทำกิจกรรม	ม.3 (ต.1) ม.8 (ต.1)	ม.11 (ต.11.4) ม.9 (ต.9.1)	ม.3 (ต.2) ม.4 (ต.4)
ด้านสังคม 1.ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ 2.รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตาม	ม.8 (ต.1) ม.8 (ต.2)	ม.11 (ต.11.4) ม.9 (ต.9.1)	ม.8 (ต.1) ม.8 (ต.3)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบเป็นคำได้ - บอกชื่อขนมได้ - บอกชื่ออุปกรณ์ ส่วนประกอบในการทำขนมเทียนได้ - บอกวิธีการทำขนมเทียนได้ 2.ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้	ม.9 (ต.1) ม.11 (ต.1)	ม.10 (ต.10.3) ม.10 (ต.10.1)	ม.9 (ต.1) ม.2 (ต.2)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ครูภูมิปัญญามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการสอนทำขนมเทียน(โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก มากน้อยเพียงใด	31	4	-	-	-
2	เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากน้อย เพียงใด	28	5	2	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อย เพียงใด	30	5	-	-	-
4	เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	31	4	-	-	-
5	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อย เพียงใด	33	2	-	-	-
6	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมครั้งต่อไปมากน้อยเพียงใด	30	4	1	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

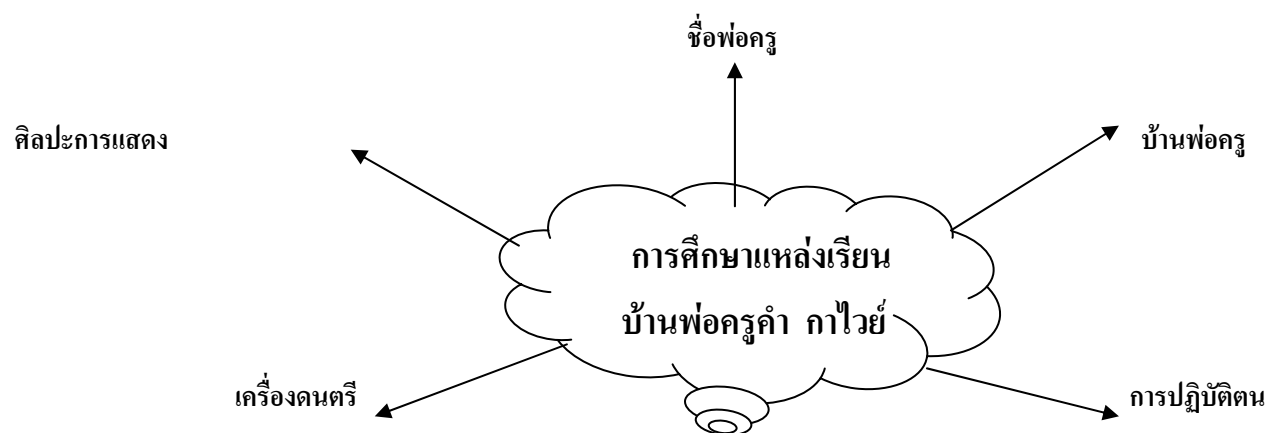
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. พ่อครูคำดีกลอง ฟ้อนดาบเก่ง	1. บ้านพ่อครูคำอยู่ที่ไหน 2. บ้านพ่อครูคำมีอะไรบ้าง	1. ชื่อพ่อครู 2. การปฏิบัติตนในการไปบ้านพ่อครู 3. ศิลปวัฒนธรรมที่บ้านพ่อครูคำ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย -กล้ามเนื้อใหญ่ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน -ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ -ร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี 3.ด้านสังคม -ใช้วาจาสุภาพไพเราะเหมาะสมกับวัย -ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ 4.ด้านสติปัญญา -สนทนาได้ตอบซักถามเรื่องราวสั้นๆได้ -ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจในระยะสั้นๆได้	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และมารยาทที่ดี -รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 2.บุคคลและสถานที่ แวดล้อมตัวเด็ก -การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น -การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม 3.ธรรมชาติรอบตัว -แต่ละท้องถิ่นมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ควรอนุรักษ์	1.ด้านร่างกาย 1.1การทรงตัวและ การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ -การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ 2.1.สุนทรียภาพ -การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม 2.2.ดนตรี -การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี 3.ด้านสังคม -การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น -การมีประสบการณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย	ขั้นนำ 1.นำเด็กเข้าแถวเตรียมตัวขึ้นรถ 2.เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนให้ปลอดภัย 3.เด็ก และครูออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังบ้านพ่อครูคำ กาไวย์ โดยรถโดยสาร ขั้นสอน 1.เมื่อไปถึงบ้านพ่อครูคำเด็กลงจากรถเดินไปร่วมกัน จากนั้นใช้คำถามถามเด็กว่า -เด็กๆรู้หรือไม่ว่าสถานที่ที่เรามาที่นี่เรียกว่าอะไร -เด็กๆเคยมาที่นี่หรือไม่/ถ้าเคยมา มากับใคร/และมาทำอะไร 2.ครูเชิญพ่อครูคำมาพบเด็กๆและถามเด็กว่า -เด็กๆรู้หรือไม่ว่าบุคคลท่านนี้คือใคร/ชื่ออะไร/ทำไมเราต้องมาที่นี่ 3.ครูแนะนำให้เด็กๆรู้จัก พ่อครูคำ กาไวย์ ครูภูมิปัญญาของเราในวันนี้ พ่อครูกล่าวทักทายเด็กๆ จากนั้นพ่อครูแนะนำเด็กๆ ให้รู้จัก	สื่อ 1.เด็ก 2.ครูภูมิปัญญา 3.รถโดยสาร 4.สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก แหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์	1.การสังเกต -ขณะเดินศึกษาแหล่งเรียนรู้ -การรู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น -การใช้วาจาสุภาพไพเราะเหมาะสมกับวัย -การร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่น -การสนทนาโต้ตอบซักถาม -การร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
5.ด้านการมีส่วนร่วม -ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก	4.สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - บ้านพ่อครูคำเป็น แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ ศิลปะพื้นบ้านของท้องถิ่น - รถยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางไปศึกษาแหล่งเรียนรู้	4.ด้านสติปัญญา 4.1. การคิด -การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย กับสิ่งของหรือสถานที่จริง 4.2 การใช้ภาษา - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ - การแสดงความรู้สึกร่วมด้วยคำพูด	ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นชนิดต่างๆโดยการบอกชื่อและสาธิตการเล่นให้ทุกคนชม เช่น การตีกลองสะบัดชัย การฟ้อนดาบ การฟ้อนเจิง การตบมะผาบ ฯลฯ 4.พ่อครูคำพาเด็กๆ ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในบริเวณบ้านของพ่อครูและให้เด็กๆ สนทนาซักถามเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ตนสนใจ 5.เด็กๆ และครูกล่าวขอบคุณพ่อครูคำ กา ไวย่ 6.นำเด็กขึ้นรถกลับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ขั้นสรุป 1.เมื่อกลับถึงศูนย์เด็กเล็ก นั่งพักผ่อนและร่วมกันสนทนาโดยครูใช้คำถามเช่น -สถานที่ที่เด็กๆ ไปศึกษามา มีชื่อว่าอะไร -เด็กๆ พบเห็นอะไรและได้ทำอะไรที่นั่นบ้าง -เด็กๆ ชอบอะไรที่นั่นมากที่สุดเพราะอะไร 2.เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กา ไวย่		2.บันทึก -การพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติจริง 4.ด้านการมีส่วนร่วม -- การมีส่วนร่วมผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก - แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	
	สภาพที่พึงประสงค์	- กล้ามเนื้อใหญ่ใช้งานได้ อย่างคล่องแคล่วและ ประสานสัมพันธ์กัน	- การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัย	- ร่างกายแข็งแรง		- ใช้งานอุปกรณ์เพราะ เหมาะสมกับวัย	- ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้	- สนทนา ตอบคำถาม เรื่องราวต่างๆ ได้	- ร่วมกิจกรรมด้วยความ สนใจในระยาะต่างๆ ได้
1	ค.ช. คงเคชา สุภินนพงศ์	3	3	3		3	3	3	3
2	ค.ช. อนันตชัย จอมแปง	3	3	3		3	3	3	3
3	ค.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว	3	3	3		3	3	3	3
4	ค.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว	3	3	3		3	3	3	3
5	ค.ช. อติราช อินตาเขียว	3	3	3		3	3	3	3
6	ค.ช. อนาวิน อินตาเขียว	3	3	3		3	3	3	3
7	ค.ช. วาริส อินชื่น	3	3	3		3	3	3	3
8	ค.ช. ปรัชญา มั่งทา	3	3	3		3	3	3	3
9	ค.ญ. นวรัตน์ ปินดา	3	3	3		3	3	3	3
10	ค.ญ. อหิตยา ดิบบแก้ว	3	3	3		3	3	3	3
11	ค.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว	3	3	3		3	3	3	3
12	ค.ญ. ยอดคำ สุนันติ	3	3	3		3	3	3	3
13	ค.ญ. สุชาดา กองอาษา	3	3	3		3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การศึกษาแหล่งการเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไวย์

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การจัดกิจกรรมในวันนี้เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ เด็กมีความสนใจที่พ่อครูคำแนะนำชื่อ กลองสะบัดชัย กลองแซะ กลองยาว กลองมอชิง ฆ้อง มีดดาบ เด็กมีความตั้งใจที่พ่อครูคำสอนตีกลองสะบัดชัย พ่อครูคำถามเด็กว่าใครตีกลองได้บ้าง น้องหลุยส์ น้องทิว น้องปาล์ม น้องครีม น้องพิมพ์ บอกว่าผมตีกลองเป็นครับ และเด็กทั้ง 5 คน ก็ออกมาตีกลองให้เพื่อนดู หลังจากนั้นน้องใหม่ก็ถามพ่อครูคำว่า แล้วพ่อครูคำจะสอนเด็กทำอะไรอีก พ่อครูคำก็สาธิตการฟ้อนดาบให้เด็กดู เด็กตั้งใจดูพ่อครูคำเป็นอย่างมาก เด็กบอกว่าเด็กอยากฟ้อนดาบบ้าง พ่อครูคำบอกว่ารอให้เด็กโตก่อนค่อยฟ้อนดาบเพราะเด็กยังเล็กอยู่ หลังจากนั้นพ่อครูคำก็สอนเด็กตบมะผาบ เด็กก็ทำตามพ่อครูคำ พ่อครูคำชมว่าเด็กเก่งมากที่ฟ้อนตามพ่อครูคำได้ หลังจากนั้นพ่อครูคำก็นำฆ้อง ฉิ่ง กลองแซะ มาให้เด็กตีตามความสนใจ เด็กทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่เด็กสนใจ

ในการสรุปการทำกิจกรรมในวันนี้เด็กสามารถสนทนา ซักถามและสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เด็กสามารถวาดภาพตามจินตนาการและสามารถเล่าเกี่ยวกับผลงานที่เด็กได้ทำในวันนี้ได้ด้วย

จากการสังเกตการทำกิจกรรมของเด็ก เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดีและลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรมด้วยตนเอง เด็กมีความกล้าแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับวิทยากร และได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทั้ง 4 คือ

1.ด้านร่างกาย

- เด็กสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและ ประสานสัมพันธ์กัน
- เด็กรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยและปฏิบัติตามให้ปลอดภัยได้ในขณะที่ทำกิจกรรม

2.ด้านอารมณ์ -จิตใจ

- เด็กร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดีเมื่อได้ทำกิจกรรมนอกสถานที่

3.ด้านสังคม

- เด็กรู้จักใช้วาจาสุภาพไพเราะเหมาะสมกับวัยในการสนทนากับผู้ใหญ่

- เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

4.ด้านสติปัญญา

- เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบซักถามเรื่องราวต่างๆได้ตามความสนใจของเด็ก
- เด็กสามารถร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจในระยะสั้นๆได้ดี

ผลที่เกิดกับแหล่งการเรียนรู้/ชุมชน

- ได้มีการนำเอาบุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น)เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
- ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความพึงพอใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
- มีการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ผลที่เกิดกับครู

- ครูได้วางแผนการจัดกิจกรรม
- ครูได้จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมและสามารถประเมินพัฒนาการของเด็กได้ในขณะทำกิจกรรม
- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ครูมีโอกาสดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ครูได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองทางจดหมาย การพูดคุย

ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมนอกสถานที่
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
- ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนของศูนย์

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.กล้ามเนื้อใหญ่ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน 2.ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ม.1(ต.2) ม.1(ต.2)	ม.10(ต.10.1) ม.11(ต.11.1)	ม.2(ต.1) ม.6(ต.1)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.ร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี	ม.3(ต.1)	ม.11(ต.11.4)	ม.3(ต.1)
ด้านสังคม 1.ใช้วาจาสุภาพไพเราะเหมาะสมกับวัย 2.ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้	ม.7(ต.2) ม.8 (ต.1)	ม.9(ต.9.4) ม.11 (ต.11.4)	ม.7(ต.2) ม.8(ต.1,ต.2)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบซักถามเรื่องราวสั้นๆได้ 2.ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจในระยะสั้นๆได้	ม.9(ต.1) ม.12(ต.1)	ม.10(ต.10.3) ม.12(ต.12.1)	ม.9(ต.1) ม.8(ต.1,ต.2)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2, ต.6.3 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
(การศึกษาแหล่งเรียนรู้บ้านพ่อครูคำ กาไว)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	27	5	3	-	-
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	27	4	4	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	28	6	1	-	-
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	29	5	1	-	-
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	28	5	2	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

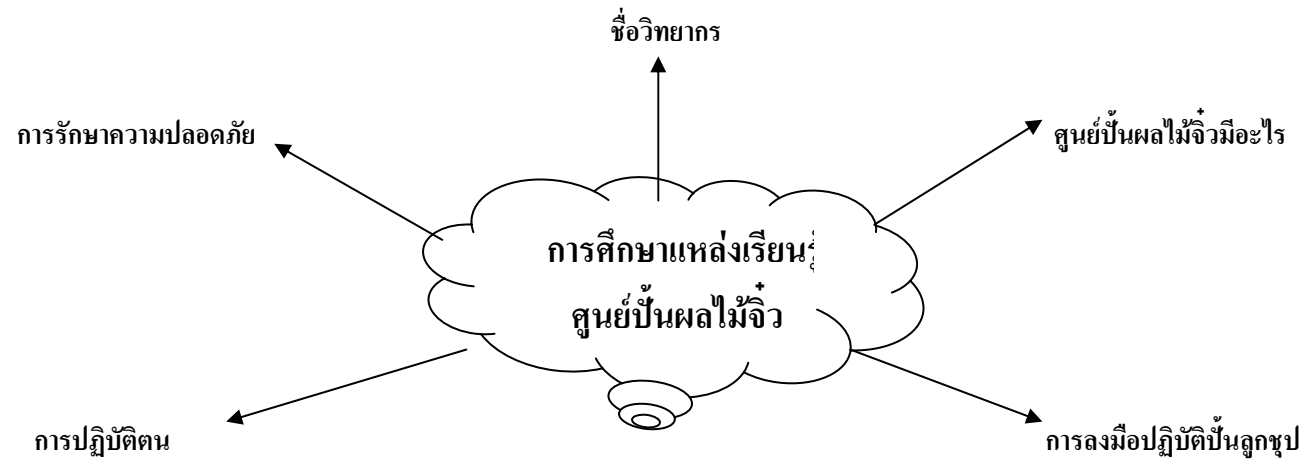
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชั้นอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้จ๊ว วันที่ 8 ธันวาคม 2552

ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง.....

ขั้นที่ 2 ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่ได้รู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้เพิ่ม	สิ่งที่เด็กควรรู้
1.การรักษาความปลอดภัย 2.การปฏิบัติตน	1.ศูนย์ปั้นผลไม้จ๊วอยู่ที่ไหน 2.ศูนย์ปั้นผลไม้จ๊วมีอะไรบ้าง	1.ชื่อวิทยากรศูนย์ปั้นผลไม้จ๊ว 2.การปฏิบัติตนในการไป

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเรียนรู้นอกสถานที่ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้จั่ว วันที่ 8 ธันวาคม 2552

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
1.ด้านร่างกาย -กล้ามเนื้อเล็กได้คล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน -ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย 2.ด้านอารมณ์-จิตใจ -สนใจและมีความสุขกับการทำกิจกรรม 3.ด้านสังคม -ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ -ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ 4.ด้านสติปัญญา -สนทนาได้ตอบคำถามเรื่องราวต่างๆได้ -ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจในระยะสั้นๆได้	1.เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และมารยาทที่ดี -รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 2.บุคคลและสถานที่ แวดล้อมตัวเด็ก -การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชนและสังคม 3.ธรรมชาติรอบตัว -แต่ละท้องถิ่นมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ควรอนุรักษ์	1.ด้านร่างกาย 1.1 การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก - การปีน -การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 2.ด้านอารมณ์ – จิตใจ 2.1.สุนทรียภาพ -การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม 3.ด้านสังคม -การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น -การมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย - การมีประสบการณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย	ขั้นนำ 1.นำเด็กเข้าแถวเตรียมตัวขึ้นรถ 2.เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปั้นผลไม้จั่วให้ปลอดภัย 3.เด็กและครูออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังศูนย์ปั้นผลไม้จั่วโดยรถโดยสาร ขั้นสอน 1.เมื่อไปถึงศูนย์ปั้นผลไม้จั่วครูและเด็กลงจากรถเดินไปรวมกัน จากนั้นใช้คำถามถามเด็กว่า -เด็กๆรู้หรือไม่ว่าสถานที่ที่เรามานี้เรียกว่าอะไร -เด็กๆเคยมาที่นี่หรือไม่/ถ้าเคยมา มากับใคร/และมาทำอะไร 2.ให้เด็กนั่งเป็นวงกลมใหญ่ๆ 1 กลุ่มและใช้คำถามถามเด็กว่า - เด็กรู้ไหมว่าผลไม้จั่วคืออะไร 3.แนะนำชื่อขนมที่จะทำและชื่อครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาสาธิตการทำผลไม้จั่ว(ลูกซูป)ให้เด็กได้รู้จัก	สื่อ 1.เด็ก 2.ครูภูมิปัญญา 4.รถโดยสาร 5.อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลไม้จั่ว แหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้จั่ว	1.การสังเกต - การใช้กล้ามเนื้อเล็กให้มีการประสานสัมพันธ์กัน -การรู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น -ความสนใจและมีความสุขกับการทำกิจกรรม -การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย -การร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่น -การสนทนาได้ตอบคำถาม -การร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ

(ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
	สาระที่ควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
5.ด้านการมีส่วนร่วม -ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก	4.สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - ศูนย์ปั้นผลฯไม้จั่วเป็นแหล่งเรียนรู้ - บ้านของท้องถิ่น - รถยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางไปศึกษาแหล่งเรียนรู้	4.ด้านสติปัญญา 4.1. การคิด -การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่ายกับสิ่งของหรือสถานที่จริง 4.2 การใช้ภาษา - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ - การแสดงความรู้สึกร่วมด้วยคำพูด	4. ครู ภูมิ ปัญญา แนะนำ อุปกรณ์ ส่วนประกอบที่ใช้ในการทำและการรักษาความสะอาดในการทำลูกชุบและการรักษาความปลอดภัยในการทำกิจกรรม 5.ครูภูมิปัญญาสอนเด็กปั้นแล้วให้เด็กลงมือปฏิบัติและปั้นตามความสนใจของเด็ก 6.ครูภูมิปัญญาสาธิตการลูกชุบทีละขั้นตอนให้เด็กดูและให้เด็กปฏิบัติตาม 7.หลังจากที่เสร็จแล้ว เด็ก ครู ภูมิปัญญาช่วยกันเก็บและทำความสะอาดบริเวณที่ทำกิจกรรม ขั้นสรุป ให้เด็กชิมขนมลูกชุบที่เด็กทำพร้อมทั้งถามรสชาติของขนม 3.เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในวันนี้และสนทนาเกี่ยวกับขนมลูกชุบ 4.หลังจากการทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้เด็กกล่าวขอบคุณครูภูมิปัญญาและเดินทางกลับศูนย์		2.บันทึก -การพูด การสนทนา 3.การลงมือปฏิบัติจริง 4.ด้านการมีส่วนร่วม - แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม

แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ปั้นผลไม้วัว

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พัฒนาการ ด้านร่างกาย		พัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ		พัฒนาการ ด้านสังคม		พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	
	สภาพที่พึงประสงค์	-กลืนเนื้อเล็กได้อย่าง คล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กับ -ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย		-สนใจและมีความสุขกับ การทำกิจกรรม		-ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้	-ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	-สนทนาได้ตอบคำถาม เรื่องราวต่างๆได้	-ร่วมกิจกรรมด้วยความ สนใจในระยาะต่างๆได้
1	ค.ช. คงเดชา สุภินนพงศ์	3	3	3		3	3	3	3
2	ค.ช. อนันตชัย จอมแปง	3	3	3		3	3	3	3
3	ค.ช. วรพงศ์ จันทรแก้ว	3	3	3		3	3	2	3
4	ค.ช. กิตติชาติ ก้องแก้ว	3	3	3		3	3	3	3
5	ค.ช. อติราช อินตาเขียว	3	3	3		3	3	3	3
6	ค.ช. อนาวิน อินตาเขียว	3	3	3		3	3	3	3
7	ค.ช. วาริส อินชื่น	3	3	3		3	3	3	3
8	ค.ช. ปรัชญา มั่งทา	3	3	3		3	3	3	3
9	ค.ญ. นวรัตน์ ปินตา	3	3	3		3	3	2	3
10	ค.ญ. อติทยา ตีบแก้ว	3	3	3		3	3	2	3
11	ค.ญ. สิริวิมล คำเมืองเขียว	3	3	3		3	3	3	3
12	ค.ญ. ขอดคำ สุนันติ	3	3	3		3	3	3	3
13	ค.ญ. สุชาดา กองอาษา	3	3	3		3	3	3	3

หมายเหตุ * เกณฑ์การประเมิน 1 หมายถึง ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่เสมอ 2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม การศึกษาศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋ว

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ในการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋ว เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการสัมผัสกับแหล่งเรียนรู้จริง คือไปที่บ้านแม่หลวง พูนซึ่งเป็นครูภูมิปัญญาในวันนี้เพื่อฝึกการทำผลไม้จิ๋ว ก่อนออกเดินทางเด็กและครูได้ร่วมกันสร้างข้อตกลง ในการนั่งรถไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋วให้ปลอดภัย จากนั้นออกเดินทางจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋วโดยรถโดยสาร

เมื่อไปถึงศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋วครูและเด็กลงจากรถเดินไปรวมกัน ครูถามเด็กว่าใครเคยมาที่นี่แล้วบ้าง เด็กๆตอบว่าไม่เคยมา ครูแนะนำว่า ที่นี้คือศูนย์ปั้นผลไม้จิ๋วและพาเด็กๆไปหาแม่หลวงพูน ครูแนะนำแม่หลวงพูน ครูภูมิปัญญาให้เด็กๆรู้จัก เด็กๆไหว้แม่หลวงพูน แม่หลวงพูนกล่าวทักทายและพูดคุยกับเด็กๆแม่หลวงพูนบอกกับครูว่าวันนี้จะให้เด็กๆปั้นลูกชุบแทนการใช้แป้งปั้นผลไม้จิ๋วเพราะเมื่อปั้นเสร็จแล้ว เด็กๆสามารถรับประทานได้เลย

ครูแนะนำแม่หลวงพูน ครูภูมิปัญญาให้เด็กๆรู้จัก เด็กๆไหว้แม่หลวงพูน แม่หลวงพูนกล่าวทักทายและพูดคุยกับเด็กๆ พร้อมกับนำตัวอย่างผลไม้จิ๋วที่ปั้นเสร็จแล้วมาให้เด็กๆดู เด็กๆตื่นเต้นกับสีส้มของผลไม้จิ๋วมากเมื่อครูภูมิปัญญาบอกว่าเดี๋ยวจะให้เด็กทุกคนปั้น น้องแททถามว่ากินได้ไหมครับ ครูภูมิปัญญาบอกว่ากินไม่ได้แต่เดี๋ยวเราจะปั้นที่มันกินได้กัน จากนั้นให้เด็กๆไปล้างมือแล้วนั่งเป็นวงกลม ครูภูมิปัญญาแนะนำอุปกรณ์และส่วนประกอบที่ใช้ในการทำลูกชุบ ครูภูมิปัญญาปั้นผลไม้ชนิดแรกคือ ชมพู ให้เด็กๆดู แล้วปั้นมะม่วง ฝรั่ง ส้ม มังคุด ฯลฯ เด็กๆนั่งเฝ้าและคอยดูอย่างตั้งใจ แม่หลวงพูนบิดถั่วเหลืองที่ใช้ปั้นลูกชุบให้เด็กทุกคนละก้อนเล็กๆ แล้วให้ทดลองปั้นผลไม้ที่ง่ายก่อน คือชมพู จากนั้นให้เด็กปั้นผลไม้เอง อะไรก็ได้ เมื่อทุกคนได้ผลไม้ของตัวเองแล้ว ก็ให้นำสีผสมอาหารทาบนผลไม้ให้สวยงาม ครูภูมิปัญญานำไปชุบน้ำ ซึ่งขั้นตอนนี้เด็กๆไม่สามารถทำเองได้เพราะวุ้นต้องร้อนอยู่ตลอดจะได้ไม่จับตัวแข็ง เด็กๆก็นั่งรอส้อย่างตั้งใจและถามว่าเมื่อไหร่จะได้กินครับ ครูภูมิปัญญาตอบว่าต้องรอให้วุ้นแข็งตัวก่อนขณะที่รอวุ้นแข็งตัวครูก็ให้เด็กๆช่วยกันเก็บ ทำความสะอาดบริเวณที่ทำขนม แล้วไปล้างมือ ให้เด็กๆชิมรสชาติของขนมและถามว่าขนมมีรสชาติอย่างไร เด็กๆตอบว่า หวาน อร่อย เด็กๆ กล่าว

ขอบคุณครูภูมิปัญญาที่มาสอนทำขนมในวันนี้ จากนั้นเดินทางกลับ เมื่อกลับถึงศูนย์ครูถามว่า ที่ที่เด็กๆไปมา มีชื่ออะไร จากการทำกิจกรรมเด็กได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

- เด็กได้ฝึกการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- เด็กได้รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองในขณะที่ทำกิจกรรม

2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- เด็กมีความสุข และสนุกสนานกับการทำกิจกรรม

3. พัฒนาการด้านสังคม

- เด็กได้ฝึกการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น กล้าพูดกล้าถาม กล้าแสดงออก รู้จักมารยาทในการพูด การฟัง
- ฝึกการปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนเองนับถือ

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- เด็กเกิดการเรียนรู้จากการสัมผัส และสังเกต สิ่งต่างๆ
- เด็กได้พัฒนาภาษาในการสื่อสาร สนทนา ชักถาม

ผลที่เกิดกับแหล่งเรียนรู้/ชุมชน

- ได้มีการนำเอาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาเป็นสื่อของจริงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
- เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน
- บุคคลในชุมชน(ครูภูมิปัญญา)มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ผลที่เกิดกับครู

- ครูได้กิจกรรมที่แปลกใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ครูได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กจากการทำกิจกรรมนอกสถานที่

- ครูได้วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเพื่อที่จะได้ไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- ครูมีโอกาสได้จัดกิจกรรมร่วมกับครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเตรียม เรื่องการแต่งกาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเดินทาง
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
- ผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่าเด็กกลับไปเล่าให้ฟังว่าสนุกสนานที่ได้ไปทำกิจกรรมนอกศูนย์

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 ปี

สภาพที่พึงประสงค์	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	มาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ด้านร่างกาย 1.กล้ามเนื้อเล็กใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน 2.ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	ม.2(ต.2) ม.1(ต.2)	ม.10(ต.10.1) ม.11(ต.11.1)	ม.2(ต.2) ม.6(ต.1)
ด้านอารมณ์ – จิตใจ 1.สนใจและมีความสุขกับการทำกิจกรรม	ม.5(ต.1)	ม.12(ต.12.1)	ม.3(ต.1)
ด้านสังคม 1.ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ 2. ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	ม.4(ต.1) ม.5(ต.1)	ม.12(ต.12.3) ม.12(ต.12.3)	ม.3(ต.4) ม.8(ต.2)
ด้านสติปัญญา 1.สนทนาโต้ตอบซักถามเรื่องราวสั้นๆได้ 2.ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจในระยสั้นๆได้	ม.9(ต.1) ม.12(ต.1)	ม.10(ต.10.3) ม.12(ต.12.1)	ม.9(ต.1) ม.8(ต.1,ต.2)
ด้านการมีส่วนร่วม 1.ครูภูมิปัญญามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ม.6 (ต.6.1 ,ต.6.2, ต.6.3 ,ต.6.4)	

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
(การศึกษาแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปิ่นผลไม้จ๊ว)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ บิดา ☐ มารดา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กมากน้อยเพียงใด	31	4	-	-	-
2	การจัดกิจกรรมมีความปลอดภัยกับเด็กมากน้อยเพียงใด	28	6	1	-	-
3	การจัดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กมากน้อยเพียงใด	30	5	-	-	-
4	ผู้ปกครองคิดว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้เด็กเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	28	6	1	-	-
5	ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ทางศูนย์จัดกิจกรรมเช่นนี้มากน้อยเพียงใด	29	6	-	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

หมายเหตุ *** 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อย 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นายสมยศ ลามาพิสาร

เกิดวันที่ 21 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2513 จังหวัดเชียงราย

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 101 หมู่ 1 ตำบล น้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์ 086-9185113

ประวัติการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาภาษาไทย ราชภัฏเชียงใหม่ 2541

ตำแหน่งทางวิชาการ นักวิชาการศึกษา

ตำแหน่งบริหาร หัวหน้าส่วนการศึกษา

สถานที่ทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประสบการณ์ในการทำงาน

มิ.ย.42 - ก.พ.44	ครูอาสาสมัครฯ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.ลำปาง
มิ.ค.44 - ต.ค.45	ครูอาสาสมัครฯ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.เชียงใหม่
พ.ย.45 – ก.ย.47	ครูอัตราจ้าง(ภาษาไทย) ร.ร.หางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ จ.เชียงใหม่
ต.ค.47 – มี.ค.48	นักวิชาการศึกษาอบต.บ่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่
เม.ย. 48 – ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา อบต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ประวัติทีมวิจัย

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นางสาวฝน คำก้อน

เกิดวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2523

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 176 หมู่ 4 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 089-5574041

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี (ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2549)

ที่ทำงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตำแหน่ง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประสบการณ์ด้านการทำงาน

ปีพ.ศ.2540 – 2541 โรงเรียนอนุบาลองค์พิไชย (โรงเรียนเอกชน) อ.หางดง จ.เชียงใหม่
ตำแหน่งครูประจำชั้นอนุบาล 3

ปีพ.ศ.2541-2543 โรงเรียนบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่
ตำแหน่งครูอัตราจ้างชั้นอนุบาล 3 ขวบ

ปีพ.ศ.2543 – 2549 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่
ตำแหน่งผู้ช่วยครูดูแลเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล 3 ขวบ

ปีพ.ศ.2549 – ปัจจุบัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่
ตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(ครูผู้ดูแลเด็กชั้นอนุบาล 3 ขวบ)

เกียรติประวัติที่ภาคภูมิใจ

ได้รับรางวัลผู้ดูแลเด็กดีเด่นระดับอำเภอประจำปี 2550

ประวัติทีมวิจัย

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นางสาว วณิชชา ศรีวิชัย
 เกิดวันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2521
 พี่น้อง เป็นบุตรคนเดียว
 บิดา นายสวัสดิ์ ศรีวิชัย อายุ 57 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว
 มารดา นางเฉลียว กันธิ อายุ 53 ปี อาชีพ ค้าขาย
 ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 246 หมู่ 1 ต.หารแก้ว อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี (ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

ที่ทำงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตำแหน่ง ผู้ช่วยครูดูแลเด็กปฐมวัยและอนุบาล ดูแลเด็กชั้นอนุบาลเด็กเล็ก

ประสบการณ์ด้านการทำงาน

พ.ศ.2545 - 2546	โรงเรียนอนุบาลอรุณโรจน์ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ตำแหน่ง ครูประจำชั้นเตรียมอนุบาล
พ.ศ.2547 - 2551	โรงเรียนบ้านทรายมูล อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ตำแหน่ง ครูประจำชั้นอนุบาล 2
พ.ศ.2551 - ปัจจุบัน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำแพร่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ตำแหน่ง ผู้ช่วยครูดูแลเด็กปฐมวัยและอนุบาล